

Møte fredag den 1. desember 2006 kl. 10.04President: **B e r i t B r ø r b y**

D a g s o r d e n (nr. 8):

1. Innstilling frå finanskomiteen om skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringar (Innst. O. nr. 10 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 1 (2006-2007))
2. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven (arbeidstid mv.) (Innst. O. nr. 17 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 91 (2005-2006))
3. Referat

Valg av settepresident

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges en settepresident for Odelstingets møte i dag – og anser det som vedtatt.

Presidenten vil foreslå Marit Nybakk. – Andre forslag foreligger ikke, og Marit Nybakk anses enstemmig valgt som settepresident for Odelstingets møte i dag.

S a k n r . 1

Innstilling frå finanskomiteen om skatte- og avgiftsopplegget 2007 – lovendringar (Innst. O. nr. 10 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 1 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 25 minutter, og at taletiden fordeles slik:

Arbeiderpartiet 30 minutter, Fremskrittspartiet 20 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegg fra finansministeren og tre replikker med svar etter innlegg av hovedtalerne fra hver partigruppe og øvrige medlemmer av Regjeringen – innenfor den fordelte taletid.

Deretter foreslår presidenten at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Reidar Sandal (A) [10:06:45] (ordfører for saka): For regjeringspartia er skattepolitikken svært viktig. Utforminga av han har mykje å seie for kva slags fordelingspolitikk vi får i samfunnet vårt.

Regjeringspartia vil arbeide for eit skattesystem som m.a. gir stabile inntekter, og som er med på å sikre ei rettferdig fordeling. Det har dessutan svært mykje å seie at skattepolitikken er med på å fremme sysselsetjinga, og at han er med på å betre verkemåten i økonomien.

I erklæringa frå Regjeringa heiter det at skattesystemet i sterkare grad enn tilfellet er i dag, skal vere med på å skape ei meir rettferdig inntektsfordeling i samfunnet. Dette arbeidet er regjeringspartia i full gang med.

Vi er opptekne av at næringslivet skal ha stabile og konkurransedyktige rammevilkår. Det gjeld også på skatteområdet.

Regjeringspartia har hatt og har ein annan kurs i skattepolitikken enn regjeringa Bondevik II hadde. Vi har avvist den omfattande skatteletten som dei tidlegare regjeringspartia og Framstegspartiet har drive gjennom i Stortinget. Som ein del av arbeidet for å styrkje fordelingsprofilen og skape grunnlag for meir velferd i samfunnet vårt har regjeringspartia forplakta seg til å halde på det samla skatte- og avgiftsnivået frå 2004. Dette løftet blir innfridd gjennom finansinnstillinga og den skatteinnstillinga som vi no debatterer.

I praksis gir dette oss 12 milliardar kr meir å drive velferd for enn det den førre regjeringa ville hatt. Ein klar konsekvens av denne politikken er derfor at det blir satsa sterkt neste år på bygging av barnehagar, på å styrkje eldreomsorga og på å gi god opplæring i grunnskulen og god vidaregåande opplæring.

Det er også gledeleg at vi i 2007 får midlar nok til eit sterkt lyft for utbygging av vegar og jernbane. Det er ein politikk som i stor grad kjem arbeids- og næringslivet vårt til stor nytte.

I skatteopplegget frå Regjeringa skjer det ei klar omfordeling. Dei som tener lite, skal betale mindre skatt enn dei som tener mykje. Generelt er det slik at personar som har ei bruttoinntekt på under 400 000 kr, får skattelette eller uendra skatt. Dei som har ei inntekt over dette nivået, får skatteauke. Størst blir sjølv sagt skatteauken for skattytarar med inntekt på over 1 mill. kr.

Det er særleg innstrammaing i toppskatten og formuesskatten som fører til at personar med høg inntekt og stor formue må yte meir til fellesskapet. Auka satsar i minste frådraget vil derimot gi lette til skattytarar med lågare inntekt og dermed føre til at fordelingsprofilen blir endå betre enn før.

Framstegspartiet er på ein heilt annan kurs enn regjeringspartia, også når det gjeld skattepolitikken. Dei gir skattelette til alle inntektsgrupper. Men det er skattytarane med dei høgaste inntektene som får desidert størst lette. Vi arbeider for å redusere forskjellar i samfunnet. Framstegspartiet fremmar forslag som vil gjere forskjellen mellom folk større enn han er i dag. Det meiner vi er direkte usosialt.

I ein stor del av dei sakene som er omtalte i tilrådinga til Odelstinget, er det avvikande syn mellom partia. Som ordfører for saka vil eg særleg kommentere nokre av dei tema som det er strid om. Elles viser eg til innlegget frå Torgeir Micaelsen seinare i debatten.

For inneverande skatteår slepp ungdom under utdanning som berre har ei inntekt på 30 000 kr, å betale skatt. Neste år skjer det ei positiv endring på dette området for dei utdanningsøkjande. Den såkalla frikortgrensa blir auka til 40 000 kr. Det betrar vilkåra for personar som kvalifiserer seg for arbeidslivet. Ønsket frå dei unge har

vore uttrykt lenge; no skjer det eit stort lyft. Den endringa som blir gjord med frikortgrensa, er også i samsvar med ein av lovnadene i regjeringserklæringa. Framstegspartiet fremmar forslag om ei vesentleg utviding av ordninga utover det som fleirtalet går inn for.

Frådraget for fagforeiningskontingent har lenge vore eit stridstema i Stortinget. Slik er det også no. For 2006 er frådraget på 2 250 kr. Framstegspartiet og Venstre er ueinige i at ordninga i det heile eksisterer. Som ein konsekvens av dette foreslår dei to partia at den gjeldande paragrafen i skattelova blir oppheva.

Høgre meiner at frådraget skal setjast til 1 800 kr. Kristeleg Folkeparti foreslår å auke inneverande års frådrag med 100 kr. Fleirtalet støttar forslaget frå Regjeringa om å auke frådraget for fagforeiningskontingent med 20 pst., til 2 700 kr. På denne måten blir det teke eit nytt og viktig skritt i retning av å innfri løftet i regjeringserklæringa om å doble fagforeiningsfrådraget i forhold til det som var nivået fram til 1. januar 2006.

Frådraget for avsetningar til fellesått partskapital i visse samvirkeføretak er ei anna sak det er ulike oppfatningar om i finanskomiteen. Den aktuelle frådragsordninga blei innført i samband med skattereforma i 1992. Formålet var å føre vidare ein skattefordel for samvirkeføretaka fordi dei har svakare tilgang til eksterne eigenkapitalkjelder enn andre føretaksformer, f.eks. aksjeselskap. Frådragsordninga blei avvikla under regjeringa Bondevik II, med verknad frå inntektsåret 2005.

Regjeringa foreslår at retten til frådrag for avsetningar til fellesått partskapital i visse samvirkeføretak blir innført igjen. Det vil gi dei aktuelle føretaka ein skattefordel. Dermed motverkar ein den ulempe som samvirkeføretaka har med å skaffe seg eigenkapital i forhold til andre selskapsformer. På denne måten reverserer ein det vedtaket som blei gjort i førre periode etter initiativ frå den dåverande regjeringa.

Fleirtalet i komiteen foreslår at frådrag for avsetningar til fellesått partskapital i visse samvirkeføretak også skal omfatte bustadbyggjelag. Det vil føre til likestilling med dei meir omfattande samvirkeføretaka innanfor landbruks-, fiskeri- og forbrukarsektorane.

Vedtaket som Odelstinget gjer i denne saka seinare i dag, kan ikkje setjast i verk før det har skjedd ei avklaring i høve til støttereglane i EØS-avtala. Det er årsaka til at iverksetjinga av vedtaket ikkje kan skje frå nyttår. Men sjølv om vedtaket blir sett i verk seinare i 2007, vil det kunne gjerast gjeldande for heile neste år.

Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre går imot tilrådinga frå fleirtalet i komiteen i denne saka. Dei held dermed fast ved den oppfatninga som dei hadde i regjeringssjosisjon. På den måten meiner dei å oppnå større grad av skattemessig likebehandling mellom samvirkeføretak og verksemdar organiserte på ein annan måte.

Når det gjeld avvikling av skattefavorisering for individuell pensjonssparing, IPA, og livrenter, er det klart ulike meiningar i finanskomiteen. Fleirtalet støttar i all hovudsak forslaget i proposisjonen. Resten av komitemedlemmene, som utgjer mindretallet, går imot forslaget frå Regjeringa.

Det var i St.meld. nr. 2 for 2005-2006 at Regjeringa varsla ei innstramming i skattefavoriseringa av pensjonsspareordningane som går utover lov om innskottspensjon, lov om føretakspensjon, andre lovregulerte pensjonsordningar og offentlege pensjonsordningar i arbeidsforhold. Regjeringa foreslår i Ot.prp. nr. 1 for 2006-2007 at frådragsretten for individuell pensjonssparing blir fjerna med verknad for innbetalingar gjorde frå og med 12. mai 2006. Vidare blir det foreslått å avvikle formuesskattefritaket for individuelle livrenter og å avvikle fritaket frå skattlegging av lønn av kollektive livrenter betalte av arbeidsgivar. Arbeidstakaren vil følgjeleg bli skattlagt for premiebeløpet som lønn.

Innføringa av obligatorisk tenestepensjon i 2006 sikra praktisk talt alle yrkesaktive rett til skattefavorisert pensjonssparing gjennom arbeidsforhold eller næring. Det er eit heilt sentralt poeng når ein skal vurdere dei endringane som Regjeringa har foreslått for IPA og livrenter.

Dei som er misnøgde med forslaget frå Regjeringa, legg vekt på at vanlege lønsmottakarar blir hardt ramma av at skattefrådraget for individuelle pensjonsavtaler blir fjerna. Analysar viser derimot at forslaget frå Regjeringa har gode fordelingsverknader: Nesten 40 pst. av skatteauken ved å avvikle IPA fell på den tidelen av befolkninga som har høgast inntekt. Den halvdelen av befolkninga som har lågast inntekt, blir belasta med 15 pst. av skatteauken. Forklaringa på denne fordelinga er at personar med høg inntekt i større grad enn andre gjer bruk av IPA, og at personar med høg inntekt gjennomgåande har spart høgare beløp.

Kapitalverdien av livrenter er etter gjeldande rett skattefri formue. Unntaket gjeld for både individuelle og kollektive livrenter. Livrenteordningane kan reknast meir som spareprodukt enn som pensjonssparing. Grunnen til dette er at det ikkje blir stilt krav til bestemt pensjonsalder, men krav om at avtalen skal vare ein viss periode. Det finst ingen beløpsgrenser for innbetalingane, og ordningane kan derfor brukast som meir kortsiktig kapitalplassering.

Regjeringsspartia legg sterk vekt på at ulike former for finansiell sparing skal behandlast skattemessig likt. Fritaket for formuesskatt for midlar plasserte i livrentepolisar fører til ei skattemessig forskjellsbehandling. Livrenter blir på den måten favoriserte i forhold til andre former for finansiell sparing.

Når Regjeringa foreslår å avvikle formuesskattefritaket for individuelle livrenter, resulterer det i auka formuesskatt. Ein person må altså vere i formuesskatteposisjon for å få skattefordel av ordninga. Fordelinga av formue og satsane i formuesskatten tilseier at ei slik endring i stor grad vil ramme personane med høgast inntekt og høgast formue.

Kollektive livrenter blir i hovudsak brukt av arbeidsgivarar for å sikre ytterlegare pensjonsrettar for enkelte grupper i bedrifta. Regjeringa foreslår at det blir innført skatteplikt for arbeidstakaren når arbeidsgivaren betaler premien.

Det er eit sentralt poeng i saka at kollektive livrenter er ei ordning som i hovudsak er utforma for høginntekts-

grupper. Det er derfor grunn til å tru at det har gode fordelingsverknader om denne skattefavouriseringa blir fjerna. Utrekningar viser nemleg at 80 pst. av skatteskjerpinga i livrenteordninga fell på personar med over 1 million kr i likningsformue.

Regjeringspartia sluttar seg til forslaget frå Regjeringa når det gjeld IPA og livrenter, med unntak av to overgangsreglar. I staden blir det fremma forslag om to nye overgangsreglar, jf. forslag til skattelova § 6-47 første ledd bokstav c og forslag til skattelova § 6-47 første ledd bokstav d. Formålet med endringa er å gi departementet fullmakt til å gi forskrift. Dermed får Finansdepartementet høve til å tilpasse innhaldet i dei omtalte reglane og iverksetjinga av dei til avklaringa av ei mogleg framtidig spareordning.

Når fleirtalet i finanskomiteen gjer den omtalte endringa i forslaget frå Regjeringa, har det sin bakgrunn i arbeidet som går føre seg i Stortinget med ny pensjonsreform. Dersom det skulle bli eit heilskapleg pensjonsforlik, forpliktar regjeringspartia seg til å etablere privat individuell pensjonssparing med skattemessig frådrag. Omfanget på og tidspunktet for iverksetjinga av ny ordning er ein del av pensjonsforhandlingane. Regjeringa vil eventuelt leggje fram forslag om slik spareordning i samband med Revidert nasjonalbudsjett for 2007. Retten til å spare i IPA-polisar og individuelle og kollektive livrenter blir vidareført utan skattefordelar i 2007.

På grunnlag av denne omfattande framstillinga og det som er uttalt i det skriftlege tilfanget, rår eg til at Odelsstinget sluttar seg til innstillinga frå finanskomiteen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:22:00]: I Soria Moria-erklæringa sa Regjeringa at egenandelene i helsevesenet ikke skulle økes, men holdes på et lavt nivå. I det rød-grønne budsjettet for 2007 øker de midlene til egenandelene med 160 mill. kr. Dette er skatt, skatt på sykdom, og vel egnet som tema i dagens debatt. Forbundslederen i Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke, Svein Erik Myrseth, påpeker at de økte egenandelene først og fremst rammer kronikerne. Han sier videre at økningen er et regelrett brudd på Soria Moria-erklæringa. Er representanten Sandal enig med lederen i LHL i at Regjeringa har brutt Soria Moria-erklæringa, når egenandelene øker, eller er økte egenandeler i helsevesenet Regjeringens politikk?

Reidar Sandal (A) [10:22:53]: Det er sjølvstykkt ikkje slik at Regjeringa har fremma forslag som bryt med den erklæringa ho styrer på grunnlag av. Det som er hovudlinja i Regjeringa sin politikk på dette området, er at eigenandelane generelt skal haldast lågast mogleg, og at ein ikkje skal ha meir vekst i dei enn det som er pris- og kostnadsutviklinga generelt i samfunnet. Det er Regjeringa sitt generelle syn, og det er òg lagt til grunn som ei norm for det arbeidet som er gjort i samband med statsbudsjettet for 2007. Eg er derfor ikkje einig i den utsegna som representanten Tybring-Gjedde viste til.

Svein Flåtten (H) [10:23:58]: Representanten Sandal gav i sitt innlegg uttrykk for at skatteforslagene fra Regjeringa la opp til en bedre fordeling, og nevnte også i en bisetning at det kunne stimulere sysselsettingen. Jeg må da spørre representanten Sandal hvilke forslag det er fra Regjeringa som spesielt stimulerer sysselsettingen, og hvilke det er som spesielt stimulerer eierskap og sparing i norsk næringsliv.

Reidar Sandal (A) [10:24:34]: Regjeringa fremma eit budsjettforslag som først og fremst tek sikte på å finne balansepunktet mellom ei offensiv satsing for å ta vare på dei arbeidsplassar ein har, og å leggje grunnlag for at nye blir skapte. Det er òg ein berebjelke i Regjeringa sin økonomiske politikk at han skal vere ansvarleg og ikkje setje utviklinga i samfunnet vårt over styr, slik at vi rammar dei arbeidsplassane som finst. Dette er hovudsvaret på den problemstillinga som representanten Flåtten tek opp. Vi fører ein ansvarleg økonomisk politikk, vi inspirerer til investering i privat sektor, og vi legg til rette for ei offensiv satsing i velferdspolitikken i ulike delar av landet. Samla sett er det med på å gi fart i samfunnsutviklinga, og derfor er dette òg viktig for at det går så godt i landet vårt som det gjer no.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:25:51]: Representanten Sandal var godt fornøyd med økningen i fagforeningsfradraget. Det fikk vi høre, og i tillegg skjønner vi at vi har mer i vente.

I fjor foreslo Bondevik II-regjeringa å øke grensen for fradrag til frivillige organisasjonar. Økningen i det fradraget ble reversert av flertallet her i salen, ved hjelp av de rød-grønnes stemmer. Det står stille også for neste år, ifølge det vedtaket vi kommer til å fatte senere i dag, mens fagforeningsfradraget økes ganske kraftig.

Hva skal vi lese ut av en slik prioritering fra regjeringspartienes side?

Reidar Sandal (A) [10:26:45]: Det vi skal lese ut av dette, er først og fremst at Regjeringa leverer det ho har lovt. I regjeringserklæringa seier vi at fagforeningskontingenta skal doblast i løpet av perioden. Vi har levert to bidrag i den retninga, og er på god veg. Det gleder meg å konstatere at Kristeleg Folkeparti òg er med på den vegen. Kristeleg Folkeparti foreslår i sitt alternative budsjettforslag at fagforeningsfradraget skal aukast med 100 kr.

Når det gjeld dei frivillige organisasjonane, er det rett at det ikkje er foreslått noka endring i forhold til situasjonen for 2006. Det har vi heller ikkje lovt. Så det er ikkje noko løftbrot frå vår side, slik det kanskje kan bli gitt inntrykk av. Men vi er opptekne av at dei frivillige organisasjonane skal ha gode arbeidsvilkår, og det observerer vi i det pågåande arbeidet.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:28:14]: At partiet for sterk nedsettelse av skatter, avgifter og offentlige inngrep foreslår å senke skattene, redusere avgiftene

og kutte i byråkratiet, overrasker neppe noen. Men til tross for at Fremskrittspartiet har hevdet nøyaktig det samme i 33 år, tror jeg ikke særlig mange i denne salen forstår eller ønsker å forstå dynamikken i Fremskrittspartiets økonomiske politikk.

Det er to hovedgrunner til at Fremskrittspartiet ønsker et redusert skatte- og avgiftsnivå. For det første: Folk skal få beholde mer av sin egen inntekt, slik at de selv skal kunne definere og bestemme mer over sin egen velferd og over sine egne kulturaktiviteter. Vi sier dette fordi vi vet at folk har forskjellige behov, og at disse varierer i løpet livet. Med andre ord, det som defineres som god velferd eller kultur for én person, oppfattes ikke nødvendigvis på samme måten av en annen. Mens én person kan mene at en fotballkamp med venner er god velferd, vil en annen mene at en teaterforestilling med Ibsen sikrer velferden best. Mens én mener at årlige turer til Syden er god velferd, vil en annen mene at det å spare sine penger for så å gi dem i arv til sine barn, er bedre velferd. Mens én person vil mene at et besøk i svømmehallen er god velferd, vil en annen mene at et besøk på biblioteket er bedre. Mens én kan mene at et besøk på puben er god velferd, vil en annen mene at et besøk i menigheten Filadelfia er bedre velferd.

La oss bruke et tenkt eksempel på hvor skjevt Regjeringens såkalte satsing på kultur og velferd kan slå ut. Mange unge mennesker er i dag ofte villige til å betale 1 000 kr for en billett til en rockekonsert eller en fotballkamp, men samtidig ønsker de færreste av de samme menneskene eksempelvis å gå i operaen. Når rockeentusiastene er villig til å betale full pris for sin billett, synes ikke Fremskrittspartiet at han eller hun samtidig skal subsidiere billetten til den politisk korrekte kulturen, som eksempelvis Operaen representerer. En slik omfordeling av samfunnets ressurser innebærer at de som deltar i breddekulturen, ikke bare betaler full pris for sin egen billett, men samtidig subsidierer operabilletten for mennesker som i stor grad er i stand til å betale for sine egne aktiviteter. En slik politikk er dobbelt urettferdig og bidrar til at folk flest finansierer samfunnets elite, eller for å bruke rød-grønn retorikk: Man tar fra dem som har minst, og gir til dem som har mest fra før.

Fremskrittspartiet vil ikke stille seg til dommer over folks definisjon av velferd, men overlater denne beslutningen til den enkelte. Vi ønsker ikke at Kristin Halvorsen og Jens Stoltenberg skal konfiskere folks lønnsinntekter, slik at disse to kan redistribuere pengene til velferdsoppgaver eller kultur de selv mener er mest aktverdige.

Den andre hovedårsaken til at Fremskrittspartiet ønsker lavere skatter og avgifter, er fordelene som ligger i å skape en mer dynamisk økonomisk politikk. Vi tror på det enkle budskap, at folk vil yte mer og tilby mer av sin arbeidskraft dersom man får beholde mer av sin egen inntekt. Vi tror faktisk at folks innsats på arbeidsplassen først og fremst er motivert ut fra hva man sitter igjen med i lommeboken etter at skatten er betalt. På samme måte som markedet vet at flere ønsker å jobbe dersom man får betalt 100 kr i timen istedenfor 1 kr i timen, tror vi at svært få ville ta seg bryet med å jobbe dersom staten konfiskerte 99 kr i skatt av hver hundrelapp man tjente. Vi tror faktisk

at folks innsats på jobben og folks tilbud av arbeidskraft er avhengig av hva man har igjen etter at Kristin Halvorsen har tatt sitt.

I motsetning til Kristin Halvorsen og Jens Stoltenberg tror ikke vi at folk flest lar seg motivere til arbeidsinnsats på bakgrunn av løfter om offentlige velferdsordninger. Så når Arbeiderpartiets finanspolitiske talsmann, Schjøtt-Pedersen, snakker om at noen partier ønsker å bruke pengene på skattelettelse, mens andre ønsker å bruke dem på velferd, er dette en politisk kortslutning. Såkalte skattelettelse er ikke noe annet enn at man lar være å kreve inn lønnsinntektene til folk. Valget står altså ikke mellom skattelettelse og velferd, men om hvorvidt Schjøtt-Pedersen eller hver enkelt er best egnet til å ivareta sin egen velferd. Men slike koblinger virker helt fremmed for sosialister med en grunnleggende mistillit til enkeltmennesket og en opphøyet tro på sin egen evne til å fatte beslutninger for andre.

Fremskrittspartiets skattepolitikk er altså todelt: På makroøkonomisk nivå stiller vi ikke spørsmål om hvorvidt vi har råd til å gi skattelettelse, men hvorvidt vi har råd til å la være.

På mikroøkonomisk nivå eller individnivå spør vi ikke hvorvidt det ene eller andre velferdstiltaket er mest aktverdig, men ønsker at hver enkelt selv skal få mulighet til å definere sin egen velferd eller sin egen kultur.

Fremskrittspartiets skatte- og avgiftsopplegg har en innretning som gjør at det er særlig de med lave og midlere inntekter som får de største lettelsene, og det er selvfølgelig relativt sett. Det er ikke riktig, som representanten Sandal påpeker, at Fremskrittspartiet gir skattelette til dem som har mest fra før. Det er ikke slik. Det er klart at hvis man har 1 mill. kr i inntekt, betaler man allerede 500 000–600 000 kr i skatt. Med vårt skattesystem vil de som allerede betaler veldig mye skatt, også få relativt sett mer skattelette. Med Fremskrittspartiets opplegg vil en som tjener 1 mill. kr, få 7 000 kr i skattelette, mens en som tjener 200 000 kr, vil få 4 000 kr i skattelette. Det er altså de med lave og midlere inntekter som vil få flest fordeler med vårt skattesystem.

I eksemplene som vi presenterer i vårt alternative budsjett, vil en toinntektsfamilie med totalt 500 000 kr i inntekt få nær 15 000 kr i skatte- og avgiftslettelse. I en familie hvor den totale inntekten er 800 000 kr, vil de samlede skatte- og avgiftslettelsene bli i overkant av 18 000 kr. For å få dette til foreslår Fremskrittspartiet store reelle økninger i minstefradraget og i personfradraget. Vi fremmer derfor forslag om at personfradragene i skatteklasse 1 øker fra 37 000 kr til 40 000 kr og fra 74 000 kr til 80 000 kr i skatteklasse 2. Vi foreslår videre at minstefradraget økes fra 63 800 kr til 72 000 kr med samme sats som i dag. Vi vil også at pensjonistene skal ha det samme minstefradraget. Videre gir vi minstepensjonistene et skikkelig løft og foreslår en økning på 13 000 kr, slik at disse ikke lenger må leve under OECDs fattigdomsgrense.

Fremskrittspartiet går videre imot Regjeringens forslag om å gjøre stadig flere arbeidstakere til toppskattytere. En grense på 400 000 kr på toppskatt vil innebære at lærere, sykepleiere og en rekke offentlig ansatte nå vil få

enda mer av sin inntekt konfiskert. Dette er yrkesgrupper som gjerne har høye studielån, og som neppe har ansett seg som spesielt rike før Kristin Halvorsen informerte dem om det. Fremskrittspartiet foreslår derfor at innslagspunktet for toppskatt i trinn 1 øker til 430 000 kr og i trinn 2 til 750 000 kr.

Når det gjelder ungdom og studenter, foreslår Fremskrittspartiet å øke frikortgrensen til 70 000 kr. Dette vil stimulere ungdom og andre til å tilby sin arbeidskraft, samtidig som det i større grad vil gjøre det mulig for studenter å finansiere sin egen hverdag.

Når det gjelder kapitalskatter, foreslår Fremskrittspartiet å øke innslagspunktet for arveavgift til 500 000 kr, og vi ønsker å øke bunnfradraget i formuesskatten til 300 000 kr. Vi minner om at dette er penger som allerede er blitt beskattet – ja ofte mange ganger.

Fremskrittspartiet ønsker prinsipielt at gebyrer skal dekke de reelle utgiftene det offentlige har i forbindelse med tjenesten som ytes. I dag er det dessverre slik at folk flest, nesten uten unntak, betaler langt mer enn hva tjenesten koster å produsere. Slike kostnadsoversikter eksisterer imidlertid ikke i Finansdepartementet, og det i seg selv er relativt oppsiktsvekkende.

Norge ligger på verdenstoppen når det gjelder å kreve inn avgifter. Til tross for at vi har 1 713 milliarder oljekroner på bok, opprettholdes et utall mer eller mindre godt begrunnede avgifter – noen historiske, noen blir begrunnet ut fra miljøhensyn, og andre rent fiskale. Fremskrittspartiet ønsker å foreta en opprydding i de ulike avgiftene med sikte på å fjerne de avgiftene som er dårlig begrunnet, har liten økonomisk betydning, skaper byråkrati, og som stort sett bare er til irritasjon for folk flest. Uavhengig av dette mener vi at avgiftstrykket er for høyt, og vi vil redusere dette merkbart. Ikke minst ønsker vi dette for å gjøre vilkårene for næringslivet mer attraktive, samtidig som reduserte avgifter bør kunne føre til mer moderate lønnsoppgjør. Redusert avgiftstrykk er med andre ord en vinn-vinn-situasjon for AS Norge.

Fremskrittspartiet foreslår videre å øke særfradraget for eldre og uføre og øke fradraget for gaver til frivillige organisasjoner. Fremskrittspartiet foreslår også at det innføres et skattefritak for personlig treningskort betalt av arbeidsgiver. Sistnevnte skattefritak vil stimulere til fysisk aktivitet og derfor være forebyggende med hensyn til sykdomsfravær.

Budsjettet som Stortinget vedtok på tirsdag, gjennomgikk en rekke skjønnhetsoperasjoner før det ble vedtatt. Vi har opplevd at prognosene for sykefravær endret seg drastisk i løpet av noen hektiske uker, vi har erfart at dieselutslipp fra fritidsbåter ikke lenger er så forurensende, vi har fått endringer når det gjelder innføring av NO_x-avgiften, og vi har sett finanspolitisk talsmann i Arbeiderpartiet, Schjøtt-Pedersen, i fri dressur som sterk forsvarer av både offentlig betalte samlivskurs og frivillig sektor.

Men til tross for dette: Budsjettet er fremdeles proppfullt av ukloke og smålige skatte- og avgiftsøkninger.

En vellykket ordning for å stimulere det private næringsliv til å øke sin satsing på forskning og utvikling er strammet inn.

SkatteFUNN-ordningen skal nå pålegges en sjablongmessig timesats, noe som selvfølgelig vil gjøre ordningen mindre attraktiv. Dette er uklokt og vil hindre at de beste og dyreste hodene blir benyttet til forskning og utvikling. Fremskrittspartiet vil derfor gå imot denne endringen.

Fremskrittspartiet vil heller ikke innføre strengere miljøkrav for vår skipsnæring enn hva som finnes i våre konkurrentland, og vi vil derfor gå imot innføringen av en særnorsk NO_x-avgift.

Avslutningsvis vil jeg ta opp igjen de forslag fra finanskomiteen som Fremskrittspartiet har fremmet alene eller sammen med andre.

Presidenten: Representanten Christian Tybring-Gjedde har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Reidar Sandal (A) [10:38:07]: Framstegspartiet er i alle fall standhaftig på eitt område. Partiet slår om seg med skattelette til alle inntektsgrupper, men fordelinga er svært skeiv. Det viser den innstillinga som vi no debatterer, og det såg vi òg under finansdebatten den 28. november.

Dei som tener aller minst, får lite skattelette – ca. 1 800 kr. Dei store fiskane, dei som tener over 1 mill. kr, blir dei store vinnarane i Framstegspartiet sitt opplegg, og eg viser i den samanhengen til det materialet vi har fått, og dei berekningane som er gjorde etter at Framstegspartiet la fram sitt alternative budsjett. Den sosiale profilen er svært skeiv – mest lettat blir det gitt til dei i samfunnet som har best råd. Framstegspartiet ropar høgt om at dei er på parti med folk flest – i skattepolitikken er dei dei rikaste sin beste venn.

Eg spør derfor representanten Tybring-Gjedde: Korleis kan han forsvare ein slik usosial politikk?

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:39:20]: Jeg registrerer at representanten Sandal forholder seg til gammel dags retorikk mot Fremskrittspartiet, og ingenting er lenger fra sannheten. Som jeg sa i mitt innlegg: En person som tjener 1 mill. kr, betaler allerede i dag 0,5 mill. kr til Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV, slik at de kan disponere dette videre. Denne personen vil da få en skattelette på 7 000 kr. En person som tjener 200 000 kr, vil få 4 000 kr i skattelette. Det er relativt sett langt høyere enn det den personen som tjener 1 mill. kr, får. Det burde representanten Sandal også forstå.

I tillegg til skattelette på lønnsinntekt, gir vi også en rekke avgiftslettelse. De vil spesielt gå til dem som har minst fra før, for avgiftene rammer utrettferdig, og de rammer alle. Det er klart at når vi gir lettelse i avgiftene på bil, på bensin, på alkohol og på momsen på matvarer – som vi ikke ønsker å øke, men som Arbeiderpartiet ønsker å øke – vil selvfølgelig vår skatte- og avgiftspolitikke medføre at det blir spesielt mye til folk flest og til dem som har minst fra før.

Heikki Holmås (SV) [10:40:28]: SV har hele tiden – i alle de årene jeg har drevet politikk – sagt at egenan-

deler på sykdom er skatt på sykdom, og den skatten bør ned. Det sier vi også i Soria Moria-erklæringen.

Nå hører jeg at Christian Tybring-Gjedde også kaller egenandeler for «skatt på sykdom». Mener han det? Mener han det virkelig, eller er det tom retorikk? La meg få stille et hypotetisk spørsmål til Christian Tybring-Gjedde: Hvis Regjeringen neste år senker skatten på sykdom, egenandeler, og øker andre skatter for å finansiere dette, kan vi være sikre på at ikke Fremskrittspartiet kommer løpende og sier at dette er et brudd på skatteløftet?

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:41:18]: Hvis det er noe parti i dette storting som har gått imot skatt på sykdom, eller økte egenandeler, så er det Fremskrittspartiet. Det er i hvert fall det som er arven etter John I. Alvhheim, og det burde representanten Holmås vite til tross for at han er ung. John I. Alvhheim kjempet mot økte egenandeler. Han kjempet for å redusere dem. Det var en av hans hjertesaker, og det er også Fremskrittspartiets politikk.

Jeg kan ikke gå inn i en hypotetisk debatt om budsjettet for 2008. Det håper jeg representanten Holmås forstår. Hvis vi skal begynne med det, kan vi få en interessant debatt. Men jeg kan på generelt grunnlag si at Fremskrittspartiet vil støtte alle reduserte egenandeler på sykdom, som gjerne defineres som «skatt på sykdom» – hvis SV er interessert i det begrepet, kan jeg godt henge meg på det.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:42:09]: Representanten Tybring-Gjedde sa at opposisjonen bare brukte «gammeldags retorikk». Jeg har lyst til å utfordre representanten til å klargjøre prioriteringene, sånn at vi i tilfelle kan modernisere retorikken.

Dersom Fremskrittspartiet skulle komme i en situasjon hvor de måtte prioritere sine skattelettelser, prioritere sine reduksjoner når det gjelder egenandelene – som er et viktig punkt – prioritere det i forhold til skattelettelser, eksempelvis i forhold til dem som har formue, kunne representanten sette opp en prioritert rekkefølge i tre punkter, første, andre og tredje prioritet. Hva kommer først i Fremskrittspartiets politikk dersom en skulle komme i en slik situasjon?

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:43:17]: For Fremskrittspartiet er skattelettelser ikke en utgift. Det er der vi er fundamentalt uenige. Det er der Lundteigen og andres retorikk slår feil. For Fremskrittspartiet er skattelette noe som bidrar til økt velferd. Så paradoksalt det enn høres ut, er det slik at hvis vi senker skattene, så vil folk bidra med mer arbeidskraft, og hvis vi senker skattene i næringslivet, vil også aktiviteten i næringslivet øke. Flere vil sette i gang virksomheter, flere vil arbeide og skape økte inntekter til staten. Den type prioriteringer er gammeldags, og Lundteigen går rett i den fellen som jeg advarte mot, nemlig den gammeldagse retorikken.

Vi lever i 2006, og jeg må si at vi har en dynamisk, global verdensøkonomi hvor skattelettelser bidrar, og vi konkurrerer over hele verden. Hvis vi øker skatten med 1 kr, har vi ikke 1 kr mer å disponere på velferd. Det er ikke slik det fungerer. Ved å redusere skatten kan vi få økte skatte-

inntekter og inntekter til staten. Det er ganske vanskelig å forstå, men det er slik det henger sammen i en global verdensøkonomi.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Svein Flåtten (H) [10:44:45]: Skatte- og avgiftsnivået er viktig næringspolitisk og i verdiskapingssammenheng, ikke bare i fordelingssammenheng, slik Arbeiderpartiets talsmann var inne på i sin innledning. Det som blir forskjellen her, er hvilken holdning en har til disse rammevilkårene. For Høyre dreier skatte- og avgiftsnivået seg veldig mye om hvilke bidrag man vil gi til å løse de utfordringer som landet fortsatt har.

Av representanten Sandals innledning, og ikke minst av finansdebatten på tirsdag, kan man få inntrykk av at det ikke finnes utfordringer for norsk økonomi lenger, og at man nærmest bare kan surfe inn i solnedgangen.

Høyres målsettinger for skattepolitikken er først og fremst at det skal lønne seg å jobbe. Derfor reduserer vi skatten på vanlige lønnsinntekter. I en tid med stort press i arbeidsmarkedet er dette viktig. Det gjør vi gjennom reduksjon i minstefradraget for alle med lønns- og pensjonsinntekt. Det er viktig at også pensjonister får glede av skattereduksjonen. Vi foreslår også i vårt alternative forslag at personer mellom 67 og 70 år kan få beholde pensjonen uansett hvor mye de jobber ved siden av. Folk blir stadig eldre, de ønsker å jobbe mer, og dette er viktig for å øke arbeidstilbudet.

Vi reduserer også toppskatten i forhold til Regjeringens forslag, og lønnsjusterer toppskattgrensen fullt ut til 412 000 kr, og reverserer Regjeringens nye grense for trinn 2 på 650 000 kr tilbake til 750 000 kr. Disse endringene vil medføre at 65 000 færre får toppskatt, og omtrent like mange vil slippe økt toppskatt. Når 150 000 mennesker i arbeidsmarkedet vil få honorert en ekstra innsats, betyr dette mye for arbeidstilbudet. Det er ikke slik at dette rett og slett bare er et tap for velferden, det betyr økte skatteinntekter ved at folk inspireres til å jobbe mer. Det er den type skattereduksjon som er viktig i det stramme arbeidsmarkedet vi har.

Vi forundres over at Regjeringen som til vanlig bekymrer seg over tilgangen på arbeidskraft, er så lite villig til å se sammenhengen mellom ytelser og innsats mellom borgerne og staten.

I tillegg mener vi at det skal lønne seg å spare. Derfor fremmer vi forslag som premierer sparing, eller dvs. at vi først og fremst reverserer forslaget fra Regjeringen om innstrammingene i IPA og livrentesparingen. Når jeg hører Arbeiderpartiets talsmann i dag bruke omtrent de samme argumentene som Regjeringen opprinnelig brukte for å fjerne disse sparemulighetene, blir jeg litt urolig for at man ikke mener noe med de forhandlingene og samtalen som foregår i forhold til pensjonsforliket. Man bruker hele tiden ord som at det «eventuelt» skal endres på, og at det «kanskje» kan være mulig. Hovedargumentene er fortsatt at dette er noe som de rike har glede av. Det er gjennomdokumentert fra bl.a. forsikringsselskapene, av den grunn at departementet selv ikke hadde tilgjengelig

(Flåtten)

informasjon, at det er veldig mange alminnelige mennesker som sparer i disse ordningene, og det sier seg selv når det er 830 000 som gjør det.

Når det gjelder de flertallsmerkene som regjeringspartiene har lagt inn etterpå som en redningsaksjon for å redde situasjonen, må jeg be Arbeiderpartiet eller finansministeren her i dag om å presisere at dette betyr en videreføring av alle tre ordningene, ikke bare IPA-ordningen, men også individuell og kollektiv livrenteordning. Sammen med den presiseringen under debatten her i dag må man også bekrefte at det vil bli utarbeidet tilstrekkelige overgangsregler som ivaretar alle de forsikringstekniske forholdene, slik at man ikke nå får en unødvendig utvikling av særlig individuelle og kollektive livrenteordninger. Dette haster fordi man på grunn av oppsigelsesfrister faktisk bare har én måned på seg. Dette griper også inn i lønnsoppkjøret og har en betydning for partene der. Den usikkerheten som er skapt for innskyterne, de som sparer, og for selskapene, må faktisk avklares under denne debatten. Uansett har de som bruker spareordninger, fått seg et grunnkudd, og man forstår at Regjeringen egentlig ikke ønsker at man skal spare.

Så sier mange at man vil gå til boligmarkedet, og at folk vil spare der. Men våre boliger er jo under dobbel kryssild fra Regjeringen, først og fremst fordi man øker ligningsverdien hvert eneste år på boliger og fritidsboliger. I tillegg har man utvidet mulighet for eiendomsskatt i kommunene. På den annen side har vi Senterpartiet, som seriøst drøfter å fjerne rentefradraget for boliger som et ledd i sin såkalte systemendring. For vår del ønsker vi tvert imot å øke fordelene ved sparing i bolig, særlig for ungdom, og vi har foreslått å øke grensene for sparing i den såkalte BSU-ordningen i dette budsjettet. Det er et praktisk og godt håndslag til dem som skal inn i et kostbart boligmarked for første gang.

Sparingen går også ellers usle vilkår i møte her i landet. Folk som sparer i aksjefond, aksjer og andre verdipapirfond, får stadig redusert de rabattene man hadde i ligningsverdiene. Jeg synes finansministeren går ganske langt i budsjettokumentene i å si at vi skal opp i 100 pst. i ligningsverdi. Kanskje får vi være glad om det blir grensen. Høyre for sin del mener at det må lønne seg å investere. Når folk eier aksjer i egen bedrift eller gjennom aksjefond og formuesskatten økes, er det næringslivets vilkår som forringes. Skatt er en kostnad for næringslivet enten den faller på bedriften selv eller på eierne. Motstykket er sviktende lønnsomhet og en sviktende interesse for å investere i næringslivet.

I dette budsjettet er skattene på arbeid, på sparing og på eierskap i næringslivet blitt økt. Vi vil videreføre en skatte- og avgiftspolitik som øker vekstevnen i økonomien og dermed de fremtidige skatteinntektene. Det gjorde vi i regjering. Vi ser at det virker. Dagens økonomiske situasjon i norsk næringsliv er et meget godt bevis på det. Særlig i en tid hvor arbeidskraften er mangelvare, er dette viktig. Vi har også en rekke andre forslag som går på dette med å stimulere til arbeid. Vi tredobler fribeløpet for kjøp av aksjer i egen bedrift. Vi ønsker å få folk fort tilbake i

jobb igjen, og vi vil gjeninnføre skattefritaket for fordelene av arbeidsgivers dekning av behandlingsutgifter under sykdom og til behandlingsforsikringer. Vi går også imot den foreslåtte regelbehandling av de finansielle poster i petroleumsbeskatningen. Der er det uheldig at Regjeringen har gått ut med en ordning som er usikker i forhold til provenyet. Man fremstiller den som provenynøytral, men det finnes mye dokumentasjon på at dette kan være opp til 600 mill. kr i ekstra kostnader for små oljeselskaper.

Så foreslår Høyre også å gjeninnføre den opprinnelige ordningen med lønnstrekk for Svalbard-beskatningen. Den var ubyråkratisk og enklere enn den som Regjeringen legger opp til. Også på Svalbard er det viktig å rekruttere til arbeid.

Vi foreslår også å øke avskrivningssatsene på maskiner. Vi tar opp et gammelt SV-forslag, som de gjentok da de var i opposisjon. Tiden i regjering har muligens vist Sosialistisk Venstreparti at dette også faktisk er en skattelettelse, og at man da har satt det litt lenger ned på listen.

Under en høring i finanskomiteen denne uken om rammebetingelser for små og mellomstore bedrifter fremkommer det relativt god dokumentasjon på at generasjonsskifter i familier nå skjer på en annen måte. Bedrifter går ikke så mye over til de nye generasjoner, og derfor er det viktig at man gjør noe med arveavgiften. Det er komplisert i dagens samfunn å drive selv mindre bedrifter. Det er ofte en livsstil, mer enn en jobb, og derfor er det viktig å stimulere nye generasjoner til å videreføre familiebedriften. Derfor går vi inn på forslaget om en nedskrivningsordning over tid. Vi tror at dette vil være et veldig bra tiltak for å få folk til å videreføre familiebedriftene, som veldig ofte gir gode resultater.

Som en avslutning vil jeg si at det å lene seg på de oppnådde resultatene i den økonomiske politikken, sjelden er veien til varig suksess, slik som en kan få inntrykk av når en hører Arbeiderpartiet. Det er mørkere skyer i horisonten. Vi ser mangel på arbeidskraft, vi ser økninger i lønnsnivået, sterkere krone og kanskje et taktskifte i renteøkningene. Derfor er våre skatteforslag i denne proposisjonen viktige.

Jeg tar opp de forslagene vi har fremmet, enten alene eller sammen med andre partier.

Presidenten: Representanten Svein Flåtten har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Rolf Terje Klungland (A) [10:55:18]: Regjeringspartiene har ført skatte- og avgiftsnivået tilbake til 2004-nivå. Disse pengene bruker vi til å bedre eldreomsorgen, bygge barnehager og bygge og vedlikeholde veier, og vi forbedrer innholdet i skolen.

Hvis Bondevik-regjeringens budsjett for 2006 hadde blitt vedtatt, ville nivået vært 12 milliarder kr lågere. I Høyres alternative budsjett kutter de nå likevel bare 3,5 milliarder kr for 2007. Da må jeg spørre: Hvor blir det av de siste 8,5 milliarder kr? Har Høyre allerede forlatt den forrige regjeringens skatteløfter, og hvor er eventuelt de nye skattelettelsene som Høyre sa til det norske folk at

de skulle foreslå og få vedtatt? Gjør ikke Høyre opp regning uten vert?

Svein Flåtten (H) [10:56:22]: Det er gledelig å høre at representanten Klungland er utålmodig etter flere skattelettelser.

Vi gjennomførte veldig store skattelettelser i vår regjeringssperiode, rundt 23 milliarder kr. Det gjorde vi for at næringslivet skulle gå bedre, for at skatteinntektene skulle øke, og for at representanten Klungland skulle kunne stå her i dag og fortelle om hva de har brukt de økte skatteinntektene til – til økt velferd, til skoler, til barnehager osv. Det er den måten vår skattepolitikk virker på. Så vil det være forskjell i størrelsen på beløpene hvert enkelt år, men kursen vår er gitt. Det er den for så vidt på den borgerlige siden: Skatter og avgifter skal reduseres – i motsetning til kursen på den sosialistiske siden, hvor skatter og avgifter hvert år skal økes.

Heikki Holmås (SV) [10:57:28]: Jeg hadde tenkt å utfordre representanten Flåtten på noe annet, men jeg føler jeg er nødt til å følge opp der Rolf Terje Klungland slapp.

Vanligvis pleier man å si at regjeringspartier er ansvarlige og gjerne kutter ned på ambisjonene fra den tiden man var i opposisjon, mens når man er i opposisjon, tar man den helt ut og kjører på med det som er primærforslagene, og så smeller man til på det som er hovedløftene.

Det er slik at det viktigste løftet i valgkampen fra Høyre var å senke skattene enda mer enn det man hadde gjort i forrige periode. Vi har tatt inn 12 milliarder kr mer til fordeling og til å bruke på god velferd. Dette er mer enn det Høyre hadde. Er det slik at Høyre er mer puslete i opposisjon enn i posisjon?

Svein Flåtten (H) [10:58:34]: Hvis representanten Holmås med puslete mener ansvarlig, så er vi det.

Jeg må også si at det er frimodig av representanten Holmås å stå her i en skattedebatt og snakke om valgløfter, når vi har en rekke brutte valgløfter fra posisjonen, hvor henvisningen til opposisjonen, når etterlysningen kommer, er at vi skal gjennomføre det i løpet av perioden.

Slik er det også med Høyres skatteløfter. Høyre har løftet blikket og sett frem mot 2009. Vi kommer til å foreslå skattereduksjoner i alle våre alternative budsjetter, og de alternative budsjettene kommer til å ligge til grunn når vi i 2009 eventuelt går inn i en regjering for å gjennomføre disse skattereduksjonene.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:59:46]: Vi er inne på en viktig arena nå. Høyre tapte valget på at en del mennesker oppfattet det som om man ville få et kaldere samfunn når en hadde slikt fokus på betydelige skattelettelser og privatiseringer. Nå sier representanten Flåtten at en ikke er mer puslete enn hva en var i regjering. En har heller ikke noen ny linje. Men likevel er det da et klart annerledes tempo og en annerledes størrelse over Høyres skatteforslag i opposisjon. Er det virkelig slik at det ikke er noen

forandring fra det skatteopplegget som medvirket til tapet i stortingsvalget, og det en presenterer nå?

Svein Flåtten (H) [11:00:52]: Jeg takker for representanten Lundteigen's analyse av hvorfor Høyre tapte valget. Jeg må tilstå at Høyre selv i sine analyser har pekt på mange forskjellige grunner, og jeg er ikke så helt sikker på om presisjonsnivået i Senterpartiets analyse er særlig god.

Som jeg sa til representanten Holmås, kommer vi til å fortsette med ansvarlige skattelettelser. Men det er jo et tankekors at flere representanter fra regjeringspartiene nå etterlyser større skattereduksjoner fra Høyres side, mens de selv øker skattene. Jeg forstår hensikten. Man ser gjerne at Høyre skal være på den uansvarlige siden, slik at man kan bruke det mot oss. Det kommer posisjonen ikke til å få se.

President: Replikkordskiftet er omme.

Heikki Holmås (SV) [11:02:02]: Vi i SV har to hovedformål med skattepolitikken. Det ene er å sørge for en mer rettferdig fordeling, og det andre er å sørge for en oppfordring til mer miljøvennlig forbruk, mer miljøvennlig atferd hos vanlige folk og også i næringslivet.

Den tredje tingen som ligger til grunn, og som jeg skal komme tilbake til, er selvfølgelig at i et demokrati er skattene først og fremst en måte å sørge for inntekter til staten på, som staten kan fordele til folk i fellesskap, prioritere til de tingene som folk i fellesskap mener er riktige og viktige. Men det kommer jeg altså tilbake til.

Både i forhold til å oppnå en mer rettferdig fordeling og i forhold til å oppnå et mer miljøvennlig forbruk og en mer miljøvennlig atferd, er vi på vei. Vi øker formuesskatten og styrker fordelingsprofilen i formuesskatten gjennom å øke bunnfradragene og gjennom å sørge for å fjerne deler av de skattefritakene som har vært på skatterabatter i forhold til både aksjer og andre former for fond. I tillegg øker vi verdsettelsen og ligningstakstene på boliger og eiendom. Men det er altså slik at vi fortsatt øker ligningstakstene mindre enn det som har vært prisutviklingen de siste årene, og vi har fortsatt et tak på hvor stor andel ligningsverdiene kan utgjøre av boligens markedsverdi, for å sørge for at alle skal kunne bo i sin egen bolig uten å skattes særlig hardt på grunn av det.

Det andre er at vi øker skattene på lønnsinntekter, særlig for dem som tjener mye. Men det er altså sånn at den halvparten av dem som er arbeidstakere, og som tjener mye, den øvre halvparten, nå skal betale mer skatt og bidra mer til fellesskapet. Samtidig gir vi skattelette til folk med de lavere inntektene. Folk som har under 200 000 kr i inntekt, gir vi for vår del de største skattelettelsene. I tillegg sørger vi for at ungdommer – særlig ungdommer – og folk som tjener lite, gjerne bare på en jobb som avisbud eller en sommerjobb, er folk som får ekstra skattelette gjennom at vi øker frikortgrensen.

I forhold til toppskatten er det én ting jeg er litt glad for, nemlig at stortingsrepresentanter nå er i en posisjon der den jevne representant kommer inn under toppskatt

trinn 2 og må betale den øverste lønsskattetyper. Jeg synes det er et riktig signal å sende ut fra Stortinget at vi som er stortingsrepresentanter, som akkurat har bevilget oss selv en lønnsøkning, også er med på å bidra, særlig gjennom å betale toppskatt trinn 2.

I tillegg vil jeg si følgende: Vi gjorde store endringer i årets skattesatser. Det vedtok vi for ett år siden. Først og fremst innførte vi skatt på aksjeutbytte, noe som etter vår oppfatning er den viktigste måten å bidra til en sterkere fordeling mellom husholdningene på. De skatteendringene som vi gjør, og som gjøres gjeldende i år, vet vi først det fulle resultatet av i begynnelsen av neste år. Derfor gjør vi ingen store, dramatiske endringer i skattesystemet. Den evalueringen er vi nødt til å gjøre neste år, før vi eventuelt går videre med større endringer enn det vi ser i år.

I tillegg har vi altså en satsing på miljø. Det vi gjør når vi satser på miljø, er at vi sørger for å innføre en CO₂-avgift på gass brukt til oppvarming, slik at vi fortsatt gjør det lønnsomt for folk å investere i bioanlegg, å satse på biobrensel, samtidig som vi fremdeles opprettholder den fordel som finnes, og som skal finnes, ved å installere gass og bruke gass til oppvarming framfor å bruke forskjellige typer olje.

Vi tar et stort løft, som har vært en unnlattelsessynd fra den forrige regjeringen. Den forrige regjeringen sørget for at vi i Stortinget ratifiserte Göteborgprotokollen, som var et tiltak for å redusere utslipp av NO_x, som skaper sur nedbør og ødelegger for fisk. Nå innfører vi en NO_x-avgift, men åpner samtidig for avtaler med næringslivet, som næringslivet har bedt om.

Vi fjerner elavgiften på skinnegående transport, som gjør at den positive utviklingen vi har hatt i forhold til godstransport over på bane, styrkes.

Vi er også i gang med den første omlegging av bilavgifter i mer miljøvennlig retning, som vil gjøre det lønnsomt for folk å velge miljøvennlige biler.

Presidenten: Presidenten vil bare bemerke at hun tror ikke det er toppskatt trinn 2 vi tenker på når vi våkner om morgenen, men det blir replikkordskifte for det!

Statsråd Kristin Halvorsen (fra salen): Vi spretter opp med glede!

Ulf Leirstein (FrP) [11:08:06]: Vi får håpe det er noe mer positivt vi tenker på når vi står opp om morgenen!

Jeg registrerer med stor interesse at finanspolitisk talsmann i SV snakker om rettferdig fordeling. Da skal man lytte nøye, for all erfaring så langt i det året denne regjeringen har styrt, viser bl.a. en kraftig økning av avgifter – alle avgifter legges på, eller man finner på nye avgifter. Dette rammer faktisk dem som har minst og lite fra før. Er det ikke slik at SV og Regjeringen faktisk ser at når man legger på avgiftene, er det nettopp de som har lite, som faktisk må blø mest? Det er jo slik at hvis man er veldig rik, merker man ikke så veldig mye til disse avgiftene, som faktisk rammer blindt. Så jeg vil gjerne ha en forklaring på hvordan dette kan henge sammen i retorikken om en såkalt rettferdig fordeling.

Heikki Holmås (SV) [11:08:52]: Når man skal se på om et skatteopplegg slår rettferdig eller urettferdig ut, må man ta med alle elementene i skatteopplegget, ta med alle avgiftene og alle skatteregningene og legge sammen. Der har vi presentert en klokkeklar, rettferdig fordelingsprofil, med det opplegget vi har lagt fram her.

Her er det alle de folkene som har under 200 000 kr, som får økte lettelser i skatter og avgifter samlet sett. I tillegg er det slik at de ekstra skattene som vi henter inn til fellesskapet, bruker vi på en slik måte at de kommer folk med dårlig råd til gode. Vi senker barnehagesatsene. Det har vi gjort nå, og vi har en ambisjon om å fortsette med å gjøre det. Vi har sørget for å sette i gang en skikkelig pakke for de fattige, og vi har sørget for å fjerne en god del av de gebyrene som ligger der.

Det som er det mest usosiale med det opplegget som Fremskrittspartiet legger fram, er at partiets politikk ville ført til en renteøkning som antakeligvis ville vært så pass stor at den ville slått skikkelig sosialt urettferdig ut.

Lars Sponheim (V) [11:10:08]: Jeg skvatt litt i dag tidlig da Stortinget hadde møte og SV ikke stemte mot heving av stortingslønnen, men jeg forstår at forklaringen ligger i skattesystemet vi nå behandler i Odelstinget, og at en stortingslønn på 614 000 kr slår så godt inn i toppskatt trinn 2, som slår inn på 650 000 kr, at det er godt nok for SV. Regne den som regne kan! – Det er ikke det jeg vil ha svar på.

Det jeg vil ha svar på, er et mer interessant og viktig spørsmål, nemlig at skattenivået er nede på 2004-nivå til og med 2007. Det betyr at Regjeringen ikke kan redusere skattenivået enda mer hvis de ikke skal bryte Soria Moria-erklæringen. Da ligger det til rette for å gå løs på et skattesifte til grønne skatter fra 2008. Etter mitt skjønning må et troverdig skattesystemsifte, over til mer grønne skatter, være basert på at en også reduserer tilsvarende på arbeidsbeskatning, gjerne i bunnen på de laveste inntektene. Kan vi forvente, med SV i finansministerstolen og en gnistrende politiker som Holmås i Stortinget, at vi kan få et reelt skattesifte fra og med 2008?

Heikki Holmås (SV) [11:11:13]: Det er bare én ting å svare til det, og det er ja! ...

Lars Sponheim (V) [11:11:16]: Takk, da er jeg fornøyd!

Heikki Holmås (SV) [11:11:18]: Ja, men jeg er nødt til å si én ting til, altså, selv om Sponheim er en frekkas som står der og avbryter! Det er følgende: Det er veldig interessant at Sponheim tar dette opp, for vi inviterer Stortinget, partene i arbeidslivet, næringslivet og andre til å være med på å si: Ok, fra nå og fram til 2009 blir det ikke en debatt mer om vi skal senke eller øke skattenivået, men om vi skal omfordele. Vi må endre dette skattesystemet på en måte som både er mer positivt for næringslivet, som er positivt for å oppnå et bedre miljø, og som er positivt for

å oppnå bedre rettferdig fordeling. Alle disse tre tingene er det viktig for oss å få til.

Jeg kan ikke la være å si noe om denne lønnsdebatten. Nå er det slik at hvis Lars Sponheim hadde lest innstillingen til det vedtaket vi fattet tidligere i dag – den ligger fremdeles på pulten til Sponheim – ville han sett begrunnelsen der, nemlig at vi hele tiden har sagt at vi skal endre pensjonsordningene og sørge for å ha lønnsøkninger i takt med gjennomsnittet i befolkningen. Det ligger faktisk inne i år, og derfor stemte vi for.

Presidenten: Jeg antar at representanten Sponheim vil komme tilbake til dette i sitt innlegg.

Svein Flåtten (H) [11:12:44]: Representanten Holmås sier i sitt innlegg at alle skal kunne bo i egen bolig uten å bli skattet særlig hardt for det. En vesentlig kostnad ved å bo i egen bolig er rentene. Ingen vet det bedre enn representanten Holmås, som stadig misjonerer i media for å binde renten og også binde den for lang tid.

Det folk er mest opptatt av når det gjelder renten, tror jeg, er selvsagt nivået, men også skattefradraget. Holmås' kollega Lundteigen har nå avslørt hva som er hans systemskifte i skattepolitikken. Det er at skattefradraget for renter skal fjernes. Dette føres det en diskusjon om, ikke bare i Lundteigens hode, men også i Senterpartiets gruppe, som tenker å bringe det inn i Regjeringen. Hva er representanten Holmås' holdning til at skattefradraget eventuelt fjernes for rentene på bolig?

Heikki Holmås (SV) [11:13:47]: Jeg har ingen ambisjoner om å fjerne rentefradraget for bolig. Så vidt jeg kjenner til, har Regjeringen heller ingen planer om å endre noe på dette.

Det som er viktig når det gjelder renteutviklingen, er å si at slik det ligger an, er alle de renteøkningene vi har hatt nå, renteøkninger som var varslet også under den forrige regjeringen. Rentepolitikken har ligget helt fast.

Så er det én viktig ting å si, og det er at mange fra opposisjonen snakker om presset i økonomien, og at det er det som sørger for at rentene kommer til å øke, og at det blir det mer av med den rød-grønne regjeringen. Men husk én ting: I stedet for å snakke om presset i økonomien, burde man snakket om arbeidsløsheten. Vi har fått til en historisk lav arbeidsløshet. Det er en kjensgjerning at sentralbanksjefen oftere setter opp renten dersom man har lavere arbeidsløshet enn dersom man har høy arbeidsløshet. Vi kommer til å fortsette å jobbe for å få til en lav arbeidsløshet.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:15:10]: Representanten Holmås skal i hvert fall ha det at han snakker om arbeidsløse, ikke arbeidsledige, for jeg har skjont at det har gått et viktig skille der for enkelte på de rød-grønnes side.

12 milliarder kr er et tall vi nå har fått servert i ulike sammenhenger. Det er liksom de milliardene denne regjeringen har mer å rutte med enn den tidligere regjeringen.

I det ligger vel en eller annen slags formening om at det er nivået på skatt som er uttrykk for hvor mye skatt man får inn. Man glemmer helt det at man skal ha en dynamisk næringspolitikk, en god økonomisk politikk, som i sum bringer inn verdier til fellesskapet i form av f.eks. skatter og avgifter. Men så lenge man holder seg til disse 12 milliardene, har man lagd seg selv et slags mantra om at man har så mye mer til disposisjon enn alle andre, og så glemmer man stort sett hele den verdiskapingen som er nødvendig for i det hele tatt å få skatteinntekter. Det forunder meg at i hvert fall enkelte innenfor regjeringspartiene så monomant holder på dette.

Når det gjelder Regjeringens forslag, endrer vi i Kristelig Folkeparti på skatte- og avgiftsopplegget, ved at vi foreslår reduksjoner i bruttoskatter og avgifter på om lag 1,25 milliarder kr. Samtidig foreslår vi avgiftsskjerpelser på om lag 1,1 milliarder kr. Jeg skal gå inn på noen av de viktige endringene vi foretar i vårt opplegg.

Vi går inn for å videreføre skattefordelene ved individuell pensjonssparing, herunder også kollektiv og individuell livrente. Jeg kan bare gjenta det representanten Flåtten sa, at for oss er dette en viktig forutsetning for det som representanten Sandal pekte på som en mulighet for et bredt pensjonsforlik. Så har jeg sagt det.

Kristelig Folkeparti aksepterer heller ikke den foreslåtte innstramningen i SkatteFUNN-ordningen. Vi vil absolutt videreføre denne stimulansen til forskning styrt av den enkelte bedrift. Når Regjeringen i kombinasjon med dette overhodet ikke har satset på høyskoler og universiteter, ser vi en slagside i Regjeringens opplegg på dette området.

I tillegg har vi en viss økning av innslagspunktet for toppskattens trinn 1, mens vi øker bunnfradraget for formuesskatt med 15 000 kr mer enn Regjeringen. Det er bl.a. for å skjermes en del pensjonister som sitter med et nedbetalt hus, og som med Regjeringens opplegg de to siste årene har fått en betydelig økning i sin del av formuesbeskatningen.

Så nevnte representanten Flåtten vårt forslag om nedskrivning av arveavgift ved generasjonsskifter. Vi skulle ønske at Regjeringen hadde sett positivt på et slikt forslag, for vi står overfor mange generasjonsskifter i de små og mellomstore bedriftene der arveavgiften faktisk kan utgjøre en grunn til at man ikke foretar et generasjonsskifte, men heller selger bedriften eller eventuelt legger den ned.

Så vet vi også at det innenfor regjeringspartiene er en del som er opptatt av det vi kan kalle arbeidende kapital innenfor formuesbeskatningen, dvs. at vi bør frita arbeidende kapital for formuesbeskatningen. Vi har fremmet et forslag der vi ber Regjeringen se på det. Vi registrerer at det ikke får flertall, men vi vet også at det i hvert fall er representanter innenfor regjeringspartiene som nok har sans for å se på formuesbeskatningen ut fra en slik synsvinkel.

Så ønsker vi å gi det håndslaget til det frivillige Norge som det er å øke fradragsgrensen for gaver til frivillige organisasjoner. Nåværende regjering fulgte ikke opp Bondevik II-regjeringens forslag til budsjett for inneværende år i så måte, og det står på stedet hvil, mens fag-

foreningsfradraget altså øker betraktelig. Det er også et signal å sende ut.

Jeg vil avslutningsvis ta opp våre forslag i innstillingen. Så skal jeg bare si at hvis noen lurer på om vi har økt avgiften på alkohol og snus, så har vi det.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen har tatt opp det forslaget han refererte til, som er inntatt på side 86 i innstillingen.

Det blir replikkordskifte.

Rolf Terje Klungland (A) [11:20:26]: Hvis man leser budsjettokumentene og innstillingen, ser man at Kristelig Folkeparti på de fleste områdene i skattepolitikken er enig med den sittende regjeringen.

I Kristelig Folkepartis alternative budsjett ser man at Kristelig Folkeparti ville ha redusert Regjeringens totale skatte- og avgiftsnivå med om lag 170 mill. kr. Dette står jo i skarp kontrast ikke bare til Syversens innlegg nå, mens også til regjeringen Bondeviks siste statsbudsjett, med de betydelige skatte- og avgiftslettelsene de hadde. Kan man tolke Kristelig Folkepartis omlegging i skatte- og avgiftspolitikken dit hen at de føler seg mer hjemme med denne regjeringens skatte- og avgiftsopplegg, enn med den forrige regjeringens? Tross alt mangler jo også Kristelig Folkeparti 11,8 milliarder kr før deres budsjett går i hop.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:21:31]: Vårt budsjett går i hop. Det som vel er mer interessant å se på, er at etter at vi fikk en skattereform, er det ganske mange innenfor den rød-grønne leiren som har gått inn på et skatteopplegg som er totalt forskjellig fra det de noen gang tidligere har stått for.

Mitt utgangspunkt er at etter at vi fikk et bredt flertall for skattereformen, er forskjellene i skattepolitikken begrenset i forhold til i tidligere tider. Det gjelder i realiteten, selv om representanten Klungland og en del andre i retorikk prøver å framstille det som noe helt annet. Tar man f.eks. regjeringspartiet SV, ser man jo en stor forskjell på situasjonen nå og for noen år tilbake.

Vi står støtt på det forslaget vi har framlagt. Det er riktig at det er 170 mill. kr i differanse, men som jeg sa, det er også en omfordeling internt fra skatter til avgifter på 1,25 milliarder kr.

Heikki Holmås (SV) [11:22:48]: Det er greit det. Men det er jo ganske «snasent» av representanten fra Kristelig Folkeparti å si her at vi nå har en helt annen skattepolitikk enn det vi hadde, da det var Kristelig Folkeparti, Høyre og Venstre i regjering som foreslo den største snuoperasjonen av alle. Den viktigste grunnen til at forskjellene økte fra 1992 og utover hele 1990-tallet og utover 2000-tallet, ifølge Statistisk sentralbyrå, var at man ikke skatta aksjeutbytte. Den viktigste endringen i skattereformen var at man avskaffet delingsmodellen og innførte skatt på aksjeutbytte. Det første som ble gjort av den forrige regjeringen, var å fjerne den skatten på aksjeutbytte som Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og arbeiderpartiregje-

ringen hadde hatt ansvar for. Dette førte til en skattelette på 1,5 milliarder kr for de aller rikeste. Hvem er det som har gjort den største snuoperasjonen her? Det er sanneligvis ikke oss.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:23:54]: Hvis Heikki Holmås går litt tilbake og ser på det som har vært gjort her på huset, tror jeg han med god samvittighet kan sette SV i den x-en som skal forklare hvem som har gjort den største snuoperasjonen når det gjelder skattepolitikk. Det var ikke Kristelig Folkeparti som i fjor høst anklaget SV for å ta de rikes parti, det var grupper innenfor Heikki Holmås' eget parti, og det var LO-leder Gerd-Liv Valla.

Som jeg prøver å si, og som jeg har sagt mange ganger: Skattelettelsene som bidrar til at vi har et næringsliv som fungerer, det er investering i fremtiden. Heikki Holmås kan få støtte fra oss når som helst hvis han skulle finne på å fremme den typen forslag.

Når det gjelder aksjeutbytte, var det, som representanten husker, Bondevik II-regjeringens siste forslag at man skulle skatlegge utbytte.

Rolf Terje Klungland (A) [11:25:08]: Jeg har lyst til å bore litt i forhold til innlegget til representanten Syversen. Han sa at da den forrige regjeringen gav skattelette, innebar det vekst i økonomien og vekst i verdiskapningen. I dag ser vi også at retorikken er at faren for at renten går opp, skyldes at det er for stor vekst i fastlandsøkonomien. Det må innebære at Kristelig Folkeparti innrømmer at skattenivået som de hadde i fjor, var for lavt i forhold til det det er i dag. Dersom det er sånn at det henger sammen, at den skatteletten de gav, gav økt vekst i økonomien, må det også være sånn at de skatteskjerpelsene som nå har kommet, er helt nødvendige for å holde renten nede.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:26:12]: Når det gjelder rentenivået, er det mange ulike faktorer som gjør at presset på renten øker. Det er selvfølgelig summen av det private forbruk og det offentlige forbruk.

Jeg holder fast ved at etter at Stoltenberg I-regjeringen gikk av, var det tvingende nødvendig å gjøre noe med skatte- og avgiftsopplegget for å få fart på norsk økonomi. Da Stoltenberg I-regjeringen gikk av, hadde vi stigende arbeidsledighet, de økonomiske konjunkturer pekte totalt i feil retning, og det var en stor jobb for Bondevik II-regjeringen å sørge for en økonomisk politikk som ville bidra til å snu dette. Dette ble altså snudd, og det er det representanten Klungland og den rød-grønne regjeringen nå nyter godt av.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:27:23]: Dagens debatt om lovendringer som følge av skatte- og avgiftsopplegget for 2007 er en oppfølging av tirsdagens finansdebatt.

I skattepolitikken er det viktig for Senterpartiet å holde fanen «skatt etter evne» høyt. Det gjelder personbeskatning, mens næringslivsbeskatning må være langsiktig,

men tilpasset de ulike næringers konkurransesituasjon når det gjelder f.eks. marked og arbeidskraft.

Skatteregler for personlig skatteyttere er en sentral og viktig del av utjæmningspolitikken, og holdes denne fanen høyt, er det i det norske samfunnet også brei forståelse for å beholde dagens skattenivå.

Når det gjelder avgiftspolitikken, er den største utfordringa i årets budsjett dilemmaet om innføring av avgift på utslipp av NO_x, samtidig som vi må gi stimulans til et mer allsidig vareproduserende næringsliv. Dette er krevende, men finansinnstillinga viser at regjeringspartiene tar dette på alvor, noe som næringslivet har registrert som positivt.

Avviklinga av skattefavoriseringa av individuelle pensjonsavtaler, såkalt IPA, samt kollektive og individuelle livrenter, ble realitetsbehandlet i revidert nasjonalbudsjett i år. Beregninger viser at det meste av sparing ved IPA foretas av personer med relativt høye inntekter. Den tildelen av befolkninga som har høyest inntekt, får nærmere 40 pst. av skatteulempen i 2007 ved avviklingen av skattefavorisert IPA. Bakgrunnen for dette er både høyere sparebeløp og høyere andel av personer med høy inntekt som har benyttet seg av ordninga. Personer med lave inntekter som har brukt IPA, vil i liten grad rammes av innstrammingen, fordi utbetalingene beskattes som personinntekt, mens fradrag ved innskudd er 28 pst.

Ulempen ved en høyere skattesats ved utbetalingstidspunktet enn ved fradragstidspunktet må kompenseres av fordelene ved å unnsnippe formuesskatt og skatt på avkastning på det innskutte beløpet. Med høy marginalskatt på pensjonsinntekt skal det mye til for å spare skatt ved hjelp av IPA-ordninga. Avviklinga av formuesskattefritaket for individuelle livrenter innebærer skjerpet formuesskatt for 2007. Avviklinga av skattefavorisering av kollektive livrenter har gode fordelingsvirkninger. Ordninga er i hovedsak utformet for høyinntektsgruppene for å omgå begrensningene i innskuddspensjonsloven og foretakspensjonsloven.

Regjeringa har lagt fram forslag til en ny pensjonsreform. Siden denne reformen har et svært langt tidsperspektiv, er det en fordel med bredest mulig politisk oppslutning. Under forutsetning av et helhetlig pensjonsforlik forplikter regjeringspartiene seg til å etablere privat, individuell pensjonssparing med skattemessig fradrag. Omfang på og tidspunkt for iverksetting av ny ordning er en del av pensjonsforhandlingene.

Det er noen viktige endringer knyttet til skogbruk og jordbruk i innstillinga. Skogfundsordninga, den tidligere skogavgiftsordninga, blir kraftig forbedret, både ved at det blir skattemessig gunstigere å bruke ordninga, og ved at formålet med pengene kan brukes til, er utvidet. Det viktigste er at formålet utvides til også å gjelde nybygging av veg. På det punktet er det interessant at Venstre som eneste parti går imot bruk av skogfondsmidler til nybygging av skogsveger fordi det er en «miljøfiendtlig politikk». Stikk den. Nybygg av skogsveger er generelt miljøfiendtlig!

Videre er jordbruksfradraget i henhold til jordbruksavtalen forbedret. Der kommer det også fram en interessant

merknad ved at Fremskrittspartiet som det eneste partiet nå går imot endringa av jordbruksfradraget. Partiet som er tuftet på sterk nedsettelse av skatter og avgifter, kommer nå med en presisering: Dette skal ikke gjelde for næringsinntekt fra jord- og skogbruk. Tvert imot, Fremskrittspartiet velger å gå aleine imot en skattereduksjon for gårdbrukerne. Dette er avklarende i forhold til tidligere uttalelser om jordbrukspolitikken, hvor det er sagt at det er systemet en skal endre, mens gårdbrukernes inntektsmuligheter, det de skal leve av, skal forbedres.

Til slutt: Både beskatninga av festetomter, gevinst ved opphør av dem og beskatninga i forbindelse med barskogvern blir forbedret. Det er ordning som er tatt godt vare på i næringa, og det er en nødvendig og viktig endring som skjer ved denne behandlinga.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:32:36]: Først en kommentar til Lundteigen om at Fremskrittspartiet går imot skattelette for gårdbrukere: Ja, vi synes faktisk ikke det er riktig at man får skattelette oppå subsidier. Når man først lever på statens bekostning, skal man ikke i tillegg få en skattelette. Det mener vi blir galt.

Representanten Lundteigen har ved en rekke anledninger fra denne talerstolen og også i mediene fremført en politikk som er stikk i strid med Senterpartiets politikk og stikk i strid med Regjeringens politikk. Det tror jeg alle her i denne sal er enige om. Slik jeg har forstått representanten Lundteigen, er det spesielt eierstrukturen i norsk næringsliv og bosettingen i distriktene han er opptatt av. Derfor vil jeg gjerne utfordre Lundteigen: Dersom han fikk anledning til å legge premissene først for Senterpartiets økonomiske politikk og dernest for Regjeringens økonomiske politikk – hvilke politiske grep ville han ha tatt?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:33:36]: Det tror jeg er et større spørsmål enn man kan besvare i en replikk.

For øvrig må jeg si at det er en interessant kultur i denne sal at en skal tillegges meninger, i generelle vendinger, som en ikke har uttrykt, og som en ikke står for. Det er en debatteknikk som fører til at vi får en respekt og en forståelse for det politiske systems arbeid som blir svært lav ute i befolkningen. Jeg vil henstille til representanten Tybring-Gjedde at en isteden forholder seg til de konkrete forslag – det som konkret tas opp i de ulike fora – og debatterer ut fra det.

Jan Tore Sanner (H) [11:34:21]: I finansdebatten på tirsdag tok representanten Lundteigen og Senterpartiets parlamentariske leder, Meltveit Kleppa, til orde for å fjerne rentefradraget. Man ønsket i det minste at det spørsmålet skulle debatteres. Senere har både SV og Arbeiderpartiet sagt at de ikke har noen plan om å fjerne rentefradraget. Det er nå en kjent sak at man har som regel én plan til man får en ny, og mitt kjennskap til Senterpartiet er at Senterpartiet ikke pleier å gi seg før de får det slik de vil. Så mitt spørsmål til Lundteigen er: Har Lundteigen nå

lagt bort sitt ønske om å begrense rentefradraget, eller følger han god senterpartitradisjon – å fortsette til man får det slik man vil, nemlig å få gjennomslag i Regjeringen for en begrensning av rentefradraget?

M a r i t N y b a k k hadde her overtatt president-plassen.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:35:32]: De som følger denne debatten, og de som leser innstillinga, kan nå merke seg representanten Sanners inngang til spørsmålet. Det ble der påstått at Senterpartiet tok til orde for å fjerne rentefradraget eller debattere rentefradraget – en ganske forskjellig inngang til spørsmålet.

Det som Senterpartiet har sagt, er at det historisk sett er en sammenheng når det gjelder rentefradrag og boligbeskatning, som har vært slik at en skulle ha en balanse i systemet. Det har utviklet seg slik at den balansen nå er forlatt. Senterpartiet har ikke fremmet forslag i Regjeringa, Regjeringa har ikke fremmet forslag, og så langt jeg vet, har Regjeringa heller ikke tanke om å komme med endringer på dette punktet. Men det må være anledning til i ulike fora å kunne debattere de ulike systemers virkning. Det bør Høyre også ta inn over seg.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:36:42]: Til det siste: Jeg regner med at representanten Lundteigen er enig i at de som sitter med store boliglån, også har behov for en viss forutsigbarhet – selv om man skal ha respekt for debattene.

Men jeg har tenkt å ta opp noe annet. Senterpartiet er historisk et parti som har vært opptatt av de små og mellomstore bedriftenes kår. Det samme har Lundteigen. Så mitt spørsmål er: I innstillingen er det fra vår side fremmet forslag om å se på arveavgiften knyttet til generasjonsskifter i familieeide bedrifter og også se på muligheten for å unnta arbeidende kapital fra formuesbeskatningen. Er representanten Lundteigen enig i at det kan være vel verdt å diskutere disse to temaene for å styrke små og mellomstore bedrifter i vårt land?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:37:43]: Jeg og Senterpartiet er helt enig i at en må ha forutsigbarhet i forhold til dem som har store boliglån, så det kan jeg bare slutte meg helt til.

Når det gjelder arveavgift og arveavgiftsreglene og spørsmålet om formuesskatt og arbeidende kapital, er det et sentralt punkt som kontinuerlig blir diskutert. Som representanten Syversen vet, er det temaer som Senterpartiet er svært opptatt av. Det er veldig krevende å foreta et arveoppgjør og en videreføring av bedriftene, og dermed er det sentralt å se på de muligheter som gis for å lette det gjennom arveavgiftsbeskatninga. Men ut fra erfaring om hva som kan sies fra denne talerstolen, bør jeg være forsiktig med å delta i en debatt omkring disse spørsmålene. Derfor følger vi ikke å gå lenger i dag.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Lars Sponheim (V) [11:39:08]: For Venstre er hovedmålene i skatte- og avgiftspolitikken at systemet er enkelt, effektivt og miljøvennlig. Disse hovedmålene lå også til grunn for Bondevik II-regjeringens skattereform, som gav et flatere og enklere system, og som fjernet den kompliserte og urettferdige delingsmodellen.

Hovedutfordringen nå er etter Venstres syn å få til et ytterligere skattesifte fra rød til grønn skatt, der skattene økes på forbruk og helse- og miljøskadelig atferd og reduseres på arbeid og formue.

Venstre støtter derfor de av Regjeringens endringer i skatte- og avgiftssystemet som går i miljøvennlig retning, men Venstre er av den oppfatning at skal man få legitimitet blant borgerne for at et skattesifte fra rød til grønn skatt både er fornuftig og nødvendig, må det skje gjennom et samlet opplegg som enten er provenynøytralt, eller som gir skattelette.

Dessverre er Regjeringen så opptatt av å nå «løftet» om et samlet skatte- og avgiftstrykk på 2004-nivå at skatteregningen sendes ukritisk til folk med vanlige inntekter og vanlige boliger. Dermed gjør Regjeringen etter mitt og Venstres skjønn seg selv en bjørnetjeneste og svekker oppslutningen om og legitimiteten for en nødvendig omlegging i mer miljøvennlig retning.

Det er på nytt skapt usikkerhet om Regjeringen mener at det er en «systemfeil» i skattesystemet, slik Senterpartiets finanspolitiske talsmann gjentok i finansdebatten på tirsdag, og som Senterpartiets parlamentariske leder bekreftet var «gjenstand for grundigere drøftingar internt». Denne «systemfeilen» består i at det i skattesystemet gis mulighet for skattefradrag for renter. Og det kommer fra et parti som nærmest gikk til valg på høyere rente.

Vi er vant til mye rart fra regjeringshold etter ett år med «flertall», men her er det nødvendig at finansministeren i løpet av denne debatten enten bekrefter eller avkrefter at dette er «gjenstand for grundigere drøftingar». Rentefradraget er rimelig avgjørende for de fleste unge i etableringsfasen, for å si det forsiktig, ikke minst nå når vi går inn i en periode med økende rente. Jeg merket meg også at Senterpartiets Lars Peder Brekk i den samme finansdebatten gikk langt i å avvikle CO₂-avgiften som et miljøpolitisk virkemiddel, men antar at dette er nok et ukontrollert utspill fra Senterpartiet som det ikke er helt dekning for i Regjeringen – eller?

Venstre prioriterer i sitt alternativ skattelette til dem med vanlige og lave inntekter. Vi foreslår å øke minste-fradraget med 720 kr for lønns- og pensjonsinntekter, og vi regulerer innslagspunktet i toppskatten i tråd med det Arbeiderpartiet utstedte en velgergaranti om i 2001. Regjeringen anslår selv at gjennomsnittsinntekten for dem som arbeider i full stilling i 2007, vil være 399 000 kr. Det betyr at en bare skal tjene 1 001 kr mer enn gjennomsnittet for toppskatten slår inn. Det var vel aldri meningen da toppskatt ble innført?

Norge er i dag ett av få land som fortsatt har formuesskatt. Formuesskatten øker belastningen for nystartede bedrifter og øker risikoen ved investering i nyskaping. Formuesskatten har en rekke uheldige langsiktige virkninger på sparing og investering og er et hinder for et ny-

skapende næringsliv i Norge. Venstre vil derfor på sikt fjerne formuesskatten, og foreslår i budsjettet for 2007 at bunnfradraget i formuesskatten heves til 250 000 kr.

Norsk økonomi er på kokepunktet. Regjeringens resept er å bruke mer penger i offentlig sektor bl.a. gjennom netto økte skatter og avgifter på om lag 2 milliarder kr. Det er ingen tvil om at det å bruke penger på offentlige utgifter heller enn skattelette, bidrar til økt press på rente og kronekurs. I tillegg har Regjeringen få eller ingen incitamenter til sparing i sitt skatte- og avgiftsopplegg. Tilfellet er snarere det motsatte med tanke på Regjeringens forslag om å avvikle skattefordelen ved IPA-ordningen og livrenteavtaler. Jeg er glad for at regjeringspartiene nå åpner for å videreføre skattefordel for privat pensjonsparing gitt et bredt pensjonsforlik, og håper at finansministeren tilstreber smidige regler som gjør at bedriftene ikke må avvikle ordninger og reforhandle arbeidskontrakter før 1. januar 2007, men at det brukes tid på det forskriftsarbeidet som nå skal gjøres. Det er tross alt 830 000 ulike spareordninger det her er snakk om, mange som et ledd i ulike avtaler mellom partene i arbeidslivet.

Venstre foreslår i dag en rekke målrettede skattelettelser for norsk næringsliv som kan stimulere til nyetableringer og dermed sikre velferd i framtiden. Vi foreslår å øke avskrivningssatser for maskiner med 5 pst., det samme som SV lovet før valget i 2005. Vi foreslår å tredoble fribeløpet ved aksjekjøp i egen bedrift, en halvering av arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger, å lette arveavgiften ved generasjonsskifte i familieeide bedrifter og å doble beløpsgrensene i SkatteFUNN-ordningen.

Det er jo dette som er en moderne næringspolitikk som skaper nye og varige arbeidsplasser – ikke skattelette til enkelt næringer eller tiltak rettet mot enkeltbedrifter i enkeltkommuner eller lokalsamfunn, slik Regjeringens såkalte aktive politikk er.

Til slutt vil jeg få ta opp det forslag som Venstre har fremmet i innstillingen.

Presidenten: Representanten Lars Sponheim har tatt opp det forslag som han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Torgeir Micaelsen (A) [11:44:31]: Som Sponheim selv har gitt uttrykk for, gjør Venstre i sitt alternative budsjett noen endringer i minstefradraget for lønnsinntekt og i toppskatten. Sammenlignet med Regjeringens opplegg skiller det vel ca. 200 kr hvis du tjener 250 000 kr, og det skiller litt over 4 000 kr hvis du tjener fra 750 000 kr og oppover. Men om du derimot er fagorganisert, gir Venstre deg sammen med Fremskrittspartiet en skatteøkning, og Venstre vil sammen med Fremskrittspartiet fjerne hele fradraget for fagforeningskontingent. Kan representanten Sponheim gi en forklaring til landets fagorganiserte knyttet til denne skatteskjerpelsen?

Lars Sponheim (V) [11:45:13]: Dette er en Venstrepolitikk som har vært programfestet i mange perioder, og som først og fremst går på et prinsipielt syn for vår del. Vi mener at det korporative innslaget i norsk demokrati alle-

rede er stort nok som det er, og nå ser vi jo hvordan det akselererer under denne regjering. Det gis en makt til ikke-folkevalgte organer som etter mitt skjønn er en dramatisk forskyvning av makt i det norske samfunn, og det har en prinsipiell side. Vi vil heller bruke pengene på viktigere tiltak enn å bidra til at disse kan blåse opp gigantiske lobbyorganisasjoner, og det gjelder både på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. Så er det også en praktisk side, og det er at det er så mange formål å bruke pengene på med hensyn til dem som trenger det mer enn de store fagforeningsorganisasjonene, som bygger seg opp store verdier. Politikk handler om å prioritere, og vi prioriterer penger til dem som trenger det mest. Derfor gir vi skattelette, bl.a. i minstefradraget, på de laveste inntektene, og tar fra de store fagorganisasjonene muligheten til å bygge opp de store formuene.

Heikki Holmås (SV) [11:46:27]: Lars Sponheim har i sin raushet tidligere gitt regjeringspartiene ros for at vi klarte å heve bistanden såpass mye som vi gjorde. Selv vil jeg gi Kristelig Folkeparti og Venstre ros for den innsatsen de gjorde i 2001, der de klarte å snu Høyre fra å gå inn for å kutte i bistanden til isteden å sørge for en ganske bra økning i løpet av de par årene de satt i regjering. Men argumentene den gang fra Høyre var at det spiller ingen rolle med bistand, mens det derimot er kjempeviktig å øke handelen. Venstre har et forslag om å senke tollsatsene for noen av de fattige landene i mellominntektsgruppen, altså de som ikke er MUL-land. Høyre har derimot et forslag som innebærer at alle mellominntektsland, også Argentina og Brasil, skal få fjernet tollsatsene sine. Kan Lars Sponheim si noe om hva slags konsekvenser han mener at Høyres forslag vil ha i motsetning til Venstres eget?

Lars Sponheim (V) [11:47:31]: La meg først bekrefte at det regjeringssamarbeidet som den forrige regjering hadde, gjorde at Kristelig Folkeparti og Venstre fikk godt gjennomslag på viktige områder som bistand og miljø, og jeg vil også si distriktpolitikk, og Høyre var store nok til å strekke seg langt og få til gode løsninger. Jeg håper at SV kan oppnå noen av de samme miljøgevinster i forhold til Senterpartiet, men jeg er skeptisk.

Så til tollsats. Vi har nullsats på toll fra de såkalte minst utviklede land, først og fremst de fattigste afrikanske land. Det er bra, men ikke tilstrekkelig. De må også hjelpes til å være i stand til å utnytte en nullsats for toll. Det er den ene viktige jobben. Den andre viktige jobben er etter mitt skjønn å slippe til noen flere land, særlig afrikanske, som er litt rikere enn de minst utviklede landene, med å kunne levere. Derfor mener jeg vi bør være åpne for å utvide til nullsats også for dem. Hvis en kombinerer det med å gi nullsats til alle utviklingsland, bl.a. Argentina og Uruguay, som er så leveringsdyktige at de er mest konkurransedyktige i verden, vil de definitivt konkurrere vekk alle MUL-land. Nullsats for Argentina og Uruguay er i realiteten å frata de fattigste land mulighet til å selge til Norge, og det er Venstre imot.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:48:48]: Det er sterkt å høre Venstres leder snakke om korporative trekk når det gjelder fagforeningskontingenten, når vi kjenner Venstres stolte tradisjon historisk for å skape en balanse mellom dem som selger sin arbeidskraft, og dem som er arbeidsgivere, mellom dem som er sjølstendig næringsdrivende, og dem som er mottakere av produktene. Det er trist å oppleve Venstres korstog mot ulike former for fagorganiseringsstimulans som bidrar til å få en rimelig maktbalanse.

Men mitt spørsmål går på skogfondsordningen: Som landbruksminister fjernet Lars Sponheim muligheten til bruk av skogfondsmidler med skattefordel til nybygging av skogsveger fra 2003. Vi har et system med meldeplikt og behandling av enhver søknad. Likevel sier Venstre i innstillinga at bygging av skogsveger er miljøfiendtlig, og det må ikke inn under skogfondsordningen. Jeg ønsker en utdypning av det miljøfiendtlige som er godkjent.

Lars Sponheim (V) [11:49:55]: La meg også få si at det er ganske sterkt å høre en talsmann for et tidligere sentrumsparti komme med en ren marxistisk analyse av det norske samfunn – men det skal jeg la ligge.

I fortsettelsen av det er det ganske interessant å se hvilke korporative trekk Senterpartiet nå bidrar med i regjering. I en situasjon hvor skattenivået skal økes til 2004-nivå, oppnår altså Senterpartiet å gi skattelettelse til bondene gjennom jordbruksfradraget, gi skattelettelse til skogsbilveibygging gjennom skogfondsordningen, og også sågar å gi privilegier på skattesiden til de store samvirkebedriftene, som siden de ble innført, faktisk har blitt av våre største milliardkonsern i Norge. Så her har Bondelaget fått en forlenget arm rett inn i finanspolitikken gjennom representanten Lundteigen, og det er gode eksempler på hvordan korporative trekk utvikler seg ganske sterkt i det norske samfunn. Vi har et miljøproblem ved at urørt skog ikke lenger er urørt. Skogsbilveibygging er det største problemet. Det er gjort to farlige feilsteg fra denne regjering, det er å utvide tilskudd til skogsbilveibygging og å gi stort skattefradrag. For dette er jeg sikker på bidrar til en skogsbilveibygging som vil gjøre behovet for vern større, og det er konsekvensen av det Lundteigen og Senterpartiet står for.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:51:32]: Jeg tror vel at det store politiske slaget om skattepolitikken stod i finansdebatten, og at vi nå er i et slags lite oppsamlingsheat i forhold til ulike temaer som det kan være interessant å utdype videre. Men jeg har lyst til å komme med noen få kommentarer til det litt større bildet først, for det er et par ting som er veldig interessant å merke seg når det gjelder opposisjonspartiene.

For det første: Når man ser på opposisjonspartiernes alternative statsbudsjetter, er det veldig interessant å merke seg at når Høyre er i opposisjon, kutter de dramatisk i bistandsbevilgningene. Det er egentlig en stor honnør til

Kristelig Folkeparti først og fremst, tror jeg, og kanskje til Venstre også, for det vitner jo om at de har hatt ganske tøffe kamper for å holde det nivået på bistandsbevilgningene som man faktisk har klart. Like interessant er det å se på skattepolitikken når Kristelig Folkeparti har frihet til å gjøre akkurat slik som de vil. Det er påfallende, og vi kan bare fastslå i debatten, at Kristelig Folkeparti ikke setter skattelette øverst når de gjør endringer på budsjettet. De er tvert imot veldig komfortable med det skattenivået som den rød-grønne regjeringen har lagt til grunn. Det synes jeg er et interessant trekk.

Likevel er det flere talere fra opposisjonen som nå er ute og lovpriser den dynamiske skattepolitikken med veldig enkle analyser – om jeg tør si det slik. Det er selvfølgelig slik at hvis man har 100 pst. marginalskatt, kan det ha visse effektivitetseffekter på norsk økonomi. Det samme kan det være hvis det er 0 pst. Diskusjonen om hva som er et effektivt marginalskattenivå eller et effektivt skattesystem, er selvfølgelig helt relevant. Men å slå bombastisk fast at det er de skatteendringene som den forrige regjeringen gjennomførte, som nå fører til at det går meget bra i norsk økonomi, synes jeg er en litt for drøy runde med selvskrut. Da hopper man glatt over det som er situasjonen i verdensøkonomien, hvor Norge er plassert midt i smørøyet i forhold til de inntektene vi har fra olje og gass, de økte inntektene vi har når den prisen er høy, og hvordan vi nyter veldig godt av at vi kan importere stadig flere varer til stadig billigere pris fra Kina. Det er først og fremst dette som nå er drivkraften i norsk økonomi, sammen med et rentenivå som ligger under det vi må kunne regne som et normalt nivå.

Så til noen av de diskusjonene som har vært når det gjelder skattereformen og gjennomføringen av skattereformen, og hva som har vært SVs tidligere skattepolitikk i Stortinget. Det er ikke noe annet parti som har vært så opptatt av å vise til at så lenge man har en så stor forskjell i beskatningen på arbeid og kapital, vil det være en veldig stor drivkraft i forhold til å tilpasse seg og få arbeidsinntekt til å bli kapitalinntekt. Den store skattereformen som ble gjennomført i fjor, som det var bred enighet om i Stortinget, og som vår regjering fulgte opp, hadde nettopp disse elementene veldig tydelig i seg. Baksiden av den medaljen, at marginalskatt på arbeid ble satt ned litt, mens marginalskatt på kapital ble satt opp mye, var at enkelte høytlønte fikk skattelettelse som de ikke hadde behov for ut fra fordelingspolitiske argumenter. Det var en virkning av den systemomleggingen som ble gjennomført. Vår regjering halverte de skattelettelsene samtidig som vi videreførte formuesskatten. I sum er fordelingsprofilen av det bra.

Vi har jo ikke dokumentasjon når vi legger fram statsbudsjettet for 2007, på hvordan denne skattereformen faktisk har slått ut, og om vi har klart å finne nivået i forhold til hvordan dette skjer. Vi kommer til å ha noen flere opplysninger når vi legger fram budsjettet for 2008, men antakelig kommer vi ikke til å ha full oversikt over dette før likningen for 2007 kommer, og før statsbudsjettet for 2009. Men fordelingsvirkningene av den store skattereformen er det veldig viktig for den rød-grønne regjeringen

å følge veldig nøye med på, fordi vi ønsker å fordele mer rettferdig, og vi ønsker at de som har mye, skal bidra mer.

Så gjør vi enkelte grep i dette statsbudsjettet, bl.a. når det gjelder verdsetting av aksjer osv., som vi vet har veldig klar og tydelig fordelingsprofil.

La meg bare stikke innom noe som jeg ser er oppe til diskusjon i mange aviser i dag, og det dreier seg om omlegging av bilavgiftene. Vi har foreslått at drivstoffgjerrige biler skal komme bedre ut av engangsavgiftssystemet ved at vi innfører en CO₂-komponent i engangsavgiftssystemet. Det gjør at små dieserbiler kommer gunstigere ut, og at prisen på dem reduseres betydelig.

Samtidig er det noen som er ute og med bred penn slår fast at det vil øke utslippet av NO_x og partikler og være til stor ulempe for folk som sliter f.eks. med astma eller andre typer lidelser. Det vil ikke denne omleggingen i seg selv føre til, fordi det er først og fremst de gamle dieserbilene som er et stort lokalt miljøproblem. Men vi har selvfølgelig som ambisjon at også partikkelutslipp skal med, fordi det har en stor lokal forurensningsulempe. Derfor varsler vi overfor Stortinget i forbindelse med denne omleggingen at i denne omgang er de endringene vi gjør når det gjelder engangsavgiften, rettet inn mot klimaproblemene for å få ned CO₂-utslippene. Men vi kommer til å jobbe videre for å få til et system som gjør at man oppfordrer til å installere filter som rens partikler, og det kan vi gjøre gjennom å legge større vekt på lokale utslipp, i årsavgiften eller på andre vis. Det har jeg lyst til å si veldig høyt og tydelig, slik at ingen som nå kjøper en liten dieseldrevet bil, i ettertid kommer og sier at ja men, kjære vene, vi var helt uforberedt på at det også kom tiltak i forhold til den lokale forurensningen. Det kommer, og det er det viktig å merke seg, for vi skal klare begge deler, nemlig. Vi skal klare å få ned klimautslippene. Stadig flere ser stadig mer av konsekvensene av klimautslippene, men vi skal selvsagt også jobbe veldig aktivt i forhold til de lokale drivstoffutslippene fra bilparken.

Da har jeg bare et par stikkord igjen. Det ene er at det er noen som prøver å dra opp en diskusjon og sette spørsmålsteget ved Regjeringens politikk når det gjelder rentefradrag. Det er det ingen grunn til. Regjeringen har ingen planer om å endre rentefradraget. Vi jobber ikke med noen hemmelige planer om å gjøre det. Den debatten er avlyst.

Det andre som er til diskusjon, er skattefavourisering i forhold til individuell pensjonssparing. Der har Regjeringen lagt om skatteincentivene fordi vi har innført en ordning med tjenestepensjon som nå er betydelig forbedret ved at også selvstendig næringsdrivende kan komme inn. Vi har flyttet skatteincentivene, kan man si, fra kapital sparing og til sparing knyttet til arbeidsinntekt.

Dette er imidlertid et tema i forbindelse med forhandlingene om et nytt pensjonssystem, eller pensjonsreformen. Regjeringen har et veldig klart ønske om at det er en reform som skal favne bredt i Stortinget, fordi pensjonssystemet ikke er noe som bør endres hvert fjerde år i takt med skiftende stortingsflertall – hvis det skulle være slik at stortingsflertallet skifter etter neste stortingsvalg. For opposisjonen, har vi merket oss, er det et viktig spørsmål

om det skal videreføres et system med skattefavourisering av individuell pensjonssparing. Derfor er det et tema i forbindelse med dette. Men jeg har ikke tenkt at jeg på vegne av Regjeringen skal blande meg inn i det som nå foregår i Stortinget. Det er det Stortinget som skal ha hånd om, og forhandlingene mellom partene foregår mellom partiene i Stortinget. Så jeg regner med at hvis noen i opposisjonen har ønske om utdyping av hva som kommer til å være regjeringens partienes posisjon i den diskusjonen, vil det være stortingsrepresentanter fra regjeringens partiene som besvarer det.

For øvrig vil jeg si at det vi har gjort av endringer her, har gode fordelingsvirkninger, men at vi skal komme tilbake til diskusjonen om hvordan innretningen eventuelt skal skje. Jeg regner med at det også er en del av forhandlingene i Stortinget.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [12:01:38]: Jeg vil gjerne snakke litt om et av Regjeringens valgløfter som dreier seg om skattenivået for 2004.

Jeg konstaterer at Regjeringen og finansministeren er veldig klare på at man skulle tilbake til skattenivået for 2004, altså øke skattene. Regjeringen sier selv i sitt framlegg til statsbudsjett at man nå anser at man har tatt dette jafset i forbindelse med å nå 2004-nivået på de to siste statsbudsjettene.

Betyr dette at innbyggerne kan slå seg til ro og regne med at Regjeringen er fornøyd med det skattenivået man nå har oppnådd? Og kan statsråden gi en garanti for at dette valgløftet fortsatt står ved lag for denne valgperioden?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:02:24]: Jeg kan vise til det som er presentert for Stortinget, og som er at vi skal holde oss til nivået for 2004, som vi jo – som Leirstein sier – nå innfører fra budsjettåret 2007. Det er et klart resultat av forhandlingene på Soria Moria. Det står også veldig klart i Soria Moria-erklæringen, og det er å regne som en garanti.

Det betyr jo ikke at vi ikke skal gjøre mye med skatte- og avgiftssystemet framover, men det betyr at summen av de endringene som vi gjør, skal være provenynøytrale. Men det som f.eks. har vært tema tidligere her i dag i forhold til å øke de grønne skattene og veksle mellom miljøriktige skatter, skjerpelser og lettelser på andre områder, vil være omlegginger som kommer tydeligere fram innenfor slike rammer.

Jan Tore Sanner (H) [12:03:28]: Først: Når det gjelder private pensjonsordninger, har finansministeren svaret for eventuelle overgangsregler som skal lages, så hun kan ikke fraskrive seg ansvaret helt. Men det kommer jeg tilbake til i et senere innlegg.

Så hevder finansministeren at Høyre kutter i bistandsbudsjettet. Høyre øker bistandsbudsjettet i forhold til 2006-nivået. Vi øker bistandsbudsjettet med 2,5 pst. Det betyr at Høyre for 2007 faktisk foreslår et høyere bi-

standsbudsjett enn det vi gjorde i regjering sammen med Kristelig Folkeparti.

Mitt spørsmål knytter seg imidlertid til sammenhengen mellom marginalskatt og arbeidstilbud. Vi er i en situasjon hvor vi har et akutt og økende behov for arbeidskraft. I den situasjonen velger Regjeringen å øke marginalskatten for viktige grupper.

I brev til Stortinget har statsråden bekreftet at skatteøkninger kan begrense arbeidstilbudet, og SSB har slått fast at reduserte marginalskattesatser øker arbeidstilbudet.

Hva er statsrådens holdning til sammenhengen mellom marginalskatt og arbeidstilbud?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:04:38]: La meg først presisere: Ja, det er riktig at Høyre øker bistandsbudsjettet i forhold til 2006, men de kutter jo – og med over 1 milliard kr – i forhold til det som er Regjeringens forslag for 2007, og det som også er Kristelig Folkepartis forslag for 2007. Så her ser vi en klar forskjell mellom de tidligere regjeringspartiene.

Så til diskusjonen om marginalskatt. Det er selvfølgelig en relevant diskusjon. Men de som antakelig er mest påvirkelige når det gjelder å øke sitt arbeidstilbud ut fra marginalskatt, er de med lavest lønninger. La oss si det slik: Høytlønte menn i Akershus jobber fullt uansett – nå tenkte jeg ikke på Sanner spesielt, men mer på den gruppen generelt (munterhet i salen) – mens f.eks. deltidsarbeidende med lave lønninger i helsevesenet vil skjele mye mer til det. Derfor er jo innretningen av våre skatteforslag også slik at vi gir skattelettelse i bunnen, men ikke på toppen.

Hans Olav Syversen (KrF) [12:05:54]: Først: Det var jo en meget effektiv munnkurv som finansministeren nå satte på Senterpartiets medlemmer, som gjerne diskuterer rentefradrag – og det er sikkert mottatt vel der i gården.

Det jeg var mer opptatt av, var forholdet mellom det Regjeringen gjør på høyskoler og universiteter, sammenholdt med det de gjør på SkatteFUNN, altså i sum en ganske svak politikk for forskning og utvikling. Så mitt spørsmål til finansministeren er følgende: Hva vil Regjeringen gjøre på skattesiden på lang sikt for å stimulere til at vi har et robust næringsliv?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:06:38]: Vi har jo en veldig god situasjon for norsk næringsliv. Det må vel være utgangspunktet for denne debatten. Det er rekord i antall nyetableringer, og det er store overskudd i norsk næringsliv. Det henger selvfølgelig veldig nøye sammen med både at vi har et rimelig skattesystem for næringslivet, og at det er svært gode tider i verdensøkonomien og i norsk økonomi. Så det er jo ikke slik at vi kan tegne et bilde av en situasjon for norsk næringsliv som å være langt nede i en jammerdal, bare så det er utgangspunktet.

Vi har gjort visse innstramminger i forhold til SkatteFUNN når det gjelder antall timer, og når det gjelder sats. Vi har heller ikke foreslått en så stor økning på høyskoler

og universiteter som en prisjustering skulle tilsi. Det er en realnedgang på 1 pst. Vi har ikke kuttet på forskning.

I forhold til næringslivssatsing for neste år er hovedvekten på samferdselsområdet, fordi det har vært framholdt som et viktig område for næringslivet, særlig i distriktene. Men jeg har ikke noen nye signaler å komme med nå i forhold til næringslivsbeskatningen for 2008.

Lars Sponheim (V) [12:08:06]: I likhet med forrige replikant registrerte jeg at debatten om rentefradraget effektivt ble avlyst. Representanten Lundteigen ble ganske effektivt avskiltet i denne debatten – i parentes: NO_x-utslippene ble for store – og jeg er tilfreds med det.

Jeg synes finansministeren på en god måte forsvarte det skatteforliket hun selv ikke var en del av i sin tid, og sikkert var imot, men som var meget presist. Vi må nemlig tåle noen millimeteruttferdigheter mellom lønsmottakere for å gjøre noe med hoveduttferdigheten, nemlig lav kapitalbeskatning. Det er jo det vi må argumentere for når det gjelder skatteforliket.

Så registrerer jeg med tilfredshet at det er gitt ytterligere en garanti for at 2004-skattenivået skal beholdes. Det må ligge godt til rette for – som jeg sa i en replikk til representanten Holmås – å foreta et skattesifte fra rød til grønn skatt som blir rent og tydelig og kommuniserbart.

Kan finansministeren utdype at hun vil følge opp det på den måten representanten Holmås gav uttrykk for i sitt svar til meg?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:09:06]: Enkelte forslag vil jeg gjerne komme tilbake til i budsjettet for 2008. Men vi har en klar formulering i Soria Moria-erklæringen om at vi ønsker denne typen skatteveksling, med skjerpet beskatning på – skal vi si – miljøfiendtlige handlinger, og det kan gjelde mange områder eller områder der vi ønsker å redusere forbruket, mens vi kan ha lettelse på andre områder som er knyttet til arbeid eller fordeling.

Jeg synes at representanten Sponheim skal merke seg at det er tatt et helt annet miljøgrep når det gjelder skatter og avgifter etter regjeringsskiftet. Jeg vet at Venstre er enig i veldig mye av det som jeg og vår regjering har foreslått for Stortinget, og jeg har en klar ambisjon om å videreføre det arbeidet, slik at summen av den rød-grønne regjeringens første periode skal være et system som er mye mer konsekvent i forhold til miljøbeskatning. Den vridningen kommer selvfølgelig tydeligere fram når nettopprovenyen skal være null. Da vil man se vridningen enda tydeligere.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [12:10:28]: Jeg slutter aldri å forbause meg over hvordan en finansminister kan gå opp på talerstolen og skryte av skatteøkninger. I valget i 2009 må vel slagordet være: «Stem på meg, så skal jeg ta lønnsinntekten din og gi den til andre som fortjener den bedre.» Men jeg skal la det ligge.

Statsråden har tidligere varslet gjennomgang av statens avgifter og gebyrer. Jeg vil gjerne vite når den vil foreligge, og om statsråden kan forsikre om at samtlige gebyrer

i fremtiden vil tilsvare de reelle utgiftene staten har i forbindelse med de tjenestene som ytes.

Videre: Vil statsråden rydde opp i forvirringen som råder med hensyn til hvorvidt noe er skatt eller avgift? Ett eksempel er arveavgift, som åpenbart er en skatt. Vil Regjeringen forholde seg til den definisjonen en da kommer frem til?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:11:16]: Jeg har presentert og presisert overfor Stortinget hva vi regner som gebyrer som skal være betaling for en tjeneste man får fra det offentlige, og hva som er sektoravgifter, som også skal være betaling for en tjeneste. Det er det vi nå holder på å gå igjennom.

Når vi nå tar denne store gjennomgangen – for å øke folks respekt, egentlig, for skatte- og avgiftssystemet og få forståelse for hvorfor vi har det – er det fordi vi ønsker at når man blir fortalt at nå betaler man et gebyr for å få en bestemt tjeneste, skal prisen stå i forhold til hva det faktisk koster å utføre tjenesten. Det er en jobb vi er i gang med. Vi har startet med en lettelse i gebyret på tvangsforretninger i dette budsjettet. Vi kommer til å gå videre med det etter hvert som vi klarer å dokumentere hva de faktiske kostnadene er. Det er det som kommer til å bestemme framdriften. Etter hvert som det er dokumentert, kommer vi til å legge det fram for Stortinget. Og så skal vi følge det opp i de enkelte budsjettene framover, innenfor vårt skatteløfte.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Ulf Leirstein (FrP) [12:12:51]: Fremskrittspartiet ser med uro på utviklingen i handelslekkasjen til utlandet. Det er enighet om at den er betydelig. Grensehandelen ligger på et høyt nivå, anslått til ca. 9 milliarder kr. Anslag antyder at omfanget totalt vil bli rundt 10 milliarder kr i 2007. Dette betyr store tapte avgiftsinntekter til staten, i tillegg til ca. 10 000 tapte arbeidsplasser i Norge, noe som er svært uheldig for konkurranseutsatt privat virksomhet.

Til tross for at bryggeri etter bryggeri i Norge de siste årene har måttet nedlegges, fortsetter man å øke ølavgiftene og avgifter på emballasje, stikk i strid med advarsler fra næringen. De langsiktige konsekvensene er ikke til å komme utenom hvis man ikke snur og bedrer rammevilkårene for landets bryggerier: at Norge ikke lenger vil produsere norsk øl. Tall fra Bryggeriforeningen viser at grensehandelen og smuglingen inn i Norge nå har nådd det formidable nivået 40 millioner liter pr. år, hvilket tilsvarer produksjonen ved to norske bryggerier, Aass og Macks. Tapte avgifts- og skatteproveny for dette volumet overstiger 800 mill. kr i året.

Det bør ikke være tvil om at ved siden av høye matvarepriser er det de skyhøye og særnorske avgiftene på varer som tobakk, øl, vin, brennevin, sjokolade og sukkervarer som er årsaken til at så mange nordmenn drar over grensen for å handle – dette i tillegg til at matmomsen økte sist år, og Regjeringen foreslår nå ytterligere økning. Denne handelslekkasjen rammer enkelte fylker spesielt hardt, særlig dem som grenser til Sverige, og har ført til at for-

retninger på norsk side har måttet legge ned. Fremskrittspartiet vil gjøre noe med denne utviklingen på den eneste måten som virker, nemlig å utjevne forskjellene i prisnivået mellom Norge og nabolandene på det som ofte kalles lokkevarer. Det kan vi bare gjøre ved å tilpasse det norske avgiftsnivået nivået i våre naboland, i første rekke Sverige, men også Danmark. Derfor foreslår Fremskrittspartiet en vesentlig reduksjon i alle disse avgiftene. Sverige, Danmark og Finland innførte EUs tollfrie kvoter fra januar 2004, noe som medførte at praktisk talt ubegrensede mengder billig alkohol kan tas lovlig helt fram til den norske grensen. Hvis Norge ikke reagerer på alle disse endringene med å tilpasse sine alkoholavgifter, vil prisforskjellen og problemene øke i tiden framover.

Det særnorske avgiftsnivået på alkohol og tobakk skaper også andre og minst like alvorlige problemer som en raskt økende grensehandel. Fremskrittspartiet er ikke i tvil om at det også gir grobunn for organisert kriminalitet av betydelig omfang. Det store fortjenestepotensialet har ført til dannelsen av mafialiknende organisasjoner som har spesialisert seg på smugling av alkohol og tobakk. Regjeringens og stortingsflertallets alkoholpolitikk har slått fullstendig feil. Begrenset tilgjengelighet og høyt prisnivå har ført alkoholpolitikken helt ut av kontroll.

Resultatet har blitt at den registrerte omsetningen av sprit har vært stadig fallende, mens den uregistrerte har økt. Billig hjemmeproduert og smuglet sprit er lett tilgjengelig, og også stadig mer sosialt akseptert. De siste års riktignok beskjedne reduksjoner i spritavgiften har vist at det nytter å snu denne utviklingen. Det høye avgiftsnivået har altså påført oss et betydelig samfunnsproblem. Vinmonopolet som alkoholpolitisk virkemiddel fungerer ikke og står nå trolig for under 50. pst. av brennevinssalget. En liten del av det uregistrerte forbruket av brennevin stammer fra lovlig tax-free-handel, mens resten kommer fra illegal produksjon og smugling. I dette markedet er tilgjengeligheten stor, også for mindreårige, og kvaliteten dårlig, til tider livsfarlig, slik vi har sett den siste tiden. De store fortjenestemulighetene og den lave risikoen for å bli tatt har gitt oss profesjonelle smuglerbander som også rekrutterer norske ungdommer. Også smugling av vin og øl har etter hvert fått et betydelig omfang, og tollvesenet beslaglegger hvert år stadig større kvanta. Nyere forskning viser også at narkotiske stoffer nå er så mye billigere enn alkohol at det er fare for at det i ungdomsmiljøer skjer en overgang fra f.eks. øl som rusmiddel til narkotika. Disse tilstandene skyldes de store avgiftsforskjellene mellom Norge og resten av Europa. Problemet lar seg løse ved en kraftig reduksjon i de norske avgiftene.

Når det gjelder virkninger på statens avgiftsinntekter, vil jeg minne om at det finnes noe erfaringsmateriale både fra Norge og fra utlandet. Stortinget reduserte avgiften på sterkvin med 46,5 pst. fra 1. januar 2000. Dette førte til en økning i salget på 46,14 pst., vesentlig ved en sterk reduksjon i tax-free-salg og grensehandel. Regner en med økte momsinnntekter og økningen i Vinmonopolets avanse, ble statens inntekter fra salget av sterkvin ikke redusert. Dette viser at Finansdepartementets provenybereg-

ninger på dette området ikke er i stand til å ta inn over seg de dynamiske effektene av en slik avgiftsnedsettelse.

Fremskrittspartiet foreslår derfor en rekke avgiftskutt på de varene som jeg nå har omtalt.

Torgeir Micaelsen (A) [12:17:56]: Jeg skal gå gjennom noe av det som hovedtalsmannen for Arbeiderpartiet, Reidar Sandal, ikke berørte i sted, men først må jeg knytte noen kommentarer til innleggene fra Fremskrittspartiet, og da spesielt Christian Tybring-Gjeddes innlegg.

Jeg setter egentlig veldig pris på at vi også har representanter fra det største opposisjonspartiet som er langt tydeligere både i skatte- og avgiftspolitikken og i den økonomiske politikken som helhet, enn det vi kan få inntrykk av i den offentlige debatten. Representanten Tybring-Gjedde peker på de dynamiske effektene av hva en eventuell skatte- og avgiftsreduksjon i den størrelsesorden de foreslår, vil føre til. Det er utprøvd en del steder i verden uten særlig hell.

Slik jeg forstår denne teorien, skal altså reduserte skatter og avgifter føre til økt økonomisk vekst i Norge – nå er det som kjent pr. dags dato både svært høy vekst og full utnyttelse av kapasiteten i Norge – og gjennom disse skatte- og avgiftsreduksjonene skal man også få flere folk i jobb og ytterligere økte inntekter til fellesskapet.

Men jeg må stille spørsmålet: Hvilke personer er det representanten Tybring-Gjedde mener skal representere denne tilveksten i økonomien? Situasjonen er at norsk økonomi går så det suser. Det er nærmest full kapasitet. Næringslivet sier til oss: Vær forsiktig, nå går det så til de grader unna at man må være forsiktig med pengebruken, ellers kan det bli satt over styr. Da tenker jeg at det er to steder man kan få økt tilbud av arbeidskraft i den norske økonomien: Man kan hente folk fra utlandet – og vi har vel erfaring med at Fremskrittspartiet ikke har full sympati for den type forslag – eller man kan få flere folk fra offentlig sektor, folk som har deltidsstillinger f.eks., ut i privat sektor. Der tror jeg Fremskrittspartiet vil peke på at de i sine budsjetter har store kuttforslag innenfor de ulike sektorene. Det er vel og bra, men jeg må nok minne representantene om at i de fleste kommuner er størstedelen av de ansatte i velferdssektoren. I Drammen kommune f.eks., hvor jeg kommer fra, er 90 pst. av de ansatte i stillinger innenfor eldreomsorg, skolevesen, barnehager o.l., og 10 pst. innenfor administrative tiltak. Jeg vil påstå at hvis man skal få noen virkning av disse dynamiske effektene, må man gå løs der, og det oppfatter jeg heller ikke at Fremskrittspartiet er med på.

Et annet spørsmål knyttet til den dynamiske skattepolitikken er hvorfor Fremskrittspartiet ikke har budsjettet med eventuelle økte inntekter i sine budsjetter hvis dette skulle slå til, for jeg antar at det skal ha effekt allerede neste år. Det fremkommer heller ikke.

Det er det tekniske, men jeg er glad for at dette er en større del av et ideologisk oppgjør, eller forsøk på oppgjør, med Regjeringens økonomiske politikk. Jeg tror at når oljepengsløret på en måte letter fra norsk politikk – når Fremskrittspartiet, som de nå har gjort i klimaspørsmålene, endelig aksepterer at det er noen lover som tilsier

hva man skal bruke av penger og ikke bruke av penger, og det går noen grenser der – så vil representanten Christian Tybring-Gjedde, som jeg antar egentlig er ute etter å øke effektiviteten i norsk økonomi, også være enig i at det er en del ting vi bør gjøre i fellesskap, som forskning, skole og helsevesen, som rett og slett bidrar til økt effektivitet i økonomien i større grad enn om man skulle gjøre alt på egen hånd. Dette var bare noen korte betraktninger rundt det.

Så skal jeg berøre noen av sakene i innstillingen som vi ikke har kommet inn på til nå.

Jeg er glad for at faktisk en enstemmig komite i fjor var med på å be Regjeringen om å utrede muligheten for å gi fritak for dokumentavgift ved overføring av fast eiendom mellom samboere ved samlivsbrudd. Forslaget kom opprinnelig fra Kristelig Folkeparti, og mange av oss hadde stor sans for det. I dag legges innstillingen på bordet, og da er dette gjennomført. Samboere vil nå få samme rett som ektepar til fritak for dokumentavgift ved samlivsbrudd. Det er en gledelig nyhet for folk som velger å leve i samboerskap, og som kanskje ikke engang er klar over at regelverket er annerledes for samboere enn for ektefeller, før det eventuelt skjærer seg helt og de velger å flytte fra hverandre, eller den ene parten dør. Så dette er en bra nyhet, det er en gledelig nyhet og en tilnærming mellom ulike samlivsformer som jeg tror de fleste partier er enig i.

Ellers registrerer jeg at også her har Fremskrittspartiet egne merknader, og at de på generelt grunnlag er motstandere av dokumentavgiften. Det er et redelig standpunkt. Men jeg synes kanskje at den begrunnelsen som partiet oppgir i sine merknader, er noe søkt. Man peker på at folk blir tvunget til å ta opp store og dyre toplån for å betale denne avgiften, og at det nærmest er dokumentavgiften som drar prisene i været i dagens boligmarked. Det er å dra det vel lang. Jeg tror det er andre årsaker enn dokumentavgiften til at vi opplever denne veksten i boligmarkedet.

På merverdifulstet viser innstillingen at en samlet komite går inn for at kommunale havner nå skal tas inn i merverdisystemet. Dette er et forslag vi har fått mange godord for, som det ikke har vært mye oppmerksomhet knyttet til, men som er viktig for dem det gjelder. Ikke minst har vi fått ryddet opp i et tungrodd administrativt system. Noen steder må man drive delt virksomhet – én med merverdiplikt og én med fritak, man må ha to deler, og det skaper et administrativt styr. Det rydder vi nå opp i.

Så er det forslag om å rydde opp i særavgiftsloven knyttet til urettmessig bruk av merket mineralolje. Dette har ikke fått så mye oppmerksomhet, i hvert fall ikke så mye oppmerksomhet som det opprinnelige forslaget til Regjeringen om å ta vekk fritaket for dieselsavgift på fritidsbåter. Det sistnevnte er det nå ryddet opp i, av ulike årsaker. Men her er det også noe uenighet. Jeg kan ikke forstå at det er så stor forskjell på solidaritetsansvaret mellom eier og bruker av en fritidsbåt og eier av kjøretøy på veien. På land har som kjent både bruker og eier av et kjøretøy et solidarisk ansvar overfor hverandre knyttet til f.eks. misbruk av avgiftsfritt drivstoff. Heldigvis er det slik at et overveldende flertall støtter denne innskjerpin-

gen, mens Fremskrittspartiet igjen mener dette er uheldig. Jeg ser fram til å høre – hvis vi får tid til det – forklaringen på hvor forskjellen mellom en fritidsbåt og et kjøretøy på vei er i Fremskrittspartiets øyne, og hvorfor det skal være ulike regler for disse to tingene. En slik type lovbrudd er like alvorlig på sjøen som på land, mener i alle fall jeg.

En av sakene i innstillingen som det har vært et stort engasjement rundt, ikke minst fra dem det angår, er særfradrag for store kostnader ved sykdom. I komiteen er det en viss uenighet om nivået på selve fradraget, det er én ting. Men flertallet i komiteen er svært opptatt av at det skal være noenlunde lik behandling ved de ulike ligningskontorene i forhold til hvordan dette regelverket praktiseres. I merknaden ber vi Regjeringen om å komme tilbake med konkrete tiltak for å sikre størst mulig grad av likebehandling knyttet til framtidig ligning på dette feltet.

Jeg vil bare oppsummere med å si at jeg tror at denne innstillingen viser at vi er godt på vei med å rydde opp i skatte- og avgiftssystemet, i tråd med det vi lovt før valget og i Soria Moria-erklæringen. Jeg tror også den bærer preg av at det kan være flere enn regjeringspartiene som ønsker å være med på en grønn skatteveksling i årene som kommer, innenfor 2004-nivå på skatte- og avgiftsopplegget. Det ser vi fram til. Jeg utfordrer også andre partier enn Kristelig Folkeparti og Venstre, som har sagt seg villig til å være med på dette, til å være med på det i framtiden.

B e r i t B r ø r b y hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Kenneth Svendsen (FrP) [12:26:23]: Norge har en av verdens høyeste bilavgifter, noe som igjen fører til at vi har en av Europas eldste bilparker. Dette betyr igjen at vi har en av Europas mest forurensende bilparker. Som om ikke det er nok, har vi en av Europas mest usikre bilparker. Jeg skal vise at grunnen til dette er bilavgiftene, i form av sin oppbygging, men kanskje mest av alt på grunn av den vannvittige progresjonen i avgiftssystemet. Som kjent er bilavgiftene bygd opp på tre pilarer – vekt, hestekrefter og nå en CO₂-del. Slik som sammensetningen er, gjør faktisk dette hele systemet miljøfiendtlig. Dette skal jeg komme tilbake til.

Først vil jeg vise at dagens avgiftssystem gjør at sikkerhetsutstyr som er vanlig i andre land, ikke kommer som en naturlig del i biler som selges i Norge. Som statsråd Halvorsen sikkert er klar over, er vekt delen i avgiftssystemet bygd opp med en progresjon som slår inn i fire nivåer, fra 32,75 til 166,06 pr. kilo. Dette betyr at når en kjøper en bil, vil en på grunn av progresjonen betale mest for det ekstrautstyret en kjøper til bilen. Dette betyr igjen at hvis en ønsker å bestille en bil med ekstra sikkerhetsutstyrspakke, som mange biler kommer med, vil progresjonen gjøre at dette vil være det utstyret en betaler mest i avgift for. Dette fører selvfølgelig til at flere som med et annet avgiftssystem naturlig ville valgt en sikkerhetspakke som er vanlig i andre land, velger dette bort på grunn av at avgiften gjør at prisen blir for høy.

Dette viser at avgiftssystemet motarbeider at sikkerhetssystemer blir montert i personbiler, systemer som både ville ha reddet folks liv og reddet folk fra et liv i rullestol.

Så lanserer Regjeringen med SV i spissen et nytt avgiftselement som skal redde miljøet, og det er en CO₂-del. Å innføre en ren CO₂-del, ikke minst med den progresjonen som legges til grunn, slik Regjeringen gjør, samtidig som de øker progresjonen i de øverste ledd i motoreffektdelen, fører til det stikk motsatte. Dette fører til at dieseldrevne, forurensende biler går ned i avgift, mens den samme bilen med bensin øker i avgift. Nå kommer sikkert statsråden fra SV til å latterliggjøre mine standpunkter, men dette er ikke bare mine standpunkter. Flere interesseorganisasjoner, med Norges Astma- og Allergiforbund i spissen, har vært særdeles kritisk til omleggingen. Flere forskere ved NTNU og Nasjonalt folkehelseinstitutt advarer mot omleggingen. Og det gjør de på grunn av at den såkalte miljøomleggingen fører til at mange kjøper biler som forurenser langt mer med lokale utslipp, som partikkelutslipp, NOx og andre miljøgifter. Det ble også slått fast i TV 2-nyhetene i morges. Det ble vist til at rapporter slår fast at partikkelutslippene tar liv. Så kan en hevde at det er mulig å montere ekstrasiltre som tar en del av disse. Ja, det er mulig, hvis det ikke hadde vært for at disse er forholdsvis tunge og blir rammet av progresjonen i vektavgiften.

Miljøpartiet SV har gjennom sitt arbeid med å lage et bilsystem som skal redde miljøet, klart det kunststykke å senke avgiftene på biler som verdens fremste innen miljø, staten California, har forbudt på grunn av utslippene. Og California er ikke hvem som helst når det gjelder miljø. Så vidt jeg vet, er det ingen annen plass i verden hvor kravene til utslipp er strengere enn i denne staten. Så klarer altså SV å gjøre miljøverstingene billigere i Norge, mens biler som blir kategorisert som de som forurenser minst, øker i pris. Dette er logikk på et så høyt plan at en må nesten være medlem i SV for å forstå det.

Fremskrittspartiet ønsker et bilavgiftssystem som tar høyde for at den vanlige mann og kvinne i gata skal ha råd til å kjøpe seg en sikker og miljøriktig bil, en bil som fremmer at den siste og beste teknologi for rensing av avgasser blir brukt, et avgiftssystem som legger til rette for at barnefamilier skal kunne kjøpe seg en billig og sikker bil hvor hele familien får plass. For å gjøre dette må avgiftene reduseres kraftig, slik at det ikke er bare de såkalt rike som har råd til en slik bil.

Norge er et langstrakt land med spredt bosetning, hvor personbilen er en naturlig del av infrastrukturen. Dessverre har vi med forskjellige regjeringer utviklet et bilavgiftssystem som er mer beregnet på at alle bor i en by, enn at det er lange avstander, og at det ikke går en buss eller et tog forbi. Med dette budsjettforslaget gjør SV og regjeringspartiene forholdene enda verre. Det som langt på vei er mest utrolig, sett fra mitt ståsted, er at SV og statsråden vet at det nye systemet fører til mer forurensning. Det har kommet klart fram i flere artikler i avisene hvordan de har snakket om å innføre høyere dieselsavgift eller differensiert årsavgift senere.

Hvis dette er riktig, betyr det i verste fall at de som neste år kjøper dieseldrevne biler som går ned i pris, i neste omgang får en kraftig årlig prisøkning uten at de var klar over det. Det er å lure folk.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Jan Tore Sanner (H) [12:31:52]: Det er noen problemstillinger knyttet til privat pensjonssparing som jeg ønsker å ta opp. Jeg skal ikke dra den store ideologiske debatten. Jeg skal heller ikke bruke tid på at regjeringspartiene misbruker statistikk, når de hevder at dette primært har en fordelingsmessig side. Det som er mitt anliggende, er den usikkerhet som har kommet, med bakgrunn i regjeringspartienes merknader.

Jeg registrerer at flertallspartiene nå erkjenner at det må på plass en ordning med privat pensjonssparing, dersom man skal få til et bredt forlik om pensjon. Det er bra. Derimot er det usikkerhet om hva regjeringspartiene mener med sin merknad.

For Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er det viktig å understreke at når man snakker om privat individuell pensjonssparing, så betyr det at man åpner for en diskusjon knyttet til både IPA, individuell livrente og kollektiv livrente. Jeg ber om at det blir bekreftet fra regjeringspartienes side at man ikke har ekskludert en debatt om individuell og kollektiv livrente. Dernest er det slik at med regjeringspartienes merknad har det blitt fullt kaos i markedet om hvordan dette skal tolkes. For når det gjelder de kollektive livrentene, er det i veldig stor grad en avtale mellom arbeidstakere og arbeidsgivere. Kollektiv livrente er blitt benyttet i forbindelse med fusjoner mellom selskaper, og det er benyttet gjennom pensjonsforhandlinger med de ansatte. Slik merknaden nå ligger, tolkes det dit hen at disse avtalene må sies opp fra 1. januar 2007. Hvis det skjer, betyr det at det nesten er umulig å gjeninnføre en slik ordning, hvis det er det som skulle bli resultatet av forhandlingene i Stortinget om pensjonsreformen. Det er derfor helt avgjørende at de overgangsreglene som flertallet har skissert, sikrer at ikke forsikringstekniske forhold fører til unødvendig avvikling av de individuelle og de kollektive livrenteordningene og IPA.

Jeg ber flertallspartiene bekrefte at det nå vil bli utarbeidet overgangsregler som innebærer at man ikke får en utilsiktet avvikling av disse individuelle og kollektive ordningene. Det er svært avgjørende. Dette berører veldig mange bedrifter, og det berører veldig mange enkeltmennesker, som nå føler stor usikkerhet med hensyn til hva som blir det endelige resultatet.

Reidar Sandal (A) [12:35:05]: Representanten Sanner tek opp problemstillinga rundt det som er omtalt i innstillinga når det gjeld individuell pensjonssparing og livrente. Eg synest nok at representanten Sanner kjem i skade for både å overdimensjonere og å gi ei framstilling av realitetane rundt denne saka som eg ikkje kjenner meg igjen i. Intensjonen med den merknaden som fleirtalet i komiteen, dvs. representantane for regjeringspartia, har lagt

inn, er nettopp å gi eit signal om korleis ein tenkjer seg saka handtert, under føresetnad av at ein får til semje og eit breitt pensjonsforlik i Stortinget. Det arbeider vi aktivt med. På det grunnlaget har vi uttalt det vi har gjort. Det er ikkje for å skape usikkerheit, men det er for å bidra til det motsette, slik at posisjonane skal vere klare.

Eg har òg lyst til å seie at vi har hatt dialog og samtale med representantar for finansnæringa og tunge aktørar på næringslivssida, og dei samtalane synest eg har vore konstruktive.

Eg viser til det som regjeringspartia har sagt, og foreslått, i den innstillinga vi no debatterer. Vi slår fast at dersom den blir eit heilskapleg pensjonsforlik, forpliktar vi oss til å etablere privat individuell pensjonssparing med skattemessig frådrag. Omfanget på og tidspunktet for iverksetjing av ei ny ordning er faktisk ein del av pensjonsforhandlingane. Regjeringa vil eventuelt leggje fram forslag til slik spareordning i revidert nasjonalbudsjett for 2007. Retten til å spare i IPA-polisar og individuell og kollektiv livrente blir vidareført utan skattefordelar i 2007, slik det går fram av innstillinga.

Så vil eg presisere at arbeidsgivar kan fortsetje med oppsparing i eksisterande livrenteavtale også i 2007. Dette vil likevel vere ei lite gunstig ordning for arbeidstakaren. Han blir nemleg skattlagd for innskott på innbetalingstidspunktet, samtidig som alle seinare utbetalningar i ordninga blir skattlagde som pensjonsinntekt.

Og heilt til slutt: Arbeidsgivarar som ønskjer å fortsetje med kollektiv livrenteavtale etter årsskiftet, kan opprette ei ny livrenteavtale. På den måten blir berre avkastninga skattepliktig på utbetalingstidspunktet. Alternativt kan ein vente med nye innskott på eksisterande livrenteavtale til forhandlingane om pensjonsreforma er avslutta.

Rolf Terje Klungland (A) [12:38:22]: Oppsummeringsvis vil jeg tillate meg bare å peke på noen viktige ting som har kommet fram under denne debatten.

Det første jeg vil peke på, er at Fremskrittspartiet ikke vil gi skattelette til bøndene, fordi de lever på subsidier. Hvorfor er ikke Fremskrittspartiet konsekvent? Politikere lever jo egentlig på subsidier. Betyr det at politikere ikke skal få skattelette? Skipsfarten i Norge lever vel egentlig på nettolønn og subsidier. Kan den ikke vente seg skattelette fra Fremskrittspartiet? Prosessindustrien og hele offentlig sektor lever vel egentlig på subsidier, men de kan altså ikke vente seg skattelette fra Fremskrittspartiet. Heller ikke de som jobber i private helseinstitusjoner eller skoler, kan vente seg skattelette. Prinsippet i det partiet er altså at dersom en får offentlige subsidier, så skal en ikke ha skattelette.

Men samtidig drar jeg Fremskrittspartiets prinsipper litt i tvil. For formuesskatten er det et prinsipp, for Fremskrittspartiet sier at en betaler skatt mange, mange ganger, og derfor er det prinsipielt feil med formuesskatt. Der går altså skillet for prinsippet mellom 220 000 kr, som vi nå har vedtatt, og 300 000 kr, som Fremskrittspartiet foreslo i bunnfradrag. Det er 80 000 kr som gjør at det blir et prinsipp for Fremskrittspartiet. Jeg er overbevist om at Fremskrittspartiet skjønner dette, og at det er viktige prinsip-

per, men det hadde vært veldig fornuftig å prøve å forklare det for oss som ikke skjønner det. Fremskrittspartiet har jo uendelig med penger, og de lytter ikke til råd, verken fra EU, fra OECD eller fra økonomene når det gjelder økonomisk politikk. Hvorfor da 300 000 kr?

Til slutt: Venstres leder, Lars Sponheim, argumenterer med at fagforeningskontingenten ikke skal være fradragsberettiget, fordi det gir fagforeningene for stor makt. En kan vel ut fra retorikken slå fast at arbeidsfolk i Venstres verden ikke skal organisere seg. Makten blir for stor for omsorgsarbeidere, industriarbeidere, leiearbeidere og midlertidig ansatte, mener Venstre. Det er et viktig signal fra et parti som sier at de er opptatt av nøkternhet, for de må jo da være imot både solidaritetsalternativ og lønnsmoderasjon. De vil tilbake til at folk skal stå med hua i handa og be for seg selv.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [12:41:50]: Jeg finner representanten Klunglands innlegg så lite seriøst at jeg velger å overse det. Bare én kommentar til at vi ikke lytter til råd fra de såkalte fagøkonomene: Jeg er selv økonom, men jeg jobber ikke i OECD. Dersom jeg hadde jobbet i OECD, hadde jeg vært fagøkonom. Men jeg tviler på at representanten Klungland hadde lyttet til meg allikevel.

Det jeg vil snakke litt om, er innlegget til representanten Micaelsen om økonomisk teori. Fremskrittspartiet ser på økonomien ikke som en konstant kake, men en kake vi kan bygge større. Det er ikke slik som de rød-grønne tror, nemlig at man tar inn én skattekrone, og så har man én krone mer i velferd. Det er ikke slik det fungerer. Vi ønsker å bygge denne kaken større.

Og hvordan baker man en kake større? Jeg skal nevne seks punkter om hvorfor en dynamisk skattepolitikk virker, hvorfor man får mer arbeidskraft, og hvorfor man får mer tilbake når man setter ned skattene:

- Man skaper mer effektivitet.
- Man skaper mer fleksibilitet.
- Man får flere folk i fulltidsstilling istedenfor i deltidsstilling.
- Man får mer teknologisk innovasjon.
- Man får mer overtid.
- Man får – kanskje det aller viktigste i vårt samfunn i dag, hvor vi trenger arbeidskraft – mer kompetent arbeidskraft.

Hva er det som skjer i dag, når vi får utenlandsk arbeidskraft til Norge? Vi har nok av ufaglært arbeidskraft i Norge. 18 000 innvandrere kom i fjor, og 18 000 kom i forfjor, men det er altså ikke de menneskene norsk industri etterspør. Faglært arbeidskraft, kompetent arbeidskraft, hvor hen er det de søker? De faglærte polakkene, f.eks., hvor er de? De arbeider enten i hjemlandet eller i USA. Og det gjør de fordi der er det høyere lønn. Der er det også lavere skatt. Det er en sammenheng. Det er dette såkalt egalitære samfunnet som sosialdemokratene har skapt her i Norge. Dette er konsekvensen: Vi får en masse minste felles multiplumer, hvor alle skal behandles likt. En konsekvens av dette er at vi er nødt til å ha til dels høyere lønnsforskjeller, slik at vi skaffer oss den kompetente

arbeidskraften som kan skape den økonomiske veksten og effektiviteten i næringslivet som vi trenger.

Og så dette: Hvorfor budsjetterer ikke Fremskrittspartiet med de inntektene vi tror vi får med vår skattepolitikk? Vi har etterlyst langtidsbudsjettering, og vi har også bedt Statistisk sentralbyrå om å se på effekten av langtidsbudsjettering. Da kan vi få frem konsekvensene av Fremskrittspartiets skattepolitikk.

Til representanten Torgeir Micaelsen: Hvordan definerer man økonomisk vekst? Den eneste måten man definerer økonomisk vekst på, er at ting kan produseres hurtigere. «Input-output» er definisjonen på økonomisk vekst. Jeg tar gjerne en økonomisk debatt, men da kanskje i et annet forum enn stortingsalen.

Hans Olav Syversen (KrF) [12:45:03]: Jeg ble litt forbauset over at representanten Tybring-Gjedde ville overse representanter. Vi har jo fått gode råd fra Fremskrittspartiet om at det er det ikke veldig lurt å gjøre. Jeg skjønner at det er en litt ny holdning – vel, vel.

Når det gjelder representanten Sandals innlegg, er det vel for meg mulig å fastslå følgende: Representanten Sandal er på vegne av regjeringspartiene enig i at dersom vi får enighet om en pensjonsreform, skal det fortsatt være mulig med privat individuell pensjonssparing med skattefradrag, herunder inkludert individuelle livrenteordninger og kollektive livrenteordninger.

Hvis vi har slått fast dette, er det den andre problemstillingen, der det er viktig å få helt klart at regelverket for disse ordningene er utformet med overgangsordninger som gjør at man hindrer en avvikling av ordningene på bakgrunn av forsikringstekniske forhold. Jeg kunne godt tenke meg å høre om finansministeren er innforstått med det.

M a r i t N y b a k k hadde her overtatt presidentplassen.

Lars Sponheim (V) [12:46:59]: Først til representanten Klungland, som åpenbart lever i den villfarelse at politikerne lever på subsidier. Til det er å si at det er en godtgjøring for politikerne – Stortinget har vedtatt den i møte tidligere i dag – som er en parallell til de offentlig ansattes lønn, og som er betaling for hardt arbeid. Og slik jeg kjenner representanten Klungland, fortjener han hver krone han får i godtgjøring for sitt harde arbeid for land og folk og ikke minst velgere i Agder. Han bør ikke på noe vis skamme seg over det.

Så til det representanten Klungland sender til meg om forholdet til fagforeninger. Jeg er veldig for at en organiserer seg for å ivareta sine interesser. Jeg mener det er viktig at arbeidsfolk organiserer seg for å ha den nødvendige makt til å stå opp mot arbeidsgivermakt og kapitalmakt eller hva det måtte være. Men det må etter mitt skjønn være på basis av en reell organisasjonsfrihet. For eksempel er det viktig at en framtidig mulig AFP-ordning ikke gir store skattesubsidier til dem som er organisert, men de må være til alle lønsmottakere. Det synes jeg er et viktig poeng. Når det skal gis store skattelettelser, som faktisk

(Sponheim)

gis til dem som er fagorganisert, prioriterer man altså skattelette til noen framfor dem som i organisasjonsfrihetens navn velger ikke å være det. Og jo høyere det skattefradraget blir, jo mer velger en i realiteten å fjerne seg fra organisasjonsfriheten, som altså handler om retten til ikke å organisere seg, for dem som måtte ønske det. Venstre er veldig for at en skal organisere seg, og for fagforeninger, men ikke for å bygge opp store, sterke fagforeninger som ivaretar den folkevalgte styringen i landet, slik som vi leser om i avisene nesten daglig.

Så til mitt hovedrørd, nemlig til representanten Sandal og dette med livrente, IPA og skattestimulans. Det avgjørende er, slik jeg tolker representanten Sandal, at det som nå skjer i forbindelse med overgangsreglene, ikke er til hinder for et bredt forlik i Stortinget. Man skal så å si prøve å holde dørene åpne så mye at forliket kan innbefatte også de gamle ordningene vi har hatt. På det grunnlaget sier flertallet i en merknad at Finansdepartementet arbeider med overgangsreglene – et regelverk for å ivareta dette. Det er avgjørende for å ivareta nettopp det poenget at ikke noe av det som skjer i denne overgangen nå, mulige oppsigelser og avtaler, er til hinder for et mulig pensjonsforlik. Jeg vil gjerne at representanten Sandal bekrefter – om nødvendig gjennom kommunikasjon til markedene, som ikke må reagere på et feilaktig grunnlag – at det er en del av de overgangsreglene som det nå arbeides med.

Heikki Holmås (SV) [12:50:12]: Jeg tar ordet fordi jeg ikke kunne la representanten Kenneth Svendsens innlegg stå ubesvart. Han påstår med bred penn at det forslaget som vi har fremmet om bilavgifter – som i og for seg ikke engang behandles her, for vi vedtok det allerede for et par dager siden, på tirsdag – fører til mindre sikre biler og til store ekstrautslipp av miljøforurensende gasser. Til det er det én ting å si: Fremskrittspartiet har ikke fremmet et eneste forslag i forbindelse med dette om å forby den typen biler som han mente de forbyr i California. De har ikke fremmet noe som helst forslag om det. De har ikke fremmet forslag som innebærer at det lokalt blir mindre utslipp av den ødeleggende typen – partikler, NO_x – enn det han angriper oss for å gjøre i innlegget sitt. Tvert imot vil de gjøre de store bilene vesentlig billigere. Store dieselbiler, som naturlig nok har et større utslipp av en god del av de stoffene som han snakker om, vil bli billigere og komme bedre ut med Fremskrittspartiets opplegg.

I tillegg påstår representanten Svendsen at sikkerhetsutstyr blir så dyrt. Det er faktisk ikke riktig. Det er fullt mulig å få gode og sikre biler i en vektklasse som blir billigere med det opplegget som vi har lagt opp til i vårt forslag.

I tillegg sa han at det vil være skikkelig lurert hvis vi øker årsavgiften neste år for en del av disse bilene. Derfor sier vi klinkende klart: Denne typen lokalforurensende biler blir dyrere neste år. De blir dyrere i 2008. Jeg skal gjenta det så mange ganger som nødvendig fra Stortingets talerstol. Jeg hadde satt pris på om alle andre også hadde gått rundt og sagt det. Det er noe man må ta hensyn til. Vi er opptatt av det globale miljøet, av klimaet – derfor pre-

mierer vi CO₂- og drivstoffgjerrige biler – men vi er også opptatt av det lokale miljøet. Vi lot ikke være å sette i verk tiltak for det globale miljøet i årets budsjett bare fordi vi så at vi var nødt til å skyve på noen av tiltakene for det lokale miljøet til neste år.

En ting til: Det kommer til å bli partikkelfilter på alle biler fra 2008 eller fra 2009. Det er fordi det er nye regler som skal iverksettes, som i realiteten betyr at det blir partikkelfilter på alle typer biler fra da av. Og dette er vi klinkende klare på.

Så til slutt bare én ting til Fremskrittspartiets representant Christian Tybring-Gjedde: Jeg er veldig glad for at Fremskrittspartiets representant sier at vi trenger større forskjeller mellom folk i Norge. Jeg er veldig glad for at han sier det. Det sier veldig klart at Fremskrittspartiet har et helt annet politisk prosjekt enn det flertallet på Stortinget har. Jeg er veldig glad for at vi med vår politikk kan bidra til å skape et mer rettferdig samfunn. Og det er ikke slik at vi ikke er opptatt av at kaken skal vokse – flere barnehageplasser, flere kvinner ut i jobb, bedre tilrettelegging for sykehus, helsevesen, utdanning og forskning. Det er penger som tas inn til fellesskapet og prioriteres. Det skaper større kake.

Jan Tore Sanner (H) [12:53:52]: Da jeg tegnet meg på talerlisten, var det nettopp av den grunn at finansministeren og representanten Reidar Sandal hadde fått en utfordring fra både Hans Olav Syversen og Lars Sponheim som ikke var besvart. Det er veldig avgjørende at den utfordringen besvares i løpet av dette møtet, for nå er det mange hundre tusen enkeltmennesker, en rekke bedrifter og også forsikringsselskaper som er usikre på hvordan man skal håndtere situasjonen knyttet til IPA og individuell og kollektiv livrente.

La meg også understreke at jeg er veldig glad for de hovedsignalene som er kommet fra flertallspartiene, for Høyre er svært opptatt av at vi skal få til et bredt forlik om pensjon, og vi er svært opptatt av at det skal være mulig med privat pensjonssparing med skattefradrag.

La meg bare gjenta de to hovedutfordringene som er gitt. Det første knytter seg til at dersom det blir en bred enighet om pensjonssystemet, skal det åpnes for pensjonssparing med skattefradrag, og i den debatten skal det være mulig å gjeninnføre både IPA og individuell og kollektiv livrente med skattefradrag. Jeg forstår det også dit hen at man ikke ekskluderer noen av de ordningene i den videre diskusjon. Det andre – og det er det viktig at vi får bekreftet – er at overgangsordningene innebærer at man ikke får en stor avvikling av individuell og kollektiv livrente, av forsikringstekniske grunner. Det er disse overgangsordningene som nå er veldig avgjørende, for hvis det ikke kommer på plass slike overgangsordninger, blir konsekvensen at de kollektive livrentene avvikles. Og det er problematisk, for mange av dem er kommet som en konsekvens av avtaler mellom arbeidsgivere og arbeidstakere. Da er det ikke bare for arbeidsgiver, slik representanten Sandal sier, å stoppe innbetalingen på disse, for innbetalingene er en del av en avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Jeg håper at Sandal eller finansministeren kan bekrefte at det vil komme på plass overgangsordninger som innebærer at man ikke får en avvikling av individuelle og kollektive livrenter som en konsekvens av slike forsikrings-tekniske grunner.

Så har jeg respekt for at regjeringspartiene ikke vil forplikte seg til ordninger uten at man vet at man får til en pensjonsavtale. Men så lenge det er en mulighet at denne pensjonsavtalen kommer på plass, og at dette kan være en del av det, tror jeg vi alle er tjent med at overgangsordningene er tilpasset, og at det kan bli en realitet.

Reidar Sandal (A) [12:57:04]: Spørsmålet om individuell pensjonssparing og livrente er eit heitt politisk tema i debatten. Det er òg grundig omtalt i den innstillinga som vi no debatterer. Derfor brukte eg ein god del av innlegget mitt i dag både til å kommentere konkrete spørsmål og til å gi prinsipielle betraktningar rundt denne saka.

Eg har lyst til å understreke, sidan representanten Sanner tidlegare i debatten – og representantane Syversen og Sponheim no seinare – tok det opp, at frå regjeringspartia si side er det eit viktig utgangspunkt at det kan skapast eit heilskapleg pensjonsforlik i Stortinget. Vi legg til rette for det. Og når vi har kommentert dette i innstillinga, er det nettopp for både å vise ei romslegheit i forhold til moglege forhandlingspartar i framtida som vi eventuelt skal inngå forlik med, og òg å gi signal om korleis vi tenkjer i dette arbeidet.

Men vi har ikkje tenkt å gå inn i eksakte forhandlingar frå Stortingets talarstol. Det trur eg alle må rekne med blir linja framover.

Med omsyn til dei konkrete spørsmåla som representanten Syversen og for så vidt òg representanten Sponheim tok opp, vil eg vise til dei betraktningane eg har gitt både i hovudinnlegget mitt og i det førre innlegget mitt. Vår ståstad er innstillinga til komiteen, med den modifikasjonen i forhold til Regjeringa sitt opplegg som ligg i at vi legg opp til å endre på to av overgangsreglane. Det er teke inn i innstillinga, det materialet ligg der.

Vi legg altså opp til at dersom det blir eit heilskapleg forlik, forpliktar vi oss til å etablere privat individuell pensjonssparing med skattemessig frådrag. Vi rapporterer tilbake om dette i samband med behandlinga av revidert nasjonalbudsjett for 2007 – dersom det blir eit forlik. Retten til å spare i IPA-polisar og individuelle og kollektive livrenter blir vidareført i 2007, utan skattefordelar. Det har vore vårt signal, og ytterlegare signal utover dei som eg har gitt i innlegga mine, vil vi ikkje gi i denne saka i dag.

Presidenten: Lars Sponheim har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Lars Sponheim (V) [13:00:36]: Det er vel grenser for hvor langt vi kan gå inn i mer forsikringstekniske forhold i denne debatten, annet enn å understreke det representanten Sandal nå sa – og som jeg synes det er viktig å legge til grunn hvis vi skal få reelle pensjonsforhandlinger de neste ukene i Stortinget – nemlig at det må gjennom over-

gangsordningene legges til rette for et helhetlig pensjonsforlik. Det betyr at det må være en opsjon i de pensjonsforhandlingene, at de ordningene vi har, kan videreføres. Da må finansministeren sørge for at disse overgangsreglene ivaretar det, ellers vil bumerangen komme i pensjonsforhandlingene i Stortinget.

Jeg tror at Finansdepartementet og finansministeren, når de nå får fred fra Stortinget noen dager, vil sette seg ned og finne det veldig fornuftig og sørge for at vi ikke stenger noen av forhandlingsdørene. Det er det vi ber om.

På et sånt grunnlag vil også forhandlingsmotparten stille opp for å komme fram til et godt pensjonsforlik. Da må det også i denne overgangsperioden være en reell kommunikasjon med aktørene i markedet som sikrer at ingen gjør noe på et feilaktig grunnlag eller gjør noe overilt som hindrer oss i å få på plass et bredt pensjonsforlik, noe som Norge trenger.

Presidenten: Jan Tore Sanner har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Jan Tore Sanner (H) [13:02:08]: Nå er det svært mye godvilje i Stortinget. Men det forutsetter at flertallspartiene følger opp det Reidar Sandal sier, nemlig at det vil bli lagt til rette for overgangsordninger slik at privat pensjonsordning med skattefradrag kan gjeninnføres, og at det innbefatter både IPA og individuell og kollektiv livrente.

Jeg vil understreke alvoret i denne saken. De tre tidligere regjeringspartiene er veldig tydelige på dette, nemlig at vi forutsetter at de overgangsreglene er tilpasset, og at vi ikke får en storstilt oppsigelse av bl.a. de kollektive livrenteordningene av rent forsikringstekniske grunner.

Dette er en viktig sak, og den er ikke avsluttet med denne diskusjonen. Vi kommer til å følge svært nøye med på de overgangsreglene som utarbeides. Jeg håper at det nå blir fulgt opp, slik at vi kan få til et helhetlig pensjonsforlik.

Presidenten: Hans Olav Syversen har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Hans Olav Syversen (KrF) [13:03:25]: Jeg vil takke representanten Sandal for svar på spørsmål. Det er en utfordring – og jeg vet at også næringen har gitt uttrykk for dette overfor regjeringspartiene – at regelverket utformes slik at det vi egentlig er enige om, faktisk også kan gjennomføres. Vi vet at det har vært stilt spørsmål knyttet til den merknaden som flertallspartiene har lagt inn. Men ut fra det representanten Sandal nå har sagt, legger vi til grunn at dette også teknisk sett skal la seg gjøre.

Jeg vil føye til også fra Kristelig Folkepartis side at dersom det i ettertid skulle vise seg at det ikke var mulig å få til disse overgangsordningene fordi viljen ikke ble fulgt opp av praktiske tiltak, er det klart at det også har betydning for samarbeidsklimaet når det gjelder et eventuelt bredt pensjonsforlik.

Sverre Myrli (A) [13:04:38]: De tre tidligere regjeringspartiene har gjort et stort poeng av debatten omkring private pensjonsspareordninger her i dag. Da tror jeg det er viktig å presisere at det ikke er slik, som Sponheim antyder, at vi skal stenge noen forhandlingsdører. Det er faktisk slik at forhandlingsdørene er åpne og har vært det hele tida, men ingen har ennå gått inn de dørene fordi vi ikke har startet forhandlingene for å få på plass et nytt pensjonssystem.

Det var de tre tidligere regjeringspartiene som koplet forslaget til nye skatteregler for IPA og livrente som ble lagt fram i statsbudsjettet, til pensjonssaken. Vi fra regjeringspartiene sa fra første stund: Det er greit, vi er innstilt på å se på det, under forutsetning av at vi får på plass et helhetlig pensjonsforlik, et nytt helhetlig pensjonsforlik. Jeg er veldig optimistisk i så måte. Jeg føler det er en stor velvilje både i de nåværende regjeringspartiene og i de tre forrige regjeringspartiene – i alle seks partiene. Fremskrittspartiet holder jeg utenfor fordi de har sitt eget opplegg.

Men jeg vil igjen understreke at vi ikke har startet på de forhandlingene. Vi er godt i gang med arbeidet, og skal etter hvert over i forhandlinger. Så må vi få på plass et helhetlig forlik. Det er mange brikker som må på plass i det forliket. Får vi på plass et slikt forlik, noe jeg håper vi gjør, må vi også få på plass enighet om framtidige private pensjonsspareordninger. Vi starter dette arbeidet etter hvert og må ha på plass forliket, slik at vi kan få på plass det som i finansinnstillinga er signalisert eventuelt kommer i revidert budsjett – hvis vi får til den enigheten jeg håper på.

Jeg vil bare avdramatisere dette. De tre tidligere regjeringspartiene bør ikke nå lage mer dramatisk enn nødvendig i denne saken. Hvis det er vilje, finner vi løsninger på disse spørsmålene.

Reidar Sandal (A) [13:07:01]: Eg skal ikkje medverke til å forlengje debatten, men eg har behov for å presisere følgjande: Vi diskuterer no ei viktig sak. Det er vi som representerer regjeringspartia, einige om, og det er òg dei tidlegare regjeringspartia innforstått med. Eg oppfattar det òg slik, som det har vore sagt av fleire av oss, at det i utgangspunktet er ein god vilje til å prøve å finne eit breitt forlik. Eg er oppteken av at grunntonen i alt som har vore sagt frå regjeringspartia i denne saka i dag, er at vi skal medverke til at det kan vere eit godt forhandlingsklima i tida framover.

Så har eg lyst til å presisere at eg står inne for det eg har sagt. Eg står ikkje inne for andre sine tolkingar av det vi har skrive, og det som har vore sagt i debatten. Eg står inne for det vi har skrive, og det vi har sagt. Der går grensa.

Med omsyn til overgangsreglar, som har vore eit tema i dag, har vi gått inn og gjort endringar i forhold til Regjeringa sitt forslag – nettopp som ein konsekvens av den merknaden som er teken inn om moglegheitene for eit breitt og heilskapleg pensjonsforlik ein gong etter nyttår, der vi seier at vi forpliktar oss til å etablere privat individuell pensjonssparing med skattefrådrag, om det blir eit

slikt forlik. Men vi har ikkje forplikta oss til, eller hatt ønske om, å gå inn i ei detaljert beskriving utover dette. Det ber eg om respekt for. Eg trur det vil tene saka lite om vi for open mikrofon skal begynne å gå meir detaljert til verks. Eg føler meg veldig trygg på at finansministaren har merka seg dette, og at vi kommuniserer godt om korleis regjeringspartia og Regjeringa arbeider i lag i denne saka som i andre saker. Når det har blitt mykje debatt om dette i dag, er det fordi dette har implikasjonar som har med skatt å gjere. Eg skjønar det, men vi må òg hugse på at saka har andre dimensjonar, som ikkje skal løysast i ein skattedebatt i Odelstinget.

Svein Flåtten (H) [13:10:33]: Ja, det er riktig at flertallspartiene har foreslått overgangsregler. Det som må understrekes fra de tidligere regjeringspartienes side, er at det må komme overgangsregler som tar for seg en løsning av de forsikringstekniske forholdene i forhold til at individuelle og kollektive livrenteordninger kan bli avvirket. Jeg skulle ønske at representanten Sandal sterkere kunne understreke viljen til å gjøre det også, for vi er usikre – jeg føler at man er det. Selv om man understreker sin gode vilje til å nå frem til et forlik, føler jeg at man holder noe åpent her. Det er ikke slik som representanten Myrli er inne på, at man først skal forhandle om et forlik, og etterpå skal man se på de tekniske ordningene for sparingen – det er omvendt. I forliket skal disse ordningene være en del av det man diskuterer. For å legge til rette for det er det nødvendig at man fra talerstolen her i dag enten understreker dette som jeg sier, eller at vi i hvert fall får en aksept fra representanten Sandal om at, ja, det er slik vi ønsker å gjøre det for å legge til rette for forhandlingene. Jeg føler at de tidligere regjeringspartiene, hvis ikke dette blir gjort, kan komme til å gå fra dette møtet med en usikkerhet som selvsagt vil forplante seg inn i forhandlingene som kommer. Det er det ene. Det andre er at alle som har disse ordningene, disse hundretusener det gjelder – bransjen og bedriftene rundt omkring – fortsatt vil være i et usikkerhetsmessig vakuum. Jeg ber om at representanten Sandal tiltrer min understreking av dette problemet.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 173)

S a k n r . 2

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven (arbeidstid mv.) (Innst. O. nr. 17 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 91 (2005-2006))

Presidenten: Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringa innenfor den fordelte taletid.

Presidenten vil videre forslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

André N. Skjelstad (V) [13:14:40] (ordfører for saken): Den nye arbeidsmiljøloven trådte i kraft 1. januar 2006. Forslagene i Ot.prp. nr. 91 for 2005-2006 gjelder visse endringer i denne loven, spesielt om arbeidstid, i tillegg til en endring i diskrimineringsloven.

Den gamle arbeidsmiljøloven fra 1977 inneholdt en generell adgang for Arbeidstilsynet til å samtykke til en annen ordning når det gjelder arbeidstid, enn den som fulgte av arbeidstidskapitlet. Den generelle hjemmelen ble fjernet i den nye loven, delvis på grunn av arbeidstidsdirektivet.

En samlet komite deler Regjeringens vurdering av at det er nødvendig med en utvidelse av Arbeidstilsynets dispensasjonsadgang når det gjelder arbeidstidsbestemmelsene. Gjennom behandlingen av Ot.prp. nr. 91 og forslagene til nye paragrafer i arbeidsmiljøloven vil det nå igjen være mulig for forvaltningen å kunne dispensere fra arbeidstidsreglene, men kun i visse tilfeller. Komiteen skiller seg i et flertall og et mindretall når det gjelder hvor vidtgående denne dispensasjonsadgangen skal være.

Venstre og jeg tilhører mindretallet, som mener at Arbeidstilsynet med fordel kan få en noe mer utvidet dispensasjonsadgang enn det flertallet foreslår. Arbeidsmiljøloven skal sikre arbeidstakere et godt vern mot yrkesskader og utnyttning. Samtidig må loven tilpasses det nye arbeidslivets behov for fleksibilitet og individuelle løsninger. Venstre mener det var et paradoks at den nye arbeidsmiljøloven innebar mindre fleksibilitet i et arbeidsmarked som har mer behov for fleksible ordninger. Derfor har Venstre gått inn for en noe videre hjemmel for Arbeidstilsynet til å kunne dispensere fra arbeidstidsreglene i arbeidsmiljøloven.

Flertallets forslag til dispensasjonshjemmel innebærer at Arbeidstilsynet ikke kan samtykke i fravikende arbeidstidsordninger med mindre «det har sikkerhetsmessig betydning å legge til rette for en helhetlig regulering av arbeidstidsordningene på arbeidsplassen».

Å binde opp tilsynets forvaltningsmyndighet til bare å kunne dispensere i disse sakene mener Venstre er å binde forvaltningsmyndighet unødige. Vi mener Arbeidstilsynet bør ha anledning til å kunne samtykke i hensiktsmessige arbeidstidsordninger selv om dette fraviker de generelle reglene. Det kan være andre grunner som taler for fravikende arbeidstidsordninger. Venstre mener på denne bakgrunn at det i større grad bør kunne åpnes for at arbeidstakere etter avtale med arbeidsgiver kan arbeide mer i deler av året, mot at dette kan tas ut som lengre ferie andre deler av året.

Det er viktig for meg å understreke at Venstre ikke mener at det skal være fritt fram for å avtale arbeidstidsordninger som går på helsa løs. Vi har ikke noe ønske om at arbeidstidsbestemmelsene skal fravikes, men vi ønsker at Arbeidstilsynet skal ha en mulighet til å kunne vurdere konkret om andre arbeidstidsordninger kan godtas.

Regjeringen forutsetter at tilsynsmyndighetene ikke gir dispensasjon, med mindre de ansatte ønsker å følge den ordningen det søkes om. Det er jeg enig i. I tillegg er det viktig at det ikke kan pålegges overtid og svært krevende arbeidstidsordninger uten at den ansatte ønsker det. Vi vil derfor at det eksplisitt skal stå i lovteksten at arbeidstaker i det enkelte tilfellet må samtykke i disse tilfellene. Det er videre en selvfølge for oss at sikkerhet og helse blir ivaretatt. Derfor skal selvsagt arbeidstakeren kompenseres med hvile eller passende vern.

Jeg tillater meg til slutt et overordnet blick når det gjelder lovgivers rolle med hensyn til å regulere, men ikke nødvendigvis detaljregulere. Jeg tror jeg trygt kan si at alle her, uansett om man er for en snever eller vid adgang for Arbeidstilsynet til å fravike arbeidstidsreglene, er enige i at arbeidstakere ikke skal utsettes for uheldige belastninger. Ved å gi Arbeidstilsynet en noe videre dispensasjonsadgang er det dermed ikke sagt at arbeidstidsreglene vil komme ut av kontroll. En slik tankegang bygger på en redsel for å gi forvaltningen myndighet til å kunne utøve skjønn i det konkrete tilfellet. Venstre mener at det er viktig å balansere fleksibilitet mot arbeidstakervern. Det mener vi mindretallets forslag gjør på en god måte.

Lise Christoffersen (A) [13:18:55]: Vi behandler i dag en rekke forslag til endringer og justeringer av arbeidsmiljøloven, men de aller fleste endringene er mindre justeringer og tilpasninger som i liten grad er omdiskutert. På noen punkter har komiteen delt seg, og jeg vil i det følgende kommentere disse punktene.

Regjeringens forslag til endringer i § 10-4 annet ledd er kun av teknisk karakter, og jeg forutsetter at dette ikke vil ha noen realitetsendringer for gjeldende arbeidstidsordninger. Forslaget om nytt tredje ledd i samme paragraf anses bare å være en modernisering av ordlyden i tråd med den teknologiske utviklingen som har funnet sted. Hjemmevaktbegrepet erstattes av formuleringen «beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet».

I spørsmålet om Arbeidstilsynets dispensasjonsadgang når det er lang avstand mellom arbeidsstedet og arbeidstakers bolig, har imidlertid komiteen delt seg slik at flertallet, hvor Arbeiderpartiet inngår, støtter Regjeringens forslag til ny § 10-12 sjette ledd med en presisering om at dispensasjon bare skal gis når det har sikkerhetsmessig betydning å legge til rette for en helhetlig regulering av arbeidstidsordningene på arbeidsplassen. Komiteens mindretall, Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, ønsker å gi en mer omfattende dispensasjonsadgang. Flertallet mener at dette ikke er ønskelig. Vi legger hovedvekten på arbeidstakernes behov for vern.

Arbeidsmiljøloven av 1977 gav Arbeidstilsynet dispensasjonsadgang, som saksordføreren også nevnte i sitt innlegg. EUs arbeidstidsdirektiv gjør det ikke mulig å videreføre den generelle dispensasjonsadgangen, men unntak kan gjøres på nærmere vilkår innenfor enkelte sektorer.

Innenfor anleggsvirksomheten er det vanlig med arbeidstidsordninger hvor man har sammenhengende arbeidsperioder med lange dager, mot at man får lange sam-

menhengende friperioder hvor man kan få den nødvendige restitusjon og hvile. Gjeldende lov gir anledning til partene på bedrifter som er bundet av tariffavtale, adgang til skriftlig å avtale unntak fra bestemmelsene om arbeidsfri. Men så har departementet mottatt signaler om at det er problematisk at tilsynsmyndighetene ikke har dispensasjonsadgang. I høringsuttalelser har arbeidstakerorganisasjonene gitt uttrykk for at det ikke er behov for utvidet dispensasjonsadgang. Oljeindustriens Landsforening og Norsk Industri mener at det er uheldig at man har ulike arbeidstidsordninger på et anlegg, både ut fra en driftsmessig og sikkerhetsmessig vurdering.

Jeg skal kommentere noe av dette. Det er vår vurdering at dagens regelverk er tilstrekkelig fleksibelt hva angår driftsmessige forhold. I bedrifter med tariffavtaler har man mulighet til å inngå avtaler som synes å ivareta både bedriftens og arbeidstakernes behov på en grei måte. Gjennom avtaleverk og tillitsvalgte har arbeidstakerne dessuten et vern som gjør det forsvarlig å overlate til partene å inngå fleksible avtaler.

Mindretallet mener det er tilstrekkelig med en slik avtale mellom arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker. Det er flertallet uenig i. Igjen legger vi hovedvekten på arbeidstakernes behov for vern. Utenlandske bedrifter som ikke er omfattet av norsk tariffavtale, er også blitt nevnt som argument for å slippe mer opp. Fra flertallets side vil vi peke på at det er fullt mulig for utenlandske bedrifter som av naturlige grunner i utgangspunktet ikke er omfattet av norsk tariffavtale, å tre inn i tariffavtalen. Det kan skje gjennom en såkalt tiltredelsesavtale, hvor man forplikter seg til å følge norske overenskomster om lønns- og arbeidsvilkår, herunder avtalte arbeidstidsordninger.

Vi tar imidlertid til etterretning at både tilsynsmyndigheter og arbeidsgiverorganisasjoner mener at det kan være uheldig med ulike arbeidstidsordninger ut fra sikkerhetsmessige vurderinger. På denne bakgrunn støtter vi Regjeringens forslag om at det bare skal kunne gis dispensasjoner når de er sikkerhetsmessig begrunnet. For at det ikke skal være rom for misforståelser, har flertallet i komiteen – medlemmene fra Arbeiderpartiet, SV, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti – også valgt å legge dette inn i lovteksten. Vi presiserer at det ikke skal gis dispensasjon uten at arbeidstakerne ønsker å følge den ordningen det søkes om, og forutsetter at det innhentes dokumentasjon på dette før dispensasjon gis.

Et siste spørsmål gjelder arbeidstakers valget ved virksomhetsoverdragelse. En arbeidstaker har i dag lovfestet rett til å nekte å bli med over til ny virksomhet. Spørsmålet er: Har vedkommende rett til å forbli i arbeidsavtale med tidligere arbeidsgiver? Unntaksvis finnes en slik rett bare gjennom rettspraksis. Det foreslås ingen endring i dette nå, men departementet viser i proposisjonen til at det kan være behov for å vurdere en klargjøring og en eventuell lovfesting av den valgetten. Her viser flertallet til Regjeringens vurderinger og slutter seg til de vurderingene.

B e r i t B r ø r b y hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Kenneth Svendsen (FrP) [13:24:06]: Fremskrittspartiet mener at det er viktig at arbeidstidsbestemmelsene ikke stenger for fleksible arbeidstidsordninger. Arbeidslivet er mangfoldig, og vi mener at det er viktig med en dispensasjonsadgang i de tilfellene der det ikke kan inngås fleksible tariffavtaler med avvikende arbeidstidsordninger. I flere sektorer vil det være nødvendig med avvikende arbeidstidsordninger, eksempelvis innen helse- og omsorgssektoren, vakt- og overvåkningssektoren samt bygg- og anleggsvirksomhet.

Fremskrittspartiet støtter disposisjonsadgangen i § 10-12 sjette ledd, men med et annet innhold.

Fremskrittspartiet anser at en sammenslåing av begrepene «beredskapstjeneste» og «passiv tjeneste» i begrepet «arbeid av passiv karakter» vil kunne føre til en betydelig utvidelse av grunnlaget for dispensasjon ved passiv tjeneste. En slik utvidelse vil, slik Fremskrittspartiet ser det, å bidra til vanskelig grenseoppgang og misforståelser. Flere av høringsinstansene peker på at sammenslåingen ikke vil virke klargjørende, og Fremskrittspartiet slutter seg til dette synet. Fremskrittspartiet er også enig med Landsorganisasjonen i at dagens skille mellom de to begrepene er veletablerte, og at det ikke er forhold som med styrke tilsier at de bør endres.

Fremskrittspartiet vil på denne bakgrunn stemme imot forslaget til endring i § 10-4 annet og tredje ledd.

Videre støtter vi forslaget til utvidet dispensasjonsadgang, men anser, i likhet med en rekke av høringsinstansene, at dispensasjonsadgangen ikke bør begrenses til de tilfellene der partene ikke har avtalekompetanse. Vi mener videre at mangfoldet i dagens arbeidsliv gjør det påkrevd med adgang til forskjellige arbeidstidsordninger. I likhet med Næringslivets Hovedorganisasjon og Kommunenes Sentralforbund anser Fremskrittspartiet at det på en rekke arbeidsområder vil være behov for ordninger med fleksibel arbeidstid, f.eks. innen helse- og omsorgssektoren, innen oljeindustrien og når det gjelder sentrale samfunnsoppgaver som anleggsvirksomhet, transport og tele-tjenester. Særlig innenfor områder der tidsfrister er avgjørende for virksomheten og virksomhetens økonomiske levekår, er det påkrevd med adgang til spesielle arbeidstidsordninger, og Fremskrittspartiet vil legge til rette for en utvidet dispensasjonsadgang. Det er viktig at aktuelle arbeidstidsordninger støttes av de ansatte, og vi vil begrense Arbeidstilsynets dispensasjonsadgang til de tilfeller der slik støtte kan oppnås. Dette gir arbeidstakerne et godt vern.

Fremskrittspartiet støtter forslaget om en omformulering av hjemmervaktsbegrepet til «beredskap utenfor arbeidsstedet» og er enig med departementet i at den teknologiske utviklingen har gitt hjemmervaktsbegrepet et annet innhold i dagens situasjon. Fremskrittspartiet er imidlertid enig med Næringslivets Hovedorganisasjon, som i sin høringsuttalelse har gått inn for at kompensasjon for beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet bør overlates til avtale mellom partene.

Fremskrittspartiet fremmer derfor forslag om dette i en lovtekst til § 10-4 fjerde ledd.

Jeg tar dermed opp våre forslag.

Presidenten: Representanten Kenneth Svendsen har tatt opp de forslag han refererte til.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [13:27:20]: Arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid skal sikre at jobben blir en del av livet til hver enkelt arbeidstaker, men ikke selve livet. Kravene som stilles til effektivitet, fleksibilitet og innsats på arbeidsmarkedet, blir stadig større. Det er derfor viktig at lovgivningen gir gode rammer som forebygger utbrenthet, og at det legges til rette for et trygt arbeidsmiljø.

Vi vet at arbeidsgivere og arbeidstakere i en del tilfeller står sammen i kampen for mer fleksible arbeidstidsbestemmelser. Arbeidstakerne kan ønske høyest mulig lønn på kort tid, og arbeidsgiverne kan ha interesse av å bruke erfaren arbeidskraft for å opprettholde drift og forventet framdrift i produksjonen. Likevel mener vi i Kristelig Folkeparti at arbeidstidsbestemmelsene må gi rammer for lovlig arbeidstid som ikke fravikes.

Arbeidstidsbestemmelsene skal selvsagt både ta høyde for arbeidsgivernes behov for tilpasninger og konkurransekraft, og arbeidstakernes behov for fritid, hvile og sikkerhet. Men det skal ikke herske tvil om at arbeidsmiljøloven først og fremst er en vernelov som skal sikre oss et arbeidsliv hvor arbeidstakerne kan arbeide godt, og ikke minst lenge.

Erfaringene med dagens arbeidstidsbestemmelser viser imidlertid at det i noen tilfeller ikke har vært mulig å videreføre arbeidstidsordninger som har vært praktisert, og som har fungert hensiktsmessig i flere år. Det har særlig vært et problem at mange organiserte arbeidstakere har hatt mulighet for avtalebaserte utvidelser i arbeidstiden, mens det ikke har vært samme mulighet for uorganiserte arbeidstakere og for dem som er organisert i fagforeninger uten innstillingsrett.

Kristelig Folkeparti støtter Regjeringens forslag om en begrenset utvidelse av Arbeidstilsynets og Petroleumstilsynets adgang til å dispensere fra arbeidstidsreglene innenfor helse- og omsorgssektoren, vakt- og overvåkningssektoren og i tilfeller hvor det er lang avstand mellom arbeidssted og arbeidstakers bosted. Vi mener de foreslåtte lovendringene på dette punkt på en hensiktsmessig måte avveier hensynet til fleksibilitet mot hensynet til sikkerhet.

Etter Kristelig Folkepartis oppfatning går forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre om en ny § 10-12 sjette ledd i arbeidsmiljøloven for langt. Mindretallets forslag er opprinnelig utarbeidet av arbeidsgiverforeningen Norsk Industri. Etter min mening er det svært urovekkende å lese deres begrunnelse for å gå mot forslaget i proposisjonen i et notat datert 7. november i år.

Norsk Industri skriver i notatet uttrykkelig:

«Det kan ikke legges ensidig vekt på sikkerhetsmessige forhold når det gjelder prosjekter som ikke kan gjennomføres uten tilreisende arbeidstakere.»

Foreningen mener at hensynet til arbeidstakernes reisevei og hensynet til produksjonen bør veie like tungt som hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, og det er her vi i Kristelig Folkeparti sier stopp! Vi kompromisser ikke

med arbeidstakernes liv og helse. Derfor støtter vi altså lovforslaget i proposisjonen.

Dagfinn Sundsbø (Sp) [13:31:20]: Dagens sak er bare én i rekken hvor Regjeringen gjennomgår arbeidsmiljøloven. Behovet for å stå vakt om arbeidsmiljøloven som en vernelov for arbeidstakerne øker i det globaliserte arbeidslivet vi nå står midt inne i.

Forskjellen mellom flertallet og mindretallet er ikke svært stor i denne saken. Heldigvis har vi ved behandlingen av flere saker knyttet til endringer i arbeidsmiljøloven her i Stortinget i det siste sett hvordan viljen til å stille opp for å verne arbeidstakerrettigheter synes å bli mer utviklet enn hva jeg synes vi kanskje så da vi hadde den store gjennomgangen med reversering av endringene i arbeidsmiljøloven fra den forrige regjeringen, i det forrige stortinget, i 2005.

Flertallet legger i sin innstilling vekt på at dispensasjoner fra arbeidstidsordningen som er hjemlet i arbeidsmiljøloven, ikke skal kunne foretas uten at arbeidstaker ønsker å følge ordningene det søkes om. Flertallet presiserer dessuten at dispensasjonen skal ha sikkerhetsmessig begrunnelse, og vi tar dette inn i lovteksten. Det er viktig, både ut fra et sikkerhetshensyn og ut fra hensynet til arbeidstakers situasjon, at dispensasjonsordninger ikke blir så åpne at det utvikler seg en kultur hvor avtaler om avvik fra lovverket blir mer regelen enn unntaket. Jeg slutter meg til de betraktninger representanten Woie Duesund gjorde seg om begrunnelsen for denne justeringen.

Flertallet ivaretar gjennom en strengere fortolkning av dispensasjonsreglene hensynet til en arbeidervernlov på en bedre måte, synes jeg, enn det mindretallet gjør i sine forslag. Jeg er glad for at vi får et så vidt bredt flertall for denne gjennomgangen av arbeidsmiljøloven, og håper det også fortsetter til senere gjennomganger.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [13:33:38]: De forslag til endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven som Odelstinget skal ta stilling til i dag, dreier seg hovedsakelig om mindre, tekniske justeringer. På enkelte områder er det foreslått en viss utvidelse av Arbeidstilsynets dispensasjonsadgang. Dette har sin bakgrunn i innspill departementet har fått om behov for noe mer fleksible arbeidstidsordninger innenfor enkelte sektorer.

Hovedformålet med regulering av arbeidstid er å sikre at arbeidstakerne har en arbeidstid som ikke påfører dem og deres nærmeste familie unødvendige helsemessige og sosiale belastninger. Samtidig må arbeidstidsreguleringen ta hensyn til at arbeidslivet er mangfoldig, og at det derfor er nødvendig med mange forskjellige arbeidstidsordninger. Et viktig redskap for å ivareta dette er adgangen til å inngå tariffavtaler om avvikende arbeidstidsordninger. Det har imidlertid vist seg å være noen situasjoner hvor det er et saklig behov for avvikende arbeidstidsordninger, hvor partene ønsker slike ordninger, men ikke har den tilstrekkelige kompetanse til å inngå tariffavtaler om dette. Det er Regjeringens syn at Arbeidstilsynet i slike tilfeller bør gis en mulighet til å gi dispensasjon fra enkelte av ar-

beidstidsbestemmelsene, når det foreligger særlige forhold som begrunner dette.

Et slikt særlig forhold mener jeg foreligger bl.a. innenfor helse- og omsorgssektoren når arbeidet deler av tiden er passivt, og derfor gir arbeidstakerne mulighet for perioder med hvile og avkobling.

Et annet området hvor det er pekt på et behov for en utvidet dispensasjonsadgang, er arbeid på anleggsvirksomhet, og da for å muliggjøre en helhetlig arbeidstidsordning på arbeidsplasser der det er flere arbeidsgivere som opererer. Fordi det her *ikke* dreier seg om passivt arbeid, er det i proposisjonen vist til at dispensasjonsadgangen bør begrenses til tilfeller hvor det er av sikkerhetsmessig betydning å gi dispensasjon. At komiteens flertall går inn for at denne begrensningen i dispensasjonsadgangen skal framgå uttrykkelig av lovteksten, innebærer for så vidt bare en presisering av Regjeringens forslag.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [13:36:30]: Jeg må jo benytte enhver anledning til å ha en replikk.

Vi vet at virksomheter ikke sjelden overdras som ledd i rasjonaliseringsprosesser. Ofte er det med betydelig usikkerhet arbeidstakerne følger med over til ny eier og ny arbeidsgiver. Det hersker betydelig usikkerhet knyttet til i hvilken grad arbeidstakerne har rett til å velge å fortsette arbeidsforholdet hos sin gamle arbeidsgiver når virksomheten selges. Etter Kristelig Folkepartis syn er det et betydelig behov for at denne problemstillingen blir avklart gjennom lov.

Vil statsråden bidra til at vi raskt får et lovforslag til Stortinget som bidrar til å avklare dette dilemmaet?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [13:37:15]: Dette ble vel mer spørretime enn replikkordskifte. Men allikevel tror jeg bare jeg velger å svare på den måten at vi jobber kontinuerlig med arbeidsmiljøloven. Det temaet som representanten tar opp, er jeg enig i er viktig. Jeg tør ikke her og nå si på hvilken måte og når vi vil nærme oss Stortinget med temaet. Men jeg er enig i at vi deler et gjensidig engasjement for at dette er et viktig tema, og jeg skal selvfølgelig ta med meg det Woie Duesund nå sier, og se på det når vi konkret jobber videre med denne loven.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk. Flere har heller ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 199)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget går da til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det blitt satt fram 21 forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 2, fra Christian Tybring-Gjedde på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 3, fra Christian Tybring-Gjedde på vegne av Fremskrittspartiet og Venstre
- forslag nr. 4, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 5–14, fra Christian Tybring-Gjedde på vegne av Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 15–18, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre og Venstre
- forslag nr. 19, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre
- forslag nr. 20, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 21, fra Lars Sponheim på vegne av Venstre.

For å redusere antall voteringer – om lag 40 er det, allikevel blir det mange – vil presidenten, etter å ha konferert med fraksjonslederne i finanskomiteen, foreslå en omforent voteringsorden. I dette tilfellet vil det bety at hvis mindretallsforslagene faller, vil forslagsstillerne deretter støtte innstillingen når det gjelder disse paragrafene. Presidenten vil understreke den selvfølgelige forutsetning at når partiene aksepterer en slik voteringspraksis, skal dette ikke bli brukt mot et parti ved en senere anledning.

Jeg skal gå igjennom hvordan presidenten har tenkt å foreslå hvordan vi skal votere:

- Det voteres først over alle mindretallsforslag, hvor vi starter med minste fraksjon.
- Deretter voteres det over innstillingens forslag til vedtak, hvor vi starter med alle lover som antas å bli enstemmig vedtatt.
- Videre voteres det over skatteloven, som vi finner under bokstav L i innstillingen. Her vil presidenten først ta opp alle paragrafer som ulike fraksjoner ønsker å stemme imot.
- Så voteres det over alle paragrafer i skatteloven som antas å bli enstemmig vedtatt.
- Så voteres det over gjenstående lover, bokstavene I, P og Q, slik at de som ønsker å stemme imot også her, får anledning til det.
- Til slutt voteres det over lovens overskrift og loven i sin helhet.
 - Ingen innvendinger er kommet mot dette, og det vil bli gått fram slik.

Det voteres da først over forslag nr. 21, fra Venstre. Forslaget lyder:

«I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

I

§ 23-2 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Fritaket etter første ledd gjelder bare dersom institusjonenes eller organisasjonens totale lønnsutgifter er under 450 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 45 000 kroner pr. ansatt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre ble med 68 mot 5 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.49.05)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 20, fra Kristelig Folkeparti.

Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-20 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Fradrag kan gis med inntil 2 350 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragsberettiget kontingent er betalt for bare en del av inntektsåret.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 70 mot 3 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.49.28)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 19, fra Høyre. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-20 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 1 800 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragsberettiget kontingent er betalt for bare en del av inntektsåret.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 64 mot 9 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.49.58)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 15, 16 og 18, fra Høyre og Venstre.

Forslag nr. 15 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 16-10 tredje ledd første og andre punktum skal lyde:

(3) Innbetalt sparebeløp kan ikke overstige 20 000 kroner pr. inntektsår. Samlet innbetalt sparebeløp på kontoen kan ikke overstige 200 000 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 16 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 5-15 annet ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Videre kan departementet gi forskrift om skattefritak for arbeidsgivers dekning av ansattes behandlingsutgifter under sykdom og av behandlingforsikringer.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 18 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 5-14 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. Fordelen settes til differansen mellom den verdien som kan oppnås ved reelt salg av aksjen, redusert med 20 pst., og det den ansatte betaler for aksjen. Den skattefrie fordelen kan likevel ikke overstige 4 500 kroner pr. inntektsår.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre og Venstre ble med 60 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.50.22)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 5–14, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 5 lyder:

«I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

I

§ 23-3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er inntil 69 600 kroner. Avgiften må ikke overstige mer enn 25 pst. av den del av inntekten som overstiger 69 600 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 6 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-32 første ledd første og annet punktum skal lyde:

(1) Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til 36 pst. av summen av inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd a, c eller d eller annet ledd (lønnsinntekt). Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til

36 pst. av summen av inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd b (pensjonsinntekt).

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 7 lyder:

«I lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter gjøres følgende endring:

I

§ 4 annet ledd oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks.»

Forslag nr. 8 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-81 Særfradrag for alder og uførhet mv. skal lyde:

(1) Særfradrag for alder gis etter følgende regler:

- a) Fra og med den måned skattyter fyller 70 år, gis det et særfradrag i alminnelig inntekt på 1 698 kroner pr. påbegynt måned. Ektefeller har til sammen rett til samme særfradrag som en enslig.
- b) Bestemmelsen i a gjelder tilsvarende når skattyter etter fylte 67 år tar ut alderspensjon etter § 19-6 i folketrygdloven eller mottar støtte etter lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg. Tar skattyteren bare ut en del av full alderspensjon, reduseres særfradraget tilsvarende. Tar begge ektefeller ut deler av full alderspensjon, er den høyeste pensjonsandelen avgjørende for denne reduksjonen.
- c) Dersom begge ektefeller har alderspensjon fra folketrygden, fordeles særfradraget med en halvpart på hver.

(2) Fra og med den måned skattyter mottar foreløpig uførepensjon etter folketrygdloven § 12-16, tidsbegrenset uførestønad eller uførepensjon fordi ervervs- evnen er satt ned med minst 2/3, gis det et særfradrag i alminnelig inntekt på 1 698 kroner pr. påbegynt måned.

(3) Andre skattytere enn nevnt i første og annet ledd som har mottatt foreløpig uførepensjon, tidsbegrenset uførestønad eller uførepensjon etter folketrygdloven eller uførepensjon etter andre lover, skal for hver påbegynt måned slike ytelser er mottatt, ha et særfradrag lik halvparten av månedsfradraget etter annet ledd.

(4) Reglene om ektefeller i denne paragraf gjelder tilsvarende for samboere som omfattes av § 2-16.

(5) Departementet kan gi forskrift om fordelingen av særfradrag etter denne paragraf.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 9 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-61 første ledd skal lyde:

(1) Sjøfolk gis fradrag med inntil 30 pst. av inntekten ombord, begrenset til 150 000 kroner.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 10 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-83 første ledd skal lyde:

(1) Skattyter som i inntektsåret har hatt usedvanlig store kostnader på grunn av egen eller forsørgt persons sykdom eller annen varig svakhet, gis særfradrag på 9 180 kroner i alminnelig inntekt så langt kostnadene kan sannsynliggjøres å overstige 6 120 kroner. Kravet til minste kostnads- og fradragnivå gjelder ikke tilsynskostnader på grunn av forsørgt barns sykdom eller annen varig svakhet.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 11 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 16-10 tredje ledd skal lyde:

(3) Innbetalt sparebeløp kan ikke overstige 20 000 kroner pr. inntektsår. Samlet innbetalt sparebeløp på kontoen kan ikke overstige 150 000 kroner. For ektefeller som lignedes under ett for begges samlede formue og inntekt gjelder beløpsgrensene i dette ledd for hver av dem. Sparebeløp fra barn som lignedes under ett med foreldrene, jf. § 2-14, kommer bare til fradrag i skatt på inntekt som lignedes særskilt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 12 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 14-43 skal lyde:

§ 14-43. Avskrivningssatser

(1) Saldo for driftsmidler m.v. som nevnt i § 14-41 første ledd kan avskrives med inntil følgende sats:

- a) kontormaskiner og lignende – 30 pst.
- b) ervervet forretningsverdi – 20 pst.
- c) vogntog, lastebiler, busser, varebiler, drosjebiler og kjøretøyer for transport av funksjonshemmede – 25 pst.
- d) personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar, mv. – 25 pst.
- e) skip, fartøyer, rigger mv. – 16 pst.
- f) fly, helikopter – 12 pst.
- g) anlegg for overføring og distribusjon av elektrisk kraft og elektroteknisk utrustning i kraftforetak – 5 pst.
- h) bygg og anlegg, hoteller, losjihus, bevertningssteder mv. – 4 pst.
- i) forretningsbygg – 2 pst.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 13 lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 5-15 første ledd ny bokstav n skal lyde:

Arbeidsgivers dekning av kostnader til personlige treningskort for arbeidstakere såfremt tilbudet om slik dekning omfatter alle ansatte i bedriften. Dekning av kostnader til reise mv. og kjøp av utstyr omfattes ikke av fritaket. Fritaket gjelder bare for kostnader inntil 3 000 kroner årlig. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne bokstav.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 14 lyder:

«I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

I

§ 19-6 skal lyde:

Før alderspensjonisten har fylt 67 år, ytes pensjonen på grunnlag av rettigheter som vedkommende har opparbeidet til og med det året han eller hun fylte 66 år. Rettigheter som vedkommende opparbeider deretter, regnes med først når han eller hun fyller 70 år. Dersom ligningen for det året pensjonisten fylte 66 år ikke foreligger når alderspensjonen innvilges, settes poengtallet for dette året lik det poengtallet som er fastsatt for det foregående året. Pensjonen omregnes etter det poengtallet som er fastsatt for det året pensjonisten fylte 66 år først når han eller hun fyller 70 år.

Alderspensjonen til person over 67 år skal ikke reduseres på grunn av pensjonsgivende inntekt.

Departementet gir forskrifter om gjennomføringen av bestemmelsene i denne paragrafen, herunder regler om fastsetting av inntekt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 56 mot 17 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.50.48)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 17, fra Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 14-43 første ledd bokstav d skal lyde:

personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar, mv. – 25 pst.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2007.»

Fremskrittspartiet har varslet at de støtter dette forslaget subsidiært.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre og Venstre ble med 43 mot 30 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.51.18)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 4, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«I

I lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. gjøres følgende endringer:

§ 13 nr. 6 oppheves. Nåværende § 13 nr. 7 blir ny § 13 nr. 6.

Overskriften til § 13 skal lyde:

Fortrinnsrett til ny stilling.

§ 13 nr. 1 til nr. 5 skal lyde:

1. Den som ved lovendringens ikrafttredelse har rett til ventelønn, beholder retten til ventelønn etter de regler som gjelder på tidspunktet for lovendringen.
2. For arbeidstakere i virksomheter som ved særlig lovgivning er gitt rettigheter etter lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6, kan det i henhold til den enkelte bestemmelse i slik særlig lovgivning tilstås ventelønn også etter opphevelse av lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6.
3. Departementet kan bestemme at arbeidstakere i navngitte statlige virksomheter kan tilstås ventelønn etter opphevelse av lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6, likevel ikke slik at ventelønn tilstås for ansatte med fratredelse senere enn ett år etter endringslovens ikrafttredelse.
4. Tilståelse av ventelønn etter annet og tredje ledd kan bare skje dersom vilkårene i lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6 er oppfylt.
5. Nærmere regler om ventelønn etter denne bestemmelse kan fastsettes av Kongen i forskrift.

II

I lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse gjøres følgende endringer:

§ 20 første ledd bokstav f oppheves. Nåværende bokstav g blir ny bokstav f.

§ 24 tredje ledd oppheves.

§ 27 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Bestemmelsen i dette ledd gjelder også permittert medlem.

Følgende overgangsregler gis:

1. Medlemmer i Statens Pensjonskasse som ved opphevelse av lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 24 tredje ledd har rett til vartpenger etter denne bestemmelsen, kan motta vartpenger etter de regler som gjelder ved opphevelsen.

2. Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 20 første ledd bokstav f skal fortsatt gjelde for dem som har ventelønn etter den tidligere bestemmelsen i lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6 og for dem som har vartpenger etter den tidligere bestemmelsen i § 24 tredje ledd også etter disse bestemmelsenes opphevelse.

III

Endringene under I og II trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 57 mot 16 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.51.40)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 6-20 oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Venstre ble med 52 mot 21 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.52.02)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 1 og 2, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 1 lyder:

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

«I

§ 6-50 nåværende femte ledd annet punktum skal lyde:

Det gis maksimalt fradrag for gaver etter denne paragraf med inntil 15 000 kroner årlig.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.»

Forslag nr. 2 lyder:

«I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift av arv og visse gaver gjøres følgende endringer:

I

Ny § 4 A skal lyde:

§ 4 A Betinget avgiftsfrihet ved arv og gave av næringsvirksomhet

(1) Arv og gave av eiendeler og rettigheter i enkeltpersonforetak og andel eller aksje i selskap omfattet av § 11 A som oppfyller vilkårene i annet ledd, skal være fritatt fra arveavgift. Dersom arvingen eller mottakeren eier de mottatte eiendelene og rettighetene, andele-

ne eller aksjene i mindre enn 10 år fra tidspunktet da rådigheten anses ervervet i henhold til §§ 9 og 10, bortfaller eller begrenses fritaket etter første punktum i medhold av reglene i femte ledd.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder når følgende vilkår er oppfylt:

- Enkeltpersonforetaket eller selskapet må oppfylle kravene som stilles til små foretak etter regnskapsloven § 1-6 i det siste årsregnskap før rådighetsåret; og
- overdrageren eller dennes ektefelle eller samboer må umiddelbart før overdragelsen eie direkte eller indirekte minst 25 pst. av aksjene eller andelene i selskapet. Ved avgjørelsen av om dette vilkår er oppfylt, skal man også regne med andeler og aksjer som er eid av overdragers ektefelle eller samboer og arvinger omfattet av arveloven §§ 1 til 3, når disse tidligere var eid av arvelateren eller giveren eller dennes ektefelle eller samboer.

(3) Bestemmelsen i første ledd gjelder for enkeltpersonforetak bare verdier som er knyttet til virksomheten eller virksomhetene i foretaket. Verdien av børsnoterte aksjer, herunder aksjer notert på SMB-listen, derivater og aksjer og andeler omfattet av § 11 A skal ikke regnes som verdier knyttet til virksomhet i enkeltpersonforetak. Ved overføring av aksjer eller andeler som omfattes av § 11 A legges verdien etter § 11 A til grunn.

(4) Hvor arvingen eller gavemottakeren også mottar verdier som ikke faller inn under reglene i første til tredje ledd, skal fritaksordningen etter denne paragraf gjelde for den del av beregnet arveavgift som etter en forholdsmessig fordeling faller på de nettoverdiene som omfattes av første til tredje ledd. Nettoverdiene som omfattes av reglene i første til tredje ledd og andre nettoverdiene beregnes ved at arvingens eller gavemottakerens andel av fradrag etter § 15, jf. § 16, som klart knytter seg til en bestemt eiendel trekkes fra i denne. Fradrag som ikke klart knytter seg til en bestemt eiendel trekkes fra forholdsmessig etter forholdet mellom bruttoverdiene som faller inn under første til tredje ledd og bruttoverdiene som faller utenfor. Ved overføring av enkeltpersonforetak hvor det drives flere atskilte virksomheter skal den del av beregnet arveavgift som faller inn under fritaksordningen etter denne paragraf fordeles på virksomhetene etter forholdet mellom nettoverdiene knyttet til virksomhetene. Overføres aksjer eller andeler i flere selskaper skal arveavgiften knyttet til aksjene eller andelene fordeles mellom selskapene forholdsmessig etter nettoverdiene knyttet til aksjene eller andelene.

(5) Dersom arvingen eller mottakeren dør, gir bort eller realiserer mer enn 50 pst. av de mottatte aksjene eller andelene, og dette skjer mindre enn 10 år fra det tidspunktet da rådigheten over midlene i henhold til §§ 9 og 10 anses ervervet, bortfaller en andel av avgiftsfritaket etter første ledd tilsvarende en tidel for hvert år som gjenstår til utløpet av 10-årsfristen etter første ledd annet punktum. For enkeltpersonforetak bortfaller en andel av arveavgiftsfritaket etter første

ledd tilsvarende en tidel for hvert år som gjenstår til utløpet av 10-årsfristen etter første ledd annet punktum ved død eller dersom virksomheten i det vesentlige opphører. Realisasjon anses ikke å foreligge i den utstrekning fusjon, fisjon eller annen selskapsomdanning kan gjøres med skattemessig kontinuitet etter reglene i skatteloven og reglene i dette ledd gjelder tilsvarende for de mottatte vederlagsaksjer eller andeler. Det skal ikke beregnes rente som følge av utsatt plikt til å svare avgift etter denne paragraf.

(6) Overføres enkeltpersonforetak eller aksjene eller andelene i et selskap ved arv eller gave og en ektefelle, arving eller gavemottaker, som selv har rett til betinget avgiftsfrihet etter denne paragraf, kan vedkommende ektefelle, arving eller gavemottaker overta avdødes rettigheter og plikter etter ordningen. Tilsvarende gjelder ved salg til person som nevnt i arveloven §§ 1-4.

§ 20 A oppheves.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for arv og gave hvor rådigheten, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, går over 1. januar 2007 eller senere.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 40 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.52.27)

Presidenten: Det vil så bli votert over innstillingens forslag til vedtak, bokstavene A, B, C, D, E, F, G, H, J, K, M, N og O.

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slike vedtak til lover:

A .

L o v

om endring i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter

I lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter gjøres følgende endring:

I

§ 4 annet ledd skal lyde:

Registrert eier og bruker av *motorvogn* er solidarisk ansvarlige for avgift etter denne paragraf.

II

Endringen under I trer i kraft 1. januar 2007.

B .

L o v

om endringer i lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt gjøres følgende endringer:

I

§ 27 nr. 2 annet ledd skal lyde:

Hver av terminene settes som hovedregel lik *halvparten* av den utliknede skatt ved siste likning, eventuelt forhøyet eller redusert med en prosentsats som fastsettes for det enkelte år av vedkommende departement.

§ 27 nr. 3 annet ledd skal lyde:

Likningssjefen kan etter krav fra den skattepliktige *frafalle forhåndsskatten* når det er overveiende sannsynlig at det ikke vil bli utliknet skatt for vedkommende *inntektsår*. *Dersom det er overveiende sannsynlig at det vil oppstå et større avvik mellom utskrevet forhåndsskatt og utlignet skatt, kan likningssjefen etter krav fra den skattepliktige endre utskrivningen. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hva som i denne sammenheng vil utgjøre et større avvik.*

§ 27 nr. 7 skal lyde:

7. *Resterende skatt tillegges renter etter regler som fastsettes av departementet. Rentebeløpet forfaller til betaling sammen med resterende skatt.*

§ 27 nr. 9 skal lyde:

Er den innbetalte forhåndsskatt større *enn utliknet* skatt, har den skattepliktige krav på rentegodtgjørelse etter regler som fastsettes av departementet.

II

§ 21 skal lyde:

21. Forskottsskatt kan innbetales med høyere beløp enn det som er utskrevet når den utskrevne forskottsskatt må antas å bli utilstrekkelig til dekning av den skatt som vil bli fastsatt ved likningen. Innbetaling som her nevnt kan foretas også etter utløpet av inntektsåret, men ikke senere enn *31. mai* i det år ligningen foretas. *For skattytere som får utskrevet forhåndsutfyllt selvangivelse etter ligningsloven § 4-7 nr. 2, er fristen for betaling av tilleggsforskudd 30. april.*

§ 27 nr. 4 skal lyde:

4. Forhåndsskatt kan innen *31. mai* innbetales med et høyere beløp enn det som er utskrevet når dette anses utilstrekkelig til å *dekke den* skatt som vil bli utliknet.

III

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

C .

L o v

om endringer i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjøres følgende endringer:

I

§ 24 nytt annet ledd skal lyde:

Skattekontoret er avgiftsmyndighet i de tilfellene som ikke omfattes av første ledd. Arveavgiftsfastsettelsen foretas ved det skattekontoret departementet bestemmer.

§ 24 tredje ledd første og annet punktum oppheves.

§ 25 første ledd første punktum skal lyde:

Når bo etter avdød eller forsvunnet person ikke er overtatt av tingretten, skal melding om arv gis til *skattekontoret* innen seks måneder etter dødsfallet eller etter at dødsformodningsdag er endelig fastsatt.

§ 25 annet ledd første punktum skal lyde:

Melding om avgiftspliktig gave eller utdeling av uskiftmidler skal gis til *skattekontoret* innen en måned etter at midlene er ytet, jf. § 2 tredje ledd.

§ 25 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Hvis meldingen ikke har kunnet gjøres fullstendig, skal *skattekontoret* sette en frist for ny melding med de manglende opplysninger.

§ 25 femte ledd skal lyde:

Når forholdene i særlig grad tilsier det, kan *skattekontoret* innrømme lempninger i meldeplikten.

§ 27 fjerde ledd skal lyde:

Den som har fått utsatt forfall etter reglene i § 20 A plikter innen tre måneder å melde fra til *skattekontoret* hvis retten til avdragsbetaling faller bort, jf. § 20 A femte ledd.

§ 32 første og annet ledd skal lyde:

Ved utbetaling eller utlevering av avgiftspliktige midler plikter tingretten å holde tilbake det nødvendige for å dekke vedkommende avgift for så vidt forfallstiden ikke er utsatt i henhold til skattebetalingsloven § 10-31 tredje ledd.

Er forfallstiden utsatt eller erverves rådigheten over midlene først på et senere tidspunkt enn utlodningen, plikter retten etter anmodning fra *skattekontoret* å holde tilbake avgiftspliktige midler som sikkerhet for avgiften.

§ 35 første ledd nytt siste punktum skal lyde:

Klage leveres skattekontoret.

II

Endringene under I gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

D .

L o v

om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

I

§ 31a skal lyde:

31a Registreringspliktig næringsdrivende som har liten omsetning kan etter søknad levere årsoppgave. Årsoppgaven må være kommet frem til avgiftsmyndigheten innen 2 måneder og 10 dager etter kalenderårets utløp.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og gjennomføring av bestemmelsen i første ledd.

§ 33 første ledd skal lyde:

Oppgaven må være kommet frem til avgiftsmyndigheten innen 1 måned og 10 dager etter utløpet av hver termin eller fra tidspunktet for virksomhetens opphør. Fristen for 3. termin, mai og juni, er likevel 20. august. Oppgave som sendes i posten, anses fremkommet i rett tid hvis den er poststempelt innen utløpet av fristen.

§ 34 første ledd skal lyde:

Avgift forfaller til betaling ved utløpet av oppgavefristen etter §§ 31, 31 a, 33 og 40.

II

§ 5a annet ledd ny nr. 10 skal lyde:

10. omsetning av rett til å disponere kommunal havn mot havneavgifter eller vederlag i samsvar med kapittel VI i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v.

III

§ 27 første ledd første punktum skal lyde:

Næringsdrivende som driver omsetning som går inn under denne lovs kap. IV eller den som er avgiftspliktig etter § 10 annet, tredje, fjerde og femte ledd, § 11 og § 12 fjerde ledd, skal uoppfordret og uten opphold sende skriftlig melding om virksomheten til *skattekontoret*.

§ 28 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Registrert virksomhet skal forbli registrert i minst 2 hele kalenderår etter registreringen eller etter at omsetning og avgiftspliktig uttak er sunket under den beløpsgrense som er nevnt i første ledd, med mindre virksomheten er opphørt eller *skattekontoret* av særlige grunner finner å kunne slette den.

§ 46 tredje ledd første punktum skal lyde:

Andre næringsdrivende enn de som er nevnt i første ledd skal når avgiftsmyndighetene forlanger det, gi de opplysninger om virksomheten som kreves.

§ 48 annet ledd første punktum skal lyde:

Skattekontoret kan foreta undersøkelser eller forlange opplysninger om navngitt registreringspliktig eller frivillig registrert næringsdrivendes midler som has til forvaltning og om avkastning av disse, om innskudds- og gjeldskonto, deposita og andre økonomiske mellomværende med navngitt næringsdrivende som nevnt.

§ 49a første ledd første punktum skal lyde:

Næringsdrivende og offentlig organ som har gitt en utenlandsk næringsdrivende et oppdrag på plass for bygge- eller monteringsarbeid, skal uoppfordret gi *skattekontoret* opplysninger om oppdraget og enhver oppdragstaker som i tilknytning til hovedoppdraget utfører oppdrag.

§ 50 første ledd oppheves.

§ 50 annet til femte ledd blir første til fjerde ledd.

Ny § 56 skal lyde:

Forhøyelse etter § 54 og fastsettelse etter § 55 kan endres av skattekontoret, Skattedirektoratet og Klagenemnda for merverdiavgift. Det samme gjelder vedtak etter § 28 om registrering eller sletting i avgiftsmanntallet når det samtidig er truffet vedtak etter § 55 som har direkte sammenheng med registrerings- eller slettingsvedtaket. Skattedirektoratets endringskompetanse etter første og annet punktum er begrenset til vedtak hvor etterberegnet beløp er under 15 000 kroner, renter ikke medregnet.

Dersom det foreligger nye opplysninger som viser at det tidligere vedtaket er uriktig, kan vedtaket endres til ugunst for den avgiftspliktige i inntil ti år etter utløpet av vedkommende termin.

Dersom det ikke foreligger nye opplysninger, må varsel om endring til ugunst for den avgiftspliktige gis innen to år etter tidspunktet for vedtaket.

§ 57 første og annet ledd skal lyde:

Vedtaket etter kap. XIII og § 73 kan påklages til Klagenemnda for merverdiavgift. *Det samme gjelder vedtak etter § 28 om registrering eller sletting i avgiftsmanntallet når det samtidig klages over vedtak etter første punktum som har direkte sammenheng med registrerings- eller slettingsvedtaket.*

Klage til nemnda tas ikke under behandling uten samtykke av nemndas leder dersom klagegjensstandens verdi er under 15 000 kroner, renter ikke medregnet. Denne avgjørelsen kan ikke påklages. Dersom klagegjensstandens verdi er mellom 4 000 og 15 000 kroner, renter ikke medregnet, avgjøres klagen av Skattedirektoratet. Departementet avgjør hvilket organ som skal være klageinstans for andre vedtak etter denne lov.

§ 57 annet til femte ledd blir tredje til sjette ledd.

Ny § 57a skal lyde:

Dersom Klagenemnda for merverdiavgift endrer et vedtak til gunst for klageren, avgjør skattekontoret saker om dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 første ledd.

Skattekontorets vedtak etter første ledd kan påklages til Klagenemnda for merverdiavgift.

§ 58 nytt tredje ledd skal lyde:

Klage over vedtak som nevnt i § 57 første ledd tas ikke under behandling uten samtykke fra klagenemndas leder dersom klagegjensstandens verdi er under 4 000 kroner,

renter ikke medregnet. Denne avgjørelsen kan ikke påklages.

§ 58a første ledd første punktum skal lyde:

Skattedirektoratet og *skattekontoret* kan på anmodning fra avgiftspliktig avgi forhåndsuttalelse om de avgiftsmessige virkningene av en konkret planlagt disposisjon før den igangsettes.

§ 58d første ledd skal lyde:

Skattedirektoratets og *skattekontorenes* avgjørelse om ikke å avgi bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages.

§ 61 nytt første ledd skal lyde:

Søksmål mot staten anlegges ved saksøkers alminnelige vernetting etter reglene i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven).

Nåværende § 61 første og annet ledd blir annet og tredje ledd.

§ 67 oppheves.

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringen under II trer i kraft 1. januar 2007.

Endringene under III gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

E .

L o v

om endringer i lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistrering

I lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistrering gjøres følgende endringer:

I

Ny § 1 skal lyde:

Det skal være ett sentralt folkeregister for Norge. I Det sentrale folkeregister registreres alle personer som:

- a) er eller har vært bosatt i Norge,*
- b) er født i Norge,*
- c) har fått tildelt fødselsnummer eller D-nummer.*

§ 2 skal lyde:

Staten sørger for folkeregistreringen og bærer kostnadene ved denne virksomheten.

Ny § 3 skal lyde:

Skattekontoret er folkeregistermyndighet i første instans. Departementet fordeler oppgaver mellom skattekontorene.

Skattedirektoratet er sentral folkeregistermyndighet.

§ 4 tredje punktum skal lyde:

Departementet gir nærmere regler om tildeling og endring av fødselsnummer og D-nummer.

§ 5 skal lyde:

Departementet kan bestemme at det skal iverksettes landsomfattende eller lokale undersøkelser med sikte på å kontrollere, revidere og supplere opplysningene i *folkeregisteret*.

§ 6 skal lyde:

Ved undersøkelser som nevnt i § 5, plikter enhver som er bosatt eller er midlertidig tilstede i *en kommune*, å gi *registermyndigheten* følgende opplysninger om seg selv og sin husstand: Fullt navn, fødselsdato, fødested, kjønn og sivilstand, foreldreansvar for barn, utdanning, yrke, arbeidsgiver, bosted i kommunen (for midlertidig tilstedeværende også i *hvilken kommune* de er bosatt), trossamfunn, statsborgerforhold og for personer som er tilflyttet *kommunen* i løpet av de siste fem år, også når og hvorfra de er flyttet inn. *Opplysning* om tilhørighet i Den norske Kirke kan tas inn i det sentrale register som nevnt i § 1 første ledd.

Enhver som avgir hus eller husrom til beboelse for andre, plikter videre å gi oppgave til *registermyndigheten* over de personer han avgir hus eller husrom til, antall leiligheter, deres størrelse og husleien. Det samme plikter gårdens bestyrer eller forretningsfører.

Etter *departementets* nærmere bestemmelse kan også andre opplysninger kreves gitt om forhold som står i nær tilknytning til opplysningsplikten i første og annet ledd.

Ny § 7 skal lyde:

Den som endrer bosted i Norge, plikter innen 8 dager etter flyttingen å melde dette til Skattekontoret.

§ 8 skal lyde:

Når en person som er bosatt eller som har oppholdt seg i Norge minst 6 måneder flytter til utlandet for å bosette seg der eller for å oppholde seg der i minst 6 måneder, skal han før utreisen melde fra til *skattekontoret*. Den som har meldt fravær, plikter også å melde fra til *skattekontoret* når han vender tilbake.

Den som kommer fra *utlandet* for å bosette seg i *Norge*, skal innen 8 dager etter ankomsten personlig melde seg for *skattekontoret* og vise fram pass eller annet legitimasjonspapir. Det samme gjelder personer som kommer fra utlandet for å oppholde seg *her* i minst 6 måneder. Den meldepliktige kan pålegges å skaffe og levere inn flyttestest. *Departementet* kan bestemme at det helt eller delvis kan gjøres unntak fra denne meldeplikten for utlendinger (enhver som ikke er norsk statsborger) som ved innreisen også har meldeplikt til annen offentlig myndighet.

§ 9 oppheves.

§ 10 første ledd annet punktum skal lyde:

Denne plikt faller bort når den som flytter, viser bevitelse fra *skattekontoret* for at han selv har gitt påbudt melding.

§ 11 skal lyde:

På henvendelse fra *skattekontoret* plikter alle personer over 15 år som oppholder seg i *Norge* til enhver tid å gi de opplysninger om seg og sin husstand som er nevnt i §§ 6-10.

Har en person gitt uriktige, ufullstendige, unøyaktige eller innbyrdes motstridende meldinger eller opplysninger, plikter han etter oppfordring å møte personlig for *skattekontoret* for å gi nærmere forklaring om forholdet. Er det grunn til å tvile på *riktigheten av opplysninger som gis eller er gitt, kan registermyndigheten kreve at vedkommende på egen kostnad skaffer de attester eller andre beviser som trengs.*

Registermyndigheten kan om nødvendig kreve politiets bistand til å innhente opplysninger etter denne lov.

§ 12 første ledd skal lyde:

Etter pålegg fra *registermyndigheten* plikter offentlige myndigheter uten hinder av lovbestemt taushetsplikt å gi de meldinger og opplysninger som er nødvendige for *registerføringen*.

§ 13 første ledd første punktum skal lyde:

Enhver som i stillings medfør eller som i medhold av denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av loven, har høve til å gjøre seg kjent med opplysninger i *folkeregisteret* om noens private forhold, er pliktige til å bevare taushet om det han får kjennskap til.

§ 13 første ledd tredje punktum skal lyde:

Etter begjæring fra personer og private institusjoner kan *skattekontoret* bestemme at opplysning om sivilstand, ektefelle, barn og foreldre i særlige tilfelle kan unntas fra taushetsplikt.

§ 13 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Et avslag kan påklages til *Skattedirektoratet* av den som har satt frem begjæringen.

§ 13 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om i hvilken utstrekning begjæring om utlevering av opplysninger som nevnt i dette ledd skal etterkommes.

§ 13 tredje ledd første punktum skal lyde:

Tjenestemenn som i stillings medfør har adgang til *folkeregisteret*, skal ved tiltredelsen underskrive erklæring om taushetsplikt.

§ 14 første ledd første punktum skal lyde:

Uten hinder av taushetsplikten etter § 13 kan det i medhold av lov eller regler fastsatt av *departementet* gis opplysninger fra *folkeregisteret til* offentlige myndigheter til bruk i deres virksomhet.

§ 14 tredje ledd første punktum skal lyde:

Når det finnes rimelig, og det ikke medfører skade for vedkommendes interesser, kan *Skattedirektoratet* bestemme at opplysninger uten hinder av taushetsplikten i § 13 skal gis til forskning.

§ 14 fjerde ledd skal lyde:

Det kan etter regler som fastsettes av *departementet* kreves godtgjørelse for opplysninger som *registermyndigheten* gir.

§ 14a skal lyde:

En kommune kan innen rammen av de regler som fastsettes av *departementet*, kreve at *skattekontoret* foretar undersøkelser i statistisk øyemed. Kommunene kan pålegges å dekke utgiftene ved særlige tiltak.

§ 15 skal lyde:

Departementet fastsetter nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av denne lov.

§ 16 tredje ledd skal lyde:

Den skyldige plikter å erstatte de utgifter som hans forhold har påført *skattekontoret*.

§ 18 første og annet punktum skal lyde:

Medlemmer av Regjeringen og Stortinget, statssekretærer og politiske rådgivere i departementene og ved statsministerens kontor, anses bosatt i *den kommune* der de hadde sitt bosted før de tiltrådte. Dette gjelder bare så lenge personen disponerer bolig til privat bruk under opphold i *kommunen*.

II

Endringene under I gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelse-
ne til forskjellig tid. *Departementet* kan gi overgangsbestemmelser.

F .

L o v

om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35
om skattlegging av undersjøiske
petroleumsforekomster m.v.

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. gjøres følgende endringer:

I

§ 3 c femte ledd nytt femte til åttende punktum skal lyde:

Skattebetalingsloven § 32 a gjelder ikke for krav etter dette ledd. Retten til motregning går likevel foran rettigheter stiftet ved pantsettelse eller overdragelse. *Skattebetalingsloven* § 31 nr. 4 gjelder tilsvarende når kravet på tilbakebetaling rettes mot panthaver eller den som har fått seg overdratt fordringen.

Krav på tilbakebetaling kan også rettes mot skattyter etter de samme regler.

§ 3 d skal lyde:

Med de begrensninger som følger av denne lov, blir de områder som er nevnt i § 1, å anse som ett distrikt (sokkeldistriktet).

Det gis fradrag for netto finanskostnader påløpt på rentebærende gjeld. I dette inngår summen av rentekostnader og valutatap fratrukket valutagevinster på gjelden. Fradraget settes til andelen av selskapets netto finanskostnader som svarer til 50 prosent av forholdet mellom skattemessig nedskrevet verdi per 31. desember i inntektsåret av formuesobjekter tilordnet sokkeldistriktet og gjennomsnittlig rentebærende gjeld gjennom inntektsåret. Hvis valutagevinster overstiger summen av rentekostnader og valutatap på rentebærende gjeld, skal en tilsvarende andel av netto finansinntekter tas til inntekt.

Ved anvendelsen av foregående ledd skal følgende formuesobjekter tilordnes sokkeldistriktet, når de er anskaffet eller pådratt som ledd i, eller senere tatt i bruk i virksomhet som nevnt i § 5, og per 31. desember i inntektsåret ikke er realisert eller tatt ut av slik virksomhet:

- Driftsmiddel som nevnt i § 3 b,*
- Driftsmiddel som nevnt i skatteloven § 14-40 første ledd, og kostnader som er påløpt til erverv av slikt driftsmiddel per 31. desember i inntektsåret,*
- Leiet flyttbar produksjonsinnretning som den skattepliktige leietaker krever behandlet etter de særlige reglene fastsatt i medhold av § 3 i,*
- Kostnader til egen forskning og utvikling knyttet til konkrete prosjekter som kan bli eller er blitt til driftsmidler, jf. skatteloven § 6-25,*
- Annet ervervet immaterielt formuesobjekt enn ervervet forretningsverdi.*

Selskapets overskytende netto finanskostnader påløpt på rentebærende gjeld som ikke kommer til fradrag i sokkeldistriktet etter bestemmelsene foran, føres til fradrag i det alminnelige skattestedet (landdistriktet). Overskytende netto finansinntekter tas tilsvarende til inntekt i landdistriktet.

Hvis det etter bestemmelsene foran ikke foreligger formuesobjekter tilordnet sokkeldistriktet, føres selskapets netto finanskostnader påløpt på rentebærende gjeld til fradrag i landdistriktet. Netto finansinntekter tas tilsvarende til inntekt i landdistriktet.

Renteinntekter og andre finansielle inntekter, øvrige valutagevinster og valutatap og finansielle ytelser som ikke kan henføres til noen bestemt inntektskilde, tas til inntekt eller føres til fradrag i landdistriktet.

Netto finanskostnader som etter annet til sjetten ledd skal føres til fradrag i landdistriktet, men som ikke kommer til fradrag i landdistriktet fordi det ikke er inntekt å føre fradraget mot i inntektsåret, kan føres til fradrag i alminnelig inntekt i sokkeldistriktet. Bestemmelsene i § 3 c første til fjerde ledd gjelder tilsvarende for underskudd som skriver seg fra kostnader som etter denne bestemmelsen er tilordnet sokkeldistriktet. Fradraget etter første

*punktum i alminnelig inntekt i sokkeldistriktet gis før fra-
drag for underskudd etter § 3 c sjette ledd.*

§ 3 h skal lyde:

*Ved aktivering av rentekostnader som del av kostpris på driftsmiddel som nevnt i § 3 b, kan beløp som aktiveres ikke overstige netto finanskostnader som kommer til fra-
drag i sokkeldistriktet etter § 3 d annet ledd. Årets akti-
verte rentekostnader medregnes ikke i skattemessig ned-
skrevet verdi per 31. desember i inntektsåret av formues-
objekter tilordnet sokkeldistriktet etter § 3 d annet ledd.*

§ 3 j oppheves.

§ 6 nr. 1 bokstav e skal lyde:

Oljeskattenemnda eller Klagenemnda avgjør hva som skal anses som skattepliktig inntekt og fradragsberettiget kostnad for finansielle poster som nevnt i § 3 d annet til syvende ledd.

Når klage etter bokstav c) er avgjort, treffes avgjørelse om fordeling mellom distrikter i riket av formue og inntekt, herunder utgifter, underskudd eller tap, som ikke er tatt med ved ligningen etter bokstav a), jf. bokstav c), etter bestemmelsene i lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).

II

Ved ikrafttredelse av endringene under I gjelder følgende overgangsregel:

*Selskap som i vilkår for samtykke etter petroleums-
skatteloven § 10 har fått nøytralisert effekten av regn-
skapsmessig merverdi ved å inntektsføre i transaksjons-
året nåverdien av beregnede rentekostnader i bereg-
ningsperioden, kan kreve fradrag ved ligningen for inn-
tektsåret 2007 for et beløp som svarer til den beregnede
nåverdieffekten for årene fra og med 2007 til og med ut-
løpet av beregningsperioden. Forrige punktum gjelder
bare for vilkår som nevnt fastsatt i vedtak etter § 10 truffet
etter 10. mai 2004. Selskapet må framsette krav overfor
Oljeskattekontoret om fradrag etter denne bestemmelsen
senest ved innlevering av selvangivelsen for inntektsåret
2007.*

III

Endringene under I og II trer i kraft straks med virk-
ning fra og med inntektsåret 2007.

G .

L o v

om endringer i lov 12. desember 1975 nr. 59
om dokumentavgift

I lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift
gjøres følgende endringer:

I

§ 7 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Avgift av dokument som overfører hjemmel til bygning på fremmed grunn og tilhørende festerett til tomta, beregnes tilsvarende.

§ 7 annet ledd oppheves.

Nåværende § 7 tredje til sjette ledd, blir nye annet til femte ledd.

§ 8 nytt annet ledd skal lyde:

*Første ledd bokstav a gjelder tilsvarende ved overfø-
ring av felles bolig mellom samboere ved samlivsbrudd. Med samboere menes i denne lov to personer som har levd sammen i et ekteskapslignende eller partnerskapsli-
gende forhold, og hatt felles folkeregistrert adresse i minst to år forut for samlivsbruddet, eller venter, har eller har hatt felles barn.*

II

Endringene under I trer i kraft 1. januar 2007.

H .

L o v

om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24
om ligningsforvaltning

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning gjøres følgende endringer:

I

§ 9-11 nr. 1 nytt annet punktum skal lyde:

På vilkår som nevnt i første punktum, skal overligningsnemnda, fylkesskattenemnda eller Riksskattenemnda tilkjenne dekning av sakskostnader når skattyter har fått medhold ved domstolsavgjørelse.

§ 9-11 nr. 2 skal lyde:

2. Skattyteren må levere krav om dekning etter nr. 1 første punktum innen tre uker etter at meldingen om nemndas vedtak er kommet fram. Krav om dekning etter nr. 1 annet punktum må leveres innen tre uker etter at meldingen om endringsvedtak som følger av domstolsavgjørelse er kommet fram.

II

Ny § 2-1 skal lyde:

§ 2-1 Ligningsmyndighet i første instans

Skattekontoret er ligningsmyndighet i første instans. Landet er delt i regioner med ett skattekontor i hver region.

Ny § 2-2 skal lyde:

§ 2-2 Skatteklagenemnder

1. Det er en skatteklagenemnd for hvert skattekontor. Skatteklagenemndenes medlemmer oppnevnes av fylkestingene i vedkommende region.
2. Departementet oppnevner særskilte skatteklagenemnder for behandling av bestemte skattytergrupper.
3. Departementet gir forskrifter om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemndene.

Ny § 2-3 skal lyde:

§ 2-3 *Sentrale ligningsmyndigheter*

Skattedirektoratet og Riksskattenemnda er sentrale ligningsmyndigheter. Riksskattenemnda består av en leder og fire andre medlemmer som oppnevnes av departementet.

Ny § 2-4 skal lyde:

§ 2-4 *Særskilte ligningsmyndigheter*

For skattyter som driver utvinning, behandling og rørledningstransport av petroleum i område som nevnt i petroleumsskatteloven § 1, er Oljeskattekontoret, Oljeskattenemnda og Klagenemnda for petroleumsskatt særskilte ligningsmyndigheter, jf. petroleumsskatteloven § 6. Departementet kan gi nærmere forskrifter til denne paragrafen.

§ 2-5 innledningen og bokstav b og c skal lyde:

Utelukket fra å gjøre tjeneste som medlem av nemnd som nevnt i §§ 2-2 til 2-4 er

- b) *skatteoppkrevere* samt tjenestemenn ved deres kontorer, jf. skattebetalingsloven § 2-1,
- c) tjenestemenn i *Skattedirektoratet og ved skattekontorene*,

§ 2-6 nr. 1 og 2 skal lyde:

1. Enhver stemmeberettiget person som bor i *det aktuelle fylket* er valgbar og plikter å gjøre tjeneste etter valg eller oppnevning som medlem av, eller varamedlem til, nemnd som nevnt i § 2-2 nr. 1.
2. Rett til å kreve seg fritatt for valg eller oppnevning som nevnt i § 2-2 nr. 1 har
 - a. den som vil ha fylt seksti år ved funksjonstidens begynnelse og
 - b. den som har vært medlem av et ligningsorgan hele den foregående valgperiode.

§ 2-7 skal lyde:

§ 2-7 *Samtidige verv*

Ingen kan samtidig være medlem av, eller varamedlem til, flere enn ett ligningsorgan som nevnt i §§ 2-2 til 2-4.

§ 2-8 nr. 1 skal lyde:

1. Medlemmer av nemnd som nevnt i §§ 2-2 til 2-4, og varamedlemmer velges eller oppnevnes for fire år.

§ 3-1 skal lyde:

§ 3-1 *Veiledningsplikt*

Skattekontoret skal på forespørsel gi veiledning om utfylling av skjemaer som gjelder ligningen. Når arbeidssituasjonen tillater det, skal skattekontoret dessuten gi veiledning om lover, forskrifter og vanlig praksis som har betydning for de rettigheter og plikter vedkommende har, og om mulig peke på forhold som særlig kan ha betydning.

§ 3-2 skal lyde:

§ 3-2 *Muntlig henvendelse*

1. Den som ønsker det, skal, når ikke særlige grunner taler mot det gis anledning til å samtale om sin ligning

eller opplysningsplikt med en tjenestemann på *skattekontoret*.

2. *Skattekontoret* kan kreve skriftlig bekreftelse på muntlige opplysninger når vedkommende plikter å gi opplysningene eller ønsker å påberope at han har gitt dem.

§ 3-4 nr. 3 og nr. 4 skal lyde:

3. *Skattekontoret eller Skattedirektoratet* bestemmer ut fra hensynet til en forsvarlig saksbehandling hvordan skattyteren skal gjøres kjent med dokument eller deler av dokument etter denne paragraf. Den som ber om det, skal få kopi eller utskrift av dokumentet.
4. *Skattekontorets* avslag på krav etter nr. 1 kan påklages til *Skattedirektoratet* når avslaget er begrunnet i nr. 2 c og e eller kravet ble satt fram under forberedelse av en sak for *skatteklagenemnda eller Riksskattenemnda*. Avslag som nevnt i første punktum gitt av *Oljeskattekontoret* kan påklages til *Skattedirektoratet* etter de samme vilkår. Klage leveres innen tre uker til *skattekontoret eller for saker som nevnt i annet punktum, til Oljeskattekontoret*.

§ 3-6 nr. 3 annet punktum skal lyde:

For pålegg gitt av *Oljeskattekontoret* treffer *Skattedirektoratet* denne avgjørelsen.

§ 3-8 nr. 1 bokstav e og f skal lyde:

- e. en overordnet tjenestemann ved *skattekontoret* eller *Skattedirektoratet* er ugild i saken,
- f. han har deltatt i tidligere avgjørelse i saken som medlem av *skatteklagenemnda* eller

Ny § 3-9 skal lyde:

§ 3-9 *Saksforberedelse*

1. *Skattekontoret* forbereder sak som skal avgjøres av *skatteklagenemnda*.
2. *Skattedirektoratet* er sekretariat for *Riksskattenemnda* og fremmer saker for *nemnda*.
3. Når *skatteklagenemnda* avgjør saker i møte, har *skattekontoret* rett – og hvis *nemnda* krever det – plikt, til å møte og gi uttalelse. Det samme gjelder *Skattedirektoratet* ved møter i *Riksskattenemnda*.

Ny § 3-10 skal lyde:

§ 3-10 *Nemndsavgjørelse*

1. *Skatteklagenemnda* treffer avgjørelse i avdeling som består av tre av *nemndas* medlemmer. Avgjørelsen treffes skriftlig eller i fulltallig møte.
2. Dersom det er dissens i avdelingen eller *nemndas* leder bestemmer det, treffes avgjørelse i møte der avdelingen utvides med to medlemmer, hvorav en er *nemndas* leder.
3. *Skatteklagenemnder* oppnevnt av departementet etter § 2-2 nr. 2 og *Riksskattenemnda* treffer avgjørelse i møte hvor minst halvparten av *nemndas* medlemmer deltar, og hvor lederens stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet.

4. Skattedirektoratet kan godkjenne at skatteklagenemnder oppnevnt av departementet etter § 2-2 nr.2 treffer avgjørelse i enkeltsak etter bestemmelsene i nr. 1.

§ 3-11 nr. 2, 3 og 4 skal lyde:

2. Skattekontoret sender gjenpart av vedtaket til skattyteren med opplysning om den adgang han har til å klage på vedtaket.
3. Skattekontoret kan rette skrive- eller beregningsfeil i vedtaket.
4. Der skattekontoret avgjør endringssak og skattyter ikke har kommet med innsigelser til varsel om endring, eller skattyters klage fullt ut tas til følge, gjelder § 8-3 nr. 5 tilsvarende. Hvis tilleggsskatt ilegges, følges reglene i nr. 1 til 3.

§ 3-13 nr. 2 bokstav f siste punktum oppheves.

§ 3A-1 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattedirektoratet og skattekontoret kan på anmodning fra en skattyter avgi bindende forhåndsuttalelse om de skattemessige virkningene av en konkret planlagt disposisjon før den igangsettes.

§ 3A-3 nr. 1 skal lyde:

1. Skattedirektoratets og skattekontorets avgjørelse om ikke å avgi bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages.

Ny § 4-6 skal lyde:

§ 4-6 Hvor selvangivelse skal leveres

Selvangivelse som omfatter skattyterens samlede formue og inntekt, og alle påbudte vedlegg, skal leveres til skattekontoret. Skattytere som nevnt i § 2-4 skal levere selvangivelse til Oljeskattekontoret.

§ 4-7 nr. 3, 5, 6 og nr. 7 skal lyde:

3. Skattyter som nevnt i § 2-4 skal levere selvangivelse med vedlegg innen utgangen av april i året etter inntektsåret.
5. Godtgjør noen at det av særlige grunner vil skape betydelige vanskeligheter å levere selvangivelse med vedlegg innen fristen, skal skattekontoret etter skriftlig søknad gi utsetting.
6. Skattekontoret kan etter søknad fra regnskapsfører eller revisor som bistår næringsdrivende med utfylling av selvangivelse med vedlegg, gi utsettelse av leveringsfristen for en mindre andel av søkerens klienter. Søknaden må gjelde navngitte skattytere. Utsettelse på dette grunnlag kan ikke gis lengre enn til 30. juni i året etter inntektsåret.
7. Skattedirektoratet kan forlenge fristen etter nr. 1 og nr. 2 med inntil en måned for grupper av skattytere.

§ 4-9 nr. 5 skal lyde:

5. Selskapsoppgave og andre pliktige oppgaver skal leveres til skattekontoret. Selskapsoppgave som skal behandles av Oljeskattekontoret skal leveres dit.

§ 6-2 nr. 5 annet punktum skal lyde:

Dog skal oppgaver fra person bosatt i utlandet og der hjemmehørende selskaper m.v. være innsendt før virksomheten innen riket opphører, med mindre skattekontoret har gitt tillatelse til at oppgaver leveres på et senere tidspunkt.

§ 6-3 nr. 4 skal lyde:

4. Pelsdyrnæringens Markedsutjevningsfond skal ukrevet sende årsoppgave over medlemskontienes saldo og bevegelse til skattekontoret.

§ 6-8 nr. 1 annet punktum skal lyde:

Opgaven skal leveres innen 31. januar til skattekontoret.

§ 6-9 annet punktum skal lyde:

Opgavene skal innen 31. januar leveres til skattekontoret.

§ 6-10 nr. 5 første punktum skal lyde:

Rederi eller arbeidsgiver som driver næringsvirksomhet om bord på fartøy, skal ukrevet gi skattekontoret opplysninger på skjema fastsatt av skattekontoret om arbeidstaker bosatt i utlandet i tjeneste på norsk registrert fartøy, herunder fartøy registrert i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS).

§ 6-11 nr. 2 og 3 skal lyde:

2. Med mindre annet er bestemt, leveres oppgave som nevnt i nr. 1 til skattekontoret.
3. Skattekontoret kan pålegge selskapet å levere ny oppgave over aksjonærene og deres skattekommuner når verdsettingen av selskapets aksjer er endret.

§ 7-1 nr. 2 skal lyde:

2. Skattekontoret kan fastsette en lokal takseringsregel når lokale forhold tilsier at en takseringsregel fravikes for en gruppe skattytere eller når takseringsregel for hele landet ikke er fastsatt.

§ 8-1 nr. 2 skal lyde:

2. ligning av sjømenn bosatt i utlandet, som ikke har sendt selvangivelse, skal i alminnelighet baseres på de samme forhold som ble lagt til grunn ved forskuddsuttskrivingen.

§ 8-4 nr. 1 skal lyde:

1. Skattekontoret treffer alle avgjørelser vedrørende ligningen etter dette kapittel som ikke i lov eller forskrift er lagt til annen ligningsmyndighet.

§ 8-4 nr. 2 oppheves. Nåværende nr. 3 blir nr. 2.

§ 8-4 nr. 2 skal lyde:

2. Ved den særskilte sentrale ligningsmyndighet som angitt i § 2-4, følger avgjørelsesmyndigheten under ligningen petroleumsskattelovens regler.

§ 8-5 skal lyde:

§ 8-5 *Særskilt avgjørelsesmyndighet*

De verdier som er nevnt i skatteloven § 18-7 første ledd bokstavene b og c og fordelingen av dem mellom kommunene fastsettes av *den skatteklagenemnda som departementet bestemmer*, etter oppgave fra Norges vassdrags- og energiverk. Før Norges vassdrags- og energiverk gir sin oppgave, skal det ha gitt eieren av elektrisitetsverket og vedkommende *skatteklagenemnd* anledning til å uttale seg. *Skatteklagenemndas* avgjørelser etter denne paragraf kan ikke påklages.

§ 8-6 skal lyde:

§ 8-6 *Stedet for ligning*

Ligningen foretas ved det skattekontoret som departementet bestemmer.

§ 8-8 nr. 2 siste ledd skal lyde:

Departementet kan bestemme at det skal legges ut skattelister for bestemte grupper skattytere, og hvor slike lister skal legges ut.

§ 8-8 nr. 3 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Skattelisten legges ut på *skattekontoret* til alminnelig ettersyn i tre uker. *Skattekontoret* kan bestemme at skattelisten også skal legges ut på annet kontor hvor *skattekontoret* er representert.

§ 8-8 nr. 3 annet ledd første punktum skal lyde:

Skattedirektoratet kan gjøre skattelisten tilgjengelig på Internett i den perioden listen er lagt ut på *skattekontoret*.

§ 8-9 nr. 1 annet punktum skal lyde:

Melding om fastsetting av *formue og inntekt fastsatt etter reglene i skatteloven §§ 10-40 til 10-45*, sendes selskapets styre og daglig leder.

§ 8-9 nr. 2 skal lyde:

Enhver skattyter kan kreve at *skattekontoret gir opplysninger om hvordan* ligningsmyndighetene er kommet fram til fastsettingene.

§ 8-10 nr. 2 oppheves. Nåværende nr. 3 blir nr. 2.

§ 8-10 nr. 2 første punktum skal lyde:

Den som krever forhåndsligning kan kreve at *skattekontoret* straks skriftlig erkjenner å ha mottatt kravet.

Ny § 9-2 nr. 1 skal lyde:

1. *Skattyteren kan klage*

- a. *til skattekontoret over ligning etter kapittel 8,*
- b. *til skatteklagenemnda over skattekontorets vedtak i endringssak etter kapittel 9 eller*
- c. *til Skattedirektoratet over avgjørelser som medfører at samme inntekt eller formue blir skattlagt til flere kommuner.*

§ 9-2 nr. 3 skal lyde:

3. Klage leveres til *skattekontoret*. Klage over vedtak fattet av ligningsmyndighet som nevnt i § 2-4 leveres til *Oljeskattekontoret*.

§ 9-2 nr. 6 skal lyde:

6. Har skattyteren innenfor klagefristen bedt om opplysninger som han må få fra *skattekontoret* for å klage, kan han levere endelig klage innen tre uker etter at *skattekontoret* har sendt de nødvendige opplysninger.

Ny § 9-2 nr. 9 skal lyde:

9. *Klagen kan ikke tas under behandling som klagesak dersom det er gått mer enn ett år siden ligningen ble lagt ut, eller vedtak i endringssak er truffet.*

§ 9-3 nr. 4 annet punktum skal lyde:

Klage som nevnt i nr. 2 leveres til *skattekontoret*.

§ 9-5 skal lyde:

§ 9-5 *Endring uten klage*

1. *Skattekontoret* kan ta opp ethvert endringsspørsmål som gjelder
 - a. avgjørelse under den ordinære ligning eller forhåndsligning eller
 - b. vedtak i endringssak når det faktiske grunnlag for vedtaket var uriktig eller ufullstendig.
2. *Skattekontoret* skal ta opp spørsmål om endring
 - a. som følger av, eller forutsettes i, en domstolsavgjørelse,
 - b. når skattelovgivningen foreskriver endring av ligningen som følge av senere inntrufne omstendigheter eller
 - c. som følger av avtale som nevnt i lov av 28. juli 1949 nr. 15 om adgang for Kongen til å inngå overenskomst med fremmede stater til forebygging av dobbeltbeskatning m.v.
3. *Skattekontoret* kan kreve at *skatteklagenemnda* overprøver *skattekontorets vedtak* i endringssak.
- 4.
5. *Skattedirektoratet* kan kreve at *Riksskattenemnda* overprøver vedtak truffet av *skatteklagenemndene*. *Departementet gir forskrift om når vedtak kan bringes inn for overprøving.*
6. Innenfor fristene etter § 9-6 kan ligningsmyndighetene på ethvert trinn i saksbehandlingen utvide saken til å omfatte andre spørsmål i skattyterens ligning. *Skattyteren kan i slike tilfeller kreve at disse spørsmålene behandles på nytt av skattekontoret som endringssak.* For disse spørsmålene gjelder varslingsreglene i § 9-7 tilsvarende.
7. For spørsmål om endring tas opp etter nr. 1 eller nr. 3-6 skal det vurderes om det er grunn til det under hensyn til blant annet spørsmålet betydning, skattyterens forhold, sakens opplysning og den tid som er gått. Etter tilsvarende vurdering kan slik sak henlegges av den som skal treffe vedtak. Bestemmelsene i første og annet punktum gjelder ikke der *skattekontoret*

behandler endringssak, og skattyter ikke har kommet med innsigelser til varsel om endring.

8. Når arbeidsgiver har levert uriktige eller ufullstendige oppgaver over ytelser til ansatte, og det medfører uforholdsmessig byrde å gjennomføre ordinære endringssaker for den enkelte, kan *skattekontoret* gjøre vedtak om at det, i stedet for å foreta endring av ligning på den enkelte ansattes hånd, skal foretas et summarisk oppgjør av skatt og arbeidsgiveravgift på arbeidsgiverens hånd (summarisk fellesoppgjør). Vedtaket kan påklages av arbeidsgiver etter reglene i § 9-2.

Summarisk fellesoppgjør kan vedtas innen de frister som er gitt i § 9-6 nr. 1.

Departementet gir forskrift om beregning og gjennomføring av summarisk fellesoppgjør.

§ 9-8 skal lyde:

§ 9-8 *Vedtaksmyndighet*

1. Endringsspørsmål som tas opp av skattyteren ved klage etter § 9-2 eller av ligningsmyndighetene etter § 9-5 avgjøres av de organer som er angitt i de nevnte bestemmelser, *med mindre det gjelder en domstolsavgjørelse som forutsetter en annen behandling etter kapittel 8 eller 9.*
2. *Saker etter dette kapitlet behandles og avgjøres av det skattekontor og den skatteklagenemnd som departementet bestemmer.*

§ 9-9 nr. 1 skal lyde:

1. Når *skattekontoret* tar opp endringsspørsmål etter § 9-5 nr. 1 kan tillegg eller fradrag i formue eller inntekt tas i betraktning ved ligningen etter kapittel 8 for et senere inntektsår i stedet for at ligningen for vedkommende inntektsår blir endret.

Ny § 9-11 skal lyde:

§ 9-11 *Dekning av sakskostnader*

1. Når *skatteklagenemnda* endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren, skal *skattekontoret* tilkjenne skattyteren hel eller delvis dekning av statskassen for sakskostnader. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at meldingen om nemndas vedtak er kommet fram.
2. Når *Riksskattenemnda* endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren, skal den samtidig tilkjenne hel eller delvis dekning av statskassen for sakskostnader. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at melding om at saken skal behandles i *Riksskattenemnda* er kommet fram.
3. Når *skattekontoret* endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren, som følger av eller forutsettes i en domstolsavgjørelse, skal *skattekontoret* samtidig tilkjenne hel eller delvis dekning av statskassen for sakskostnader. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at melding

om at saken skal behandles av skattekontoret er kommet fram.

4. *Sakskostnader skal bare tilkjennes når kostnadene er vesentlige, pådratt med god grunn og det ville være urimelig om skattyteren måtte dekke dem selv.*
5. *Skattyteren kan påklage skattekontorets avgjørelse til skatteklagenemnda innen tre uker etter at melding om avgjørelsen er kommet fram. Riksskattenemndas avgjørelse kan ikke påklages. Det samme gjelder skatteklagenemndas avgjørelse av klage etter første punktum. Bestemmelsene i nr. 1 og 4 får tilsvarende anvendelse ved endring av avgjørelse om dekning av sakskostnader.*

§ 10-1 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattyter som leverer *selvangivelse, næringsoppgave eller pliktig selskapsoppgave med vedlegg etter fristen, skal svare en forsinkelsesavgift.*

Annet og tredje punktum oppheves. Nåværende fjerde og femte punktum blir nytt annet og tredje punktum.

§ 10-2 nr. 2 annet og tredje punktum oppheves.

§ 10-6 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattedirektoratet og *skattekontoret* kan pålegge den som ikke har etterkommet plikten til å gi oppgave eller opplysning eller adgang til kontrollundersøkelse m.v. etter kapittel 6 å oppfylle sin plikt under en daglig løpende tvangsmulkt.

§ 10-7 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattekontoret kan pålegge oppdragsgiver som ikke har oppfylt sin opplysningsplikt etter § 6-10 nr. 1-3 ansvar for forfalt men ikke innbetalt skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk fra en oppdragstaker, når den manglende betaling må antas å skyldes at opplysningene ikke ble gitt i rett tid.

§ 10-8 nr. 5 skal lyde:

5. Vedtak om gebyr truffet av *skattekontoret* kan påklages til *Skattedirektoratet*. Den *skatteklagenemnd* som departementet bestemmer, er klageorgan for vedtak truffet av *Skattedirektoratet*. Vedtak om gebyr truffet av *skatteoppkreveren*, kan påklages til skattekontoret. Klagefristen etter denne bestemmelsen er tre uker.

§ 11-1 nr. 2 skal lyde:

2. *Søksmål skal anlegges ved saksøkers alminnelige verneing etter reglene i lov 17. juni 2005 nr. 90 om meklings og rettergang i sivile saker (tvisteloven). Statens partsstilling utøves av skattekontoret for dette distriktet.*

§ 11-2 nr. 3 første punktum skal lyde:

Søksmål etter nr. 1 reises mot *lederen* i det ligningsorgan som har truffet avgjørelsen eller mot *lederen* av *skattekontoret* dersom *kontoret* har truffet avgjørelsen.

III

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for saker som bringes inn for domstolen etter ikrafttredelses-tidspunktet.

Endringene under II gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmel-sene til forskjellig tid. Departementet kan gi overgangsbe-stemmelser.

J .

L o v

om endring i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard

I lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard gjøres følgende endring:

I

Ny § 6-3 skal lyde:

Skattefradrag for inntektsårene 2006 og 2007

Personer som innen utløpet av inntektsåret har vært skattemessig bosatt på Svalbard i minst 12 måneder, gis et skattefradrag på 7 200 kroner ved den endelige fastset-telsen av årets inntekts- og formuesskatt.

Skattefradraget gis ikke med høyere beløp enn sum-men av inntekts- og formuesskatt.

Denne paragraf gjelder ikke for ansatte i virksomheter som følger særskilt praksis med forenklet felles oppgjør for ansattes skatt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for inntektsårene 2006 og 2007.

K .

L o v

om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres føl-gende endringer:

I

§ 23-3 annet ledd nr. 2 bokstav c, d og e skal lyde:

c) personinntekt fastsatt etter *skatteloven § 12-10 vunnet* i næring der det svares produktavgift som nevnt i § 23-5,

d) personinntekt fastsatt etter *skatteloven § 12-10 vunnet* ved jordbruk med binæringer og skogbruk,

e) personinntekt fastsatt etter *skatteloven § 12-10 for* pass og stell av barn som ikke har fylt 12 år før utgan-gen av inntektsåret, eller som har særlig behov for omsorg og pleie, når barnepasset skjer i barnepasse-rens hjem.

II

§ 23-3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er inntil 39 600 kroner. Avgiften må ikke overstige mer enn 25 pst av den del av inntekten som overstiger 39 600 kroner.

III

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2006.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

M .

L o v

om endring i lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten

I lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten gjøres følgende endring:

I

§ 20 annet ledd oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

N .

L o v

om endring i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv.

I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv. gjøres følgende endring:

I

§ 4 tredje ledd siste punktum oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft 1. januar 2007.

O .

L o v

om endring i lov 28. mai 2004 nr. 29 om register over opplysninger om valutaveksling og overføring av betalingsmidler inn og ut av Norge

I lov 28. mai 2004 nr. 29 om register over opplysninger om valutaveksling og overføring av betalingsmidler inn og ut av Norge gjøres følgende endring:

I

§ 6 første ledd skal lyde:

Politiet, skatteetaten, toll- og avgifsetaten, Arbeids- og velferdsdirektoratet og Kredittilsynet skal ha elektro-nisk tilgang til opplysningene i registeret. Søk i registeret skal kun skje ut fra disse etatenes behov for opplysninger i forbindelse med forebygging og bekjempelse av krimi-nalitet, kontrollvirksomhet og tilsyn.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det går så tilbake til L og voterer først over IX.

Komiteen hadde innstilt:

L .
L o v

om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

IX

Skatteloven § 8-2 annet ledd innledningen og bokstav a og b skal lyde:

Tidligere avsatte *skogfondsmidler* som utbetales, er skattepliktig inntekt. Ved utbetalingen gjelder følgende særregler:

- a) Frigitte *skogfondsmidler* som brukes til skogkultur, bygging og opprusting av skogsveier, *sommervedlikehold* av skogsbilvei, *miljøtiltak*, *skogbruksplanlegging med miljøregistrering*, *forsikring mot stormskader og brann på skog*, *kompetansehevende tiltak*, *oppmerking av eiendomsgrenser og nødvendige håndlangerutgifter i forbindelse med jordskifte av skog*, *samt investeringer i bioenergitiltak i tilknytning til bruket og som bidrar til varmeleveranser basert på eget råstoff eller lokale skogressurser*, tas til inntekt med 15 prosent.
- b) *Skogfondsmidler som utbetales til investering i avskrivbart driftsmiddel, skal ikke gå til fradrag i driftsmidlets kostpris (avskrivningsgrunnlag). Skattepliktig del av utbetaling til skogbruksplan skal likevel gå til fradrag i planens kostpris, mot at skattlegging unnlates.*

Presidenten: Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 67 mot 4 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 13.53.18)

Presidenten: Det blir så votert over IV § 2-3 tredje og fjerde ledd, V § 2-3 tredje ledd og VIII § 8-1 femte ledd første og tredje punktum samt åttende ledd og §§ 10-70 og 14-25.

Komiteen hadde innstilt:

IV

§ 2-3 tredje og fjerde ledd oppheves.

V

Ny § 2-3 tredje ledd skal lyde:

(3) Person som tidligere har hatt skatteplikt etter § 2-1, men som ikke lenger anses som bosatt i riket, er skattepliktig for inntekt ved realisasjon av følgende formuesobjekter innen fem år etter utløpet av det kalenderår bostedsskatteplikten til Norge bortfalt:

- a) *aksje eller andel i norsk selskap,*
- b) *opsjon eller annet finansielt instrument knyttet til aksje eller andel i norsk selskap,*
- c) *tegningsrett til aksje i norsk selskap,*
- d) *grunnfondsbevis i norsk sparebank, gjensidig forsikringselskap, kredittforening eller selveiende finansieringsforetak.*

Dersom skatteplikt samtidig følger av bestemmelsene i § 10-70, skal skattlegging etter paragrafen her ikke gjennomføres.

VIII

§ 8-1 femte ledd første punktum skal lyde:

Ved fastsettelsen av årets positive, alminnelige inntekt fra jord- og hagebruk, herunder biinntekter fra slik virksomhet, gis produsenten et jordbruksfradrag på inntil 45 000 kroner per driftsenhet per år.

§ 8-1 femte ledd tredje punktum skal lyde:

For inntekt over 45 000 kroner gis i tillegg et fradrag på 32 prosent av inntekten opp til samlet fradrag på 142 000 kroner.

§ 8-1 åttende ledd skal lyde:

(8) Fradrag etter § 8-1 sjette og sjuende ledd kan til sammen ikke overskride 71 500 kroner. Fradrag etter § 8-1 femte og sjette eller sjuende ledd kan til sammen ikke overskride 142 000 kroner.

Ny § 10-70 skal lyde:

§ 10-70 Skatteplikt for gevinst på aksjer og andeler mv. ved utflytting

(1) Gevinst på eiendel som nevnt i annet ledd, og som skattyter eier på det tidspunkt skatteplikten til riket opphører etter bestemmelsene i § 2-1 tredje ledd eller da skattyter skal anses bosatt i en annen stat etter skatteavtale, er skattepliktig som om aksjen eller andelen var realisert siste dag før dette tidspunkt, jf. § 14-25. Tilsvarende gjelder ved overføring av eiendel som nevnt i annet ledd til ektefelle som er skattemessig bosatt i annen stat.

(2) Skatteplikt etter denne paragraf omfatter gevinst på:

- a) *aksje, andel og grunnfondsbevis i norsk selskap som nevnt i § 2-2 første ledd a-e,*
- b) *andel i norsk selskap som nevnt i § 2-2 annet ledd,*
- c) *aksje og andel i tilsvarende utenlandsk selskap som nevnt i bokstav a eller b, og*
- d) *tegningsrett til aksje, opsjon og annet finansielt instrument hvor det underliggende objekt er eiendel som nevnt i bokstav a, b eller c.*

(3) Tap er fradragsberettiget ved utflytting til annen EØS-stat, i samme utstrekning og på samme vilkår som gevinst er skattepliktig etter denne paragraf. Det gis ikke fradrag for tap som har kommet til fradrag i annen stat. Tapet fastsettes i ligningen for utflyttingsåret, jf. § 14-25, men avregningen utsettes til aksjen eller andelen er realisert. Departementet kan gi forskrift om vilkår for rett til tapsfradrag.

(4) Samlet gevinst for alle skattepliktige aksjer og andeler som fratrukket fradragsberettigede tap ikke overstiger 500 000 kroner omfattes ikke av skatteplikten etter denne paragraf.

(5) Ved gevinstberegningen fastsettes utgangsverdien til markedsverdien på det tidspunkt realisasjon anses å ha funnet sted. Bestemmelsene i §§ 10-30 til 10-36 og § 10-44 gjelder så langt de passer. Når det ikke foreligger en kjent markedsverdi, fastsettes denne ved skjønn. Departementet kan gi forskrift om verdsettelsen.

(6) Skattyter som har bosatt seg i riket etter fødselen og som ikke omfattes av § 2-1 tredje ledd b, kan kreve at inngangsverdien for aksjer og andeler som vedkommende eide ved innflyttingen fastsettes til markedsverdien på det tidspunkt skattyteren ble bosatt i riket etter § 2-1 første ledd og skatteavtale med annen stat. Når den fastsatte inngangsverdien er høyere enn utgangsverdien etter femte ledd, gis det ikke fradrag for tap.

(7) Skattyter kan gis utsettelse med innbetaling av utlignet skatt dersom det stilles betryggende sikkerhet for skatteforpliktelsen. Ved flytting til annen EØS-stat gis utsettelse uten sikkerhetsstillelse når Norge i medhold av folkerettslig overenskomst kan kreve utlevert opplysninger fra denne staten om skattyterens inntekts- og formuesforhold, samt bistand til innfordring. Betalingsutsettelsen gjennomføres ved at den utlignede skatt ikke medtas ved avregningen for inntektsåret. Departementet kan gi forskrift om vilkår for utsettelse og sikkerhetsstillelse etter dette ledd.

(8) Retten til utsettelse med betaling av skatten etter bestemmelsen i forrige ledd bortfaller ved gaveoverføring til person som ikke er skattemessig bosatt i Norge og ved opphør av virksomhet i selskap med andel som nevnt i første ledd jf. andre ledd bokstav b. Departementet kan gi forskrift til utfylling av dette ledd.

(9) Den beregnede skatten reduseres eller bortfaller etter følgende regler:

- a) Dersom skattyter realiserer aksjen eller andelen til en lavere verdi enn verdien fastsatt etter femte ledd, kan skattyteren kreve å få redusert utlignet skatt på aksjen eller andelen som om gevinsten var fastsatt etter faktisk realisasjonsverdi. Realisasjonsverdien kan ikke settes lavere enn inngangsverdien. Lavt eller ikke beskattet utbytte de foregående fem år legges til realisasjonsverdien. Valg av realisasjonsverdien gjelder ikke ved tap eller ved gaveoverføringer som nevnt i forrige ledd. Departementet kan gi forskrift til utfylling av denne bokstav.
- b) Dersom gevinsten er skattepliktig til annen stat, gis fradrag i skatt etter denne paragraf etter reglene i skatteloven § 16-20 til § 16-28 så langt de passer.

c) Skatteplikten bortfaller hvis skattyteren ikke har realisert aksjen eller andelen innen fem år etter at skatteplikten opphørte etter § 2-1 tredje ledd eller skatteavtale med annen stat.

d) Skatteplikten bortfaller hvis skattyteren igjen blir bosatt i riket etter § 2-1 eller skal anses bosatt i Norge etter skatteavtale.

Nåværende § 10-70 blir ny § 10-80.

Ny § 14-25 skal lyde:

§ 14-25 *Gevinst og tap på aksjer og andeler mv. ved utflytting*

Gevinst og tap på eiendel som nevnt i § 10-70 annet ledd tas til inntekt eller fradras siste dag før skatteplikten til riket opphører etter bestemmelsene i § 2-1 tredje ledd eller da skattyter skal anses bosatt i en annen stat etter skatteavtale.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 56 mot 17 stemmer (Voteringsutskrift kl. 13.54.07)

Presidenten: Det blir så votert over X.

Komiteen hadde innstilt:

X

Overskriften i § 10-50 skal lyde:

Samvirkeforetaks bonus og avsetning til andelskapital

§ 10-50 første ledd annet punktum skal lyde:

I tillegg kan det gis fradrag for avsetning til felleseid andelskapital med inntil 15 prosent av inntekten.

Nåværende § 10-50 første ledd annet punktum blir tredje punktum.

Nåværende § 10-50 første ledd tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

§ 10-50 nytt femte ledd skal lyde:

Boligbyggelag som omfattes av lov om boligbyggelag kan kreve fradrag for avsetning til felleseid andelskapital. Første ledd andre til fjerde punktum gjelder tilsvarende, men slik at fradrag kan gis i inntekt av omsetning med medlemmene og tilknyttede borettslag.

Nåværende § 10-50 femte ledd blir nytt sjette ledd.

Presidenten: Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 57 mot 16 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.54.31)

Presidenten: Det blir så votert over VIII § 5-15 første ledd bokstav a nr. 1 tredje punktum og § 17-1 første ledd bokstav e første punktum.

Komiteen hadde innstilt:

§ 5-15 første ledd bokstav a nr. 1 tredje punktum skal lyde:

Bestemmelsen i forrige punktum gjelder tilsvarende for arbeidstakere født i 1947 eller tidligere som etter fylte 62 år mottar tilsvarende avtalefestet pensjon i henhold til vedtekter godkjent av vedkommende departement

§ 17-1 første ledd bokstav e første punktum skal lyde:

e) er født i 1947 eller tidligere og som etter fylte 62 år mottar tilsvarende avtalefestet pensjon i henhold til vedtekter godkjent av departementet, eller tilsvarende avtalefestet pensjon hvor dette er bestemt i tariffavtale hvor staten er part, eller i tariffavtale godkjent av departementet.

Presidenten: Fremskrittspartiet og Høyre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 47 mot 26 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.55.08)

Presidenten: Det blir så votert over IV § 4-12 sjette ledd og VIII §§ 4-12 og 4-13 første ledd første punktum.

Komiteen hadde innstilt:

§ 4-12 sjette ledd skal lyde:

Andel i aksjefond verdsettes til 80 prosent av andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Andel i verdipapirfond som ikke er aksjefond, verdsettes til andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Med aksjefond menes verdipapirfond der minst 50 prosent av forvaltningskapitalen per 31. desember i inntektsåret og i gjennomsnitt i løpet av inntektsåret, regnet ved utgangen av hver måned, er plassert i aksjer og/eller grunnfondsbevis. Likt med et verdipapirfonds direkte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis etter foregående punktum regnes indirekte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis via verdipapirfondsandeler, i ett eller flere ledd. Andel i verdipapirfond som forvaltes av utenlandsk selskap anses som aksjefondsandel dersom skattyter krever dette og kan godtgjøre at andelen er omfattet av definisjonen i tredje og fjerde punktum. Departementet kan gi forskrift om dokumentasjonskrav etter femte punktum.

VIII

§ 4-12 skal lyde:

§ 4-12. Aksje, grunnfondsbevis og andel i verdipapirfond

(1) Børsnotert aksje verdsettes i alminnelighet til 85 prosent av kursverdien 1. januar i ligningsåret.

(2) Ikke-børsnotert aksje verdsettes til 85 prosent av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets eller allmennaksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før ligningsåret fordelt etter pålydende.

(3) Ikke-børsnotert aksje i utenlandsk selskap verdsettes til 85 prosent av aksjens antatte salgsv verdi 1. januar i ligningsåret. Aksjen skal verdsettes etter annet ledd når skattyteren krever dette og kan sannsynliggjøre selskapets skattemessige formuesverdi.

(4) Departementet kan

- a) gi forskrift om beregning av aksjeverdien i annet ledd, og om dokumentasjonskrav etter tredje ledd,
- b) fastsette skjema til bruk ved beregningen,
- c) ved forskrift bestemme at ikke-børsnoterte aksjer som er undergitt annen kursnotering, verdsettes som bestemt i første ledd,
- d) ved forskrift gi bestemmelser om samordning av verdsettelse av ikke-børsnoterte aksjer i utenlandske selskaper mellom forskjellige likningskontorer og skattefogdkontorer.

(5) Grunnfondsbevis i sparebank, gjensidig forsikrings-selskap, kreditt- og hypotekforening og selveiende finansieringsforetak verdsettes til 85 prosent av kursverdien 1. januar i ligningsåret. Er kursen ikke notert eller kjent, settes verdien til 85 prosent av den antatte salgsv verdi.

(6) Andel i aksjefond verdsettes til 85 prosent av andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Andel i verdipapirfond som ikke er aksjefond verdsettes til andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Med aksjefond menes verdipapirfond der minst 50 prosent av forvaltningskapitalen per 31. desember i inntektsåret og i gjennomsnitt i løpet av inntektsåret, regnet ved utgangen av hver måned, er plassert i aksjer og/eller grunnfondsbevis. Likt med et verdipapirfonds direkte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis etter foregående punktum regnes indirekte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis via verdipapirfondsandeler, i ett eller flere ledd. Andel i verdipapirfond som forvaltes av utenlandsk selskap anses som aksjefondsandel dersom skattyter krever dette og kan godtgjøre at andelen er omfattet av definisjonen i tredje og fjerde punktum. Departementet kan gi forskrift om dokumentasjonskrav etter femte punktum.

§ 4-13 første ledd første punktum skal lyde:

For aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som er stiftet året før ligningsåret, settes aksjeverdien til 85 prosent av summen av aksjenes pålydende beløp og overkurs.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 43 mot 30 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.55.44)

Presidenten: Det blir så votert over VI og VII.

Komiteen hadde innstilt:

VI

§ 4-2 annet ledd skal lyde:

(2) *Uten hensyn til bestemmelsen i første ledd c, skal livrenteforsikring som nevnt i forsikringsavtaleloven § 10-2 e medtas ved fastsettelse av skattepliktig formue, forutsatt at forsikringen er tegnet i selskap som har eller har hatt tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet her i landet. Dette omfatter likevel ikke rettigheter etter folketrygdloven, lov om foretakspensjon og lov om innskuddspensjon, samt rettigheter etter offentlige tjenestepensjonsordninger og andre pensjonsordninger som er pålagt i lov eller i medhold av lov. Det samme gjelder kollektiv livrenteforsikring som nevnt i forsikringsavtaleloven § 10-1 g, samt uforfalt krav i tilknytning til uførepensjon under utbetaling.*

Annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 4-3 nytt annet ledd skal lyde:

(2) *Uten hensyn til bestemmelsen i første ledd c, gis det fradrag for verdien av plikt til å yte livrente som er skattepliktig formue etter § 4-2 annet ledd.*

§ 4-16 overskrift og første ledd første punktum skal lyde:
§ 4-16 *Livsforsikringspolise mv.*

(1) *Verdien av livsforsikringspolise som ikke omfattes av § 4-2 første ledd j, jf. § 4-2 tredje ledd, samt livrenteforsikring som nevnt i § 4-2 annet ledd, settes til gjenkjøpsverdien.*

§ 5-12 nytt sjettede ledd skal lyde:

(6) *Fordel ved arbeidsgivers premiebetaling til kollektiv livrente, som ikke er omfattet av bestemmelsen i § 6-45, fastsettes i forhold til det enkelte medlems andel av den årlige premien til ordningen.*

§ 5-40 tredje ledd skal lyde:

(3) *Bestemmelsen i annet ledd og § 5-41 gjelder tilsvarende for ytelser fra annen pensjonsordning i arbeidsforhold enn pensjonsforsikring og for individuelle pensjonsavtaler eller fripoliser utgått fra slike avtaler.*

§ 5-40 fjerde ledd skal lyde:

(4) *Dersom utbetaling fra individuell pensjonsavtale eller fripolise utgått fra slik avtale, eller utbetaling fra innskuddspensjonsordning i arbeidsforhold ikke er skattepliktig, skal beløpet skattlegges med den skattesats som Stortinget fastsetter, og etter nærmere regler gitt av departementet.*

Skatteloven § 5-40 femte og sjettede ledd oppheves.

§ 5-41 annet ledd skal lyde:

(2) *Departementet kan gi forskrift om beskatning av utbetalinger fra individuelle pensjonsavtaler hvor sparebeløpet eller premien er innbetalt før 12. mai 2006 og kol-*

lektive livrenter hvor premien er innbetalt før 1. januar 2007.

Skatteloven § 6-47 første ledd bokstav c og d oppheves. Nåværende e, f og g blir c, d og e.

§ 12-2 første ledd bokstav d skal lyde:

d. *utbetaling under individuell pensjonsavtale der det er gitt fradrag for premie, innskudd eller tilskudd til premiefond. Det samme gjelder utbetaling under individuell pensjonsavtale der innskutt beløp har vært unntatt fra beskatning på betingelse av at det er innbetalt til individuell pensjonsavtale.*

§ 14-3 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Premie som nevnt i § 5-12 sjettede ledd skattlegges det år arbeidsgiver foretar innbetaling av premie til den kollektive livrenteordningen.

VII

Overgangsregel til skatteloven § 4-2 annet ledd:

(1) *Ved fastsettelse av skattepliktig formue unntas følgende eiendeler:*

a) *rettigheter i henhold til avtale om individuell pensjonsforsikring eller pensjonsspareavtale etter skatteloven (IPA), når avtalen er inngått før 12. mai 2006.*

b) *Individuell livrenteforsikring, når skattyter godtgjør at livrenten er ervervet i sammenheng med utbetaling av tilkjent erstatning for personskade utmålt etter skadeerstatningsloven kapittel 3, forutsatt at erstatningssummens størrelse er fastsatt med bindende virkning før 6. oktober 2006 og erstatningssummen helt eller delvis er brukt til kjøp av livrente innen 30. juni 2007. Dette unntaket gjelder likevel ikke livrente ervervet med midler fra tilkjent erstatning utmålt etter skadeerstatningsloven § 3-2 a.*

(2) *Det gis ikke fradrag etter skatteloven § 4-3 annet ledd for verdien av plikt til å yte livrente som nevnt i første ledd.*

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 5-41 annet ledd:

Bestemmelsene om beskatning av livrenter i skatteloven § 5-41 kommer ikke til anvendelse for kollektive livrenter i arbeidsforhold etablert før 2007.

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 6-47 første ledd bokstav c:

Departementet kan gi forskrift om opphør av individuelle pensjonsavtaler etter skatteloven, og om at selskapet skal sørge for at det utstedes en fripolise som sikrer forsikringstakeren opptjente rettigheter etter avtalen. I forskriften kan forsikringstakeren gis rett til å tegne ny avtale uten å gi nye helseopplysninger, og størrelsen på gebyr ved slik avtale kan fastsettes. I forskriften kan det også gis bestemmelser om gjenkjøp.

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 6-47 første ledd bokstav d:

Departementet kan gi forskrift om opphør av fortsattesforsikring inngått før 1. januar 2007. I forskriften kan det videre fastsettes bestemmelser på tilsvarende områder som etter overgangsregel til skatteloven § 6-47 første ledd bokstav c.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 40 mot 33 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.56.09)

Presidenten: Det vil så bli votert over de øvrige romertall og paragrafer under L.

Komiteen hadde innstilt:

I

§ 2-1 åttende ledd skal lyde:

(8) Utsendt utenriktjenestemann som oppholder seg utenlands i norsk statstjeneste, og *utsendt administrativt personell* ved utenriksstasjon, anses som bosatt i utlandet.

II

§ 9-3 sjette ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Gevinstskattefritaket etter første punktum omfatter realisasjon til arveberettiget slektning av selgerens ektefelle. Fritaket gjelder også landbrukseiendom eiet i sameie mellom personer som alle er innenfor familiekretsen som nevnt i første og annet punktum, når eiendommen overdras til en av sameierne eller til annet familiemedlem innenfor kretsen.

Tidligere annet til fjerde punktum blir nytt fjerde til sjette punktum.

§ 9-3 sjette ledd nytt sjuende punktum skal lyde:

Gevinst ved vern av skog i forbindelse med etablering eller utvidelse av verneområde etter naturvernloven, er fritatt for skatteplikt.

§ 14-5 fjerde ledd bokstav g annet punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om overgangsregler og om utfylling og gjennomføring av bestemmelsen i første punktum ved anvendelse av endrede regnskapsregler om behandling av utlån og garantier i årsregnskapet, *herunder gi bestemmelser om at beregnede og resultatførte renteinntekter etter nevnte regnskapsregler, skal legges til grunn ved beskatningen.*

III

§ 14-1 tredje ledd skal lyde:

For næringsdrivende regnskapspliktig skattyter, som etter regnskapsloven § 1-7 første ledd annet og tredje punktum benytter et annet regnskapsår enn kalenderåret (avvikende regnskapsår), fastsettes inntekten til det beløp

pet den har utgjort i det siste regnskapsåret som er utløpt før 1. januar i det året ligningen utføres.

IV

§ 7-2 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir nytt annet og tredje ledd.

§ 18-3 tredje ledd bokstav b skal lyde:

b. I tillegg gis det fradrag for en friinntekt, tilsvarende gjennomsnittet av de skattemessige verdier av driftsmidlene pr. 1. januar og 31. desember i inntektsåret, herunder ervervet forretningsverdi og immaterielle rettigheter knyttet til kraftproduksjonen i kraftverket, multiplisert med en normrente fastsatt av departementet i forskrift. *Ved beregning av fradrag etter foregående punktum blir kostnader som skal behandles som en del av kostprisen for driftsmidler som nevnt, å hensynta fra og med det inntektsåret det oppstår en ubetinget forpliktelse til å dekke eller innfri kostnaden.*

VIII

§ 4-10 sin overskrift skal lyde:

Fast eiendom, herunder andel i boligselskap

§ 4-10 første ledd skal lyde:

(1) Verdien av *fast eiendom* kan settes lavere enn omsetningsverdien.

Overskriften til § 4-22 skal lyde:

Skattefrihet for visse engangserstatningsutbetalinger til barn

§ 4-22 annet ledd skal lyde:

(2) *Skattyter som fyller 21 år eller mindre i inntektsåret, og som har fått engangserstatning for tap av forsørger etter reglene i skadeserstatningsloven kapittel 3, er fritatt for formuesskatt på erstatningsbeløpet.*

Nåværende § 4-22 annet ledd blir tredje ledd.

§ 6-19 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Fradrag kan enten gis med inntil 2 700 kroner eller med inntil to promille av samlet utbetalt lønn.

§ 6-20 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 2 700 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragsberettiget kontingent er betalt for bare en del av året.

§ 6-32 første ledd første og annet punktum skal lyde:

(1) Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til 36 prosent av summen av inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd a, c eller d eller annet ledd (lønnsinntekt). Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til 26 prosent av summen av inntekt som omfattes av § 6-31 første ledd b (pensjonsinntekt).

§ 14-70 første ledd bokstav c og annet ledd annet til fjerde punktum oppheves.

§ 14-72 skal lyde:

§ 14-72 Betinget skattefritak ved innløsning av festet tomt
(1) Gevinst av vederlag ved innløsning av festetomt, kan kreves fritatt for beskatning så langt skattyteren bruker vederlaget til erverv av annen tomt som bortfestes, eller i erverv av eller påkostning på areal, bygg eller anlegg som brukes i skattyterens næringsvirksomhet eller annen inntektsgivende aktivitet. Dette gjelder likevel ikke bolig- og fritidseiendom. Departementet kan i forskrift gi regler til presisering og avgrensning av reinvesteringsområdet etter annet og tredje punktum.

(2) § 14-70 tredje, fjerde og åttende ledd gjelder tilsvarende.

§ 17-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Ved anvendelsen av første og annet ledd skal alminnelig inntekt tillegges *en og en halv* prosent av skattyters og ektefelles eller samboers nettoformue ved statskatteliggingen, utover 200.000 kroner. Tillegget avrundes til nærmeste 100 kroner.

XI

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning fra og med 1. juli 2005.

Endringene under IV trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2006.

Endringen under V trer i kraft straks med virkning fra 13. juni 2006 til og med inntektsåret 2008.

Endringene under VI og VII trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2007.

Endringene under VI skal likevel tre i kraft straks med virkning for inntektsåret 2006, for så vidt gjelder anvendelse av endring av skatteloven § 4-2 annet ledd på ny avtale om individuell livrenteforsikring som inngås etter 5. oktober 2006 og for eksisterende livrenteavtaler der det foretas innbetalinger etter dette tidspunkt.

Endringen under VI skal likevel tre i kraft straks med virkning fra og med 12. mai 2006 for så vidt gjelder oppheving av skatteloven § 6-47 første ledd bokstav c og endring av skatteloven § 12-2 første ledd bokstav d.

Endringen under VII skal likevel tre i kraft straks for så vidt gjelder overgangsregler til oppheving av skatteloven § 6-47 første ledd bokstav c og d.

Endringene under VIII trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

Endringene under IX trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007. Endringene i anvendelsesområder med skattefordel etter § 8-2 annet ledd bokstav a gjelder ikke for tiltak utført før 2007.

Endringene under X trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

XII

Overgangsbestemmelse:

Ved ikrafttredelse av endringen under II gjelder følgende overgangsregel til § 9-3 sjette ledd sjuende punktum:

Har skattyter brukt verneerstatning til reinvestering i nytt objekt, bortfaller plikten etter § 14-70 tredje ledd annet punktum til å fradra gevinsten i det nye objektets kostpris.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det blir så votert over I.

Komiteen hadde innstilt:

I .

L o v

om endring i lov 21. desember 1990 nr. 72
 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet
 på kontinentalsokkelen

I lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen gjøres følgende endring:

I

§ 2 første ledd skal lyde:

CO₂-avgift beregnes av petroleum som brennes og naturgass som slippes ut til luft samt av CO₂ som utskilles fra petroleum og slippes ut til luft, på innretning som nyttes i forbindelse med utvinning eller transport av petroleum

- a) i indre norsk farvann, på norsk sjøterritorium og på kontinentalsokkelen, jf. petroleumsloven § 1-6 bokstav 1),
- b) i tilstøtende havområder utenfor kontinentalsokkelen i den utstrekning utvinning av petroleum er forbeholdt Norge etter avtale med annen stat,
- c) i havområder utenfor kontinentalsokkelen for så vidt gjelder norsk anlegg for transport av petroleum,
- d) i riket for så vidt gjelder anlegg som omfattes av petroleumsloven § 3 b) tredje punktum.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. januar 2007.

Presidenten: Vi voterer først over I § 2 første ledd liten bokstav d.

Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 56 mot 17 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.57.00)

Presidenten: Vi voterer så over resten av I.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Vi er da kommet til P, og det blir først votert over §§ 1-3 nytt annet ledd, 10-1 nytt tredje ledd samt 19-3 nr. 10.

Komiteen hadde innstilt:

P.
L o v

om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

I

§ 1-3 nytt annet ledd skal lyde:

(2) *Første ledd gjelder tilsvarende når kravet rettes mot panthaver eller den som har fått seg overdratt fordringen. Kravet kan også rettes mot skattyter etter reglene i første ledd.*

§ 10-1 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) *Annet ledd gjelder ikke utbetalinger etter petroleumsskatteloven § 3 bokstav c femte ledd. Retten til motregning går likevel foran rettigheter stiftet ved pantsettelse eller overdragelse.*

§ 19-3 nr. 10 om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. første avsnitt skal lyde:

§ 3 bokstav c nr. 5 femte til åttende punktum oppheves.

Nåværende § 19-3 nr. 10 første til fjerde avsnitt blir annet til femte avsnitt.

Presidenten: Fremskrittspartiet og Høyre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 47 mot 26 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.57.45)

Presidenten: Det blir votert over den gjenstående del av P.

Komiteen hadde innstilt:

I

§1-1 annet ledd bokstav a skal lyde:

a) skatt på formue og inntekt og tonnasjeskatt etter skatteloven (formues- og inntektsskatt), skatt på formue og inntekt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskatt) og trygdeavgift etter folketrygdloven kapittel 23, herunder forskuddstrekk,

forskuddsskatt og restskatt etter kapitlene 5 til 7 i loven her, samt krav på skatt fastsatt ved summarisk fellesoppgjør etter ligningsloven § 9-5 nr. 8

§1-1 annet ledd bokstav d skal lyde:

d) arbeidsgiveravgift etter folketrygdloven kapittel 23, herunder krav fastsatt ved summarisk fellesoppgjør etter ligningsloven § 9-5 nr. 8

§ 1-1 tredje ledd bokstav c skal lyde:

c) tvangsmulkt etter § 5-16, lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 43, lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 52 og ligningsloven § 10-6

§ 2-2 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Arveavgift skal betales til og innkreves av skattefogdkontoret for det fylket hvor kravet er fastsatt.

§ 4-1 første ledd bokstav c skal lyde:

c) arbeidsgiver: Den som selv eller ved fullmektig utbetaler lønn eller annen godtgjørelse eller ytelse som det skal foretas forskuddstrekk eller utleggstrekk i.

§ 5-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Trekktabeller og skjema for skattekort fastsettes av Skattedirektoratet. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

§ 5-2 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

§ 5-3 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

§ 5-4 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

§ 5-7 første ledd bokstav b skal lyde:

b) livrente, pensjon, vartpenger, introduksjonsstønad og supplerende stønad til person med kort botid i Norge for desember måned. Fritaket gjelder ikke beløp som først kan heves etter årets utgang.

§ 6-5 første ledd skal lyde:

(1) For upersonlige skattytere fastsettes forskuddsskatten lik den utlignede skatt ved siste ligning.

§ 6-5 fjerde ledd skal lyde:

(4) Ligningskontoret kan etter krav fra skattyteren *frafalle forskuddsskatten*, når det er overveiende sannsynlig at det ikke vil bli utlignet skatt for vedkommende *inntektsår*. *Dersom det er overveiende sannsynlig at det vil oppstå et større avvik mellom utskrevet forskuddsskatt og utlignet skatt, kan ligningskontoret etter krav fra skattyter endre utskrivningen.* Departementet kan i forskrift gi

nærmere bestemmelser om hva som i denne sammenheng vil utgjøre et større avvik.

§ 9-1 nytt annet ledd skal lyde:

(2) *Krav belastet dagsoppgjørordningen skal betales kontant. Tollregionen kan bestemme at oppgjøret også kan skje ved elektronisk betaling via bank.*

Nåværende § 9-1 annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 10-30 skal lyde:

§ 10-30. Innenlands merverdiavgift

Innenlands merverdiavgift for en periode forfaller til betaling samme dag som det skal leveres omsetningsoppgave til avgiftsmyndighetene etter lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift §§ 31, 31a, 33 og 40.

§10-41 første ledd skal lyde:

(1) Toll og avgifter som oppstår ved innførsel, og som ikke belastes tollkreditten eller dagsoppgjørordningen, jf. § 14-20, *forfaller til betaling samtidig med at tollplikten oppstår.*

§ 10-41 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) *Skatte- og avgiftskrav belastet dagsoppgjørordningen forfaller til betaling første virkedag etter fortolling. Tollregionen kan fastsette en nærmere frist for når på forfallsdagen betaling må ha skjedd.*

§ 10-51 bokstav f skal lyde:

f) tilleggsskatt etter ligningsloven § 10-2, tilleggssavgift etter lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift §§ 64 og 73, lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 44, lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter § 3 og § 4 første ledd, lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 3, og tilleggstoll etter tolloven § 69

§ 10-51 ny bokstav g skal lyde:

g) *tvangsmulkt etter lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 52*

§ 10-52 skal lyde:

§ 10-52. Ansvarskrav

Ansvarskrav etter kapittel 16, *ansvarskrav etter § 4-1 annet ledd* og ansvarskrav etter lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. § 8 fjerde ledd skal betales senest to uker etter at melding om kravet er sendt, jf. tvangsfullbyrdsloven § 4-18.

§ 10-60 første ledd skal lyde:

(1) Når det er betalt for mye skatt eller avgift, skal beløpet og renter etter § 11-4 tilbakebetales den skatte- eller avgiftspliktige så snart som mulig, og senest tre uker etter at vedtaket som medførte tilbakebetaling ble truffet, når ikke annet er bestemt i lov eller forskrift. Tilbakebetalingen skal også omfatte *renter* som er betalt av refusjonsbeløpet. *Renter* som er påløpt, men ikke betalt, bortfaller.

Overskriften i § 11-2 skal lyde:

§ 11-2 *Renter ved vedtak om endring, arveavgift betalt etter forfall mv.*

§ 11-2 annet ledd skal lyde:

(2) Renten er beregnet fra forfallstidspunktet for kravene etter §§ 10-1 til 10-41, fram til det treffes vedtak om endring mv, med de unntak som følger av tredje til syvendte ledd.

§ 11-2 nytt sjette ledd skal lyde:

(6) *Dersom arveavgift i medhold av § 10-31 fjerde ledd blir betalt senere enn den forfallstid som følger av § 10-31 første og annet ledd, skal det betales rente av avgiftsbeløpet for tiden fra ordinært forfall og fram til endelig avgiftsfastsettelse skjer.*

Nåværende § 11-2 sjette ledd blir nytt syvende ledd.

§ 11-5 første ledd første punktum skal lyde:

Restskatt etter § 7-1 annet ledd tillegges rentetillegg.

§ 11-5 annet ledd oppheves.

Nåværende § 11-5 første ledd tredje punktum blir nytt annet ledd.

§ 14-2 skal lyde:

§ 14-2 *Forholdet til tvangsfullbyrdsloven*

Tvangsfullbyrdsloven gjelder tilsvarende så langt den passer ved innkrevingsmyndighetenes gjennomføring av utleggsforretninger. Dette gjelder likevel *ikke §§ 5-1 til 5-5 og §§ 7-1 til 7-8.*

§ 14-5 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Ved utleggstrekk nedlagt av skatteoppkreverne skal *arbeidsgivere* som har plikt til å ha skattetrekkskonto, følge de reglene som gjelder for oppgjør mv. for forskuddstrekk, jf. kapittel 5.

§ 14-5 tredje ledd skal lyde:

(3) Det beløpet som er trukket går ikke inn i *arbeidsgiverens* konkursbo, og er heller ikke gjenstand for utlegg eller andre tvangsforføyninger fra enkeltforfølgende fordringshaveres side.

§ 14-11 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke overfor personer som er ansvarlige for avgiften etter §§ 16-40 og 16-41.

§ 16-20 tredje ledd skal lyde:

(3) Felles ansvarskrav fra flere kommuner kan ved motregning, jf. § 16-1 annet ledd, motregnes i krav som *arbeidsgiveren* har på hver enkelt av skattekreditorene.

§ 19-3 nr. 8 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift første avsnitt skal lyde:

§ 24 tredje ledd, § 27 annet ledd tredje punktum, §§ 34 til 38, § 52 tredje ledd, § 59 og § 59 a oppheves.

§ 19-3 nr. 15 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) nytt første avsnitt skal lyde:

§ 24-1 femte ledd skal lyde:

Når ligningen er avsluttet, beregner Skattedirektoratet tilskott fra kommunen og fylkeskommunen, se skattebetalingsloven § 8-2 første og femte ledd.

Nåværende § 19-3 nr. 15 første avsnitt blir annet avsnitt.

§ 19-3 nr. 15 nytt tredje avsnitt skal lyde:

§ 24-3 tredje ledd skal lyde:

Når det foreligger forhold som nevnt i skattebetalingsloven § 4-1 annet ledd, hviler pliktene etter paragrafen her på den som har plikt til å foreta forskottstrekk.

Nåværende § 19-3 nr. 15 annet til sjetten avsnitt blir fjerde til åttende avsnitt.

II

§ 2-2 skal lyde:

§ 2-2 *Skattekontorene – merverdiavgift og arveavgift*

(1) Merverdiavgift skal betales til og innkreves av *skattekontoret*. Se likevel § 2-4 første ledd om merverdiavgift som oppstår ved innførsel.

(2) Arveavgift skal betales til og innkreves av *skattekontoret*. Ved offentlig skifte skal arveavgift som ikke blir tilbakeholdt av tingretten, innkreves av og betales til *skattekontoret*.

§ 2-3 skal lyde:

§ 2-3 *Skattekontorene – formues- og inntektsskatt for skattytere som ikke har varig tilknytning til riket og sjømenn bosatt i utlandet, artistskatt, petroleumsskatt og svalbardskatt*

(1) Formues- og inntektsskatt for skattytere som ikke har varig tilknytning til riket og sjømenn bosatt i utlandet skal betales til og innkreves av *det skattekontoret departementet bestemmer*.

(2) Artistskatt skal betales til og innkreves av *det skattekontoret departementet bestemmer*.

(3) Petroleumsskatt skal betales til og innkreves av *det skattekontoret departementet bestemmer*.

(4) Formues- og inntektsskatt til Svalbard og lønns- og trekk av inntekt på Svalbard skal betales til og innkreves av *det skattekontoret departementet bestemmer*.

§ 2-8 annet ledd annet punktum skal lyde:

Departementet kan også gi instruks om teknisk og arbeidsmessig samordning av skatteoppkrevernes og *skattekontorenes* oppgaver.

§ 3-3 nytt femte ledd skal lyde:

(5) *Klage over skattekontorets vedtak settes fram for skattekontoret*.

§ 4-4 første ledd første punktum skal lyde:

Skattyter plikter å sende de meldinger og å gi de opplysninger som er nødvendige for at *skattekontoret* skal få fastsatt og regulert forskuddstrekk og forskuddsskatt i samsvar med bestemmelsene i denne del av loven.

§ 4-4 tredje ledd skal lyde:

(3) Skattyter som ikke etterkommer plikten til å sende melding eller pålegg om å gi opplysninger, eller som gir uriktige eller ufullstendige opplysninger, har ikke krav på å få endret *skattekontorets* avgjørelse vedrørende forskuddstrekk eller forskuddsskatt.

§ 4-5 første til femte ledd oppheves og erstattes av nytt første ledd. Nåværende sjetten ledd blir nytt annet ledd.

§ 4-5 første og annet ledd skal lyde:

(1) *Forskuddsutskrivingen foretas av skattekontoret*.

(2) Skattedirektoratet kan utøve de funksjoner som tilhører *skattekontorene*.

§ 5-1 første og annet ledd skal lyde:

(1) Før inntektsårets begynnelse skal *skattekontoret* skrive ut skattekort som angir forskuddstrekkets størrelse og hvordan forskuddstrekk skal gjennomføres, for alle skattytere som må forutsettes å få trekkpliktig inntekt av betydning. *Skattekontoret* kan når som helst i løpet av inntektsåret skrive ut nytt skattekort når det er gjort feil ved utskrivningen, eller når andre særlige grunner gjør det urimelig å ikke skrive ut nytt skattekort.

(2) *Skattekontoret* kan kreve at skattekort som kontoret har skrevet ut, skal leveres tilbake.

§ 5-3 annet ledd første og annet punktum skal lyde:

Skattyteren skal fritas for trekk resten av året når *skattekontoret* finner det overveiende sannsynlig at det som allerede er innbetalt, er tilstrekkelig til dekning av den skatt og trygdeavgift som vil bli utlignet for inntektsåret. Er inntekten falt bort eller foreligger det andre særlige forhold som gjør det overveiende sannsynlig at det som er innbetalt som forskuddstrekk er vesentlig mer enn den skatt og trygdeavgift som vil bli utlignet for inntektsåret, kan *skattekontoret* bestemme at det overskytende skal betales tilbake til skattyteren.

§ 5-13 tredje punktum skal lyde:

Også *skattekontoret* eller Riksrevisjonen kan foreta slike ettersyn og kreve fremlagt dokumenter som nevnt.

§ 5-14 fjerde ledd skal lyde:

(4) Også *skattekontoret* og den som har fått fullmakt fra *skattekontoret* eller skatteoppkreveren til å foreta bok- ettersyn etter § 5-13, kan kreve opplysninger etter første til tredje ledd.

§ 5-16 første ledd skal lyde:

(1) Skattedirektoratet og *skattekontoret* kan pålegge den som ikke har etterkommet plikten til å gi opplysninger etter § 5-14, å oppfylle sin plikt under en daglig løpende tvangsmulkt.

§ 6-3 fjerde ledd skal lyde:

(4) *Skattekontoret* kan til enhver tid forhøye eller sette ned forskuddsskatten når det er begått feil ved den opprinnelige utskrivningen.

§ 6-3 sjette ledd skal lyde:

(6) *Skattekontoret* kan frita skattyter fra plikten til å innbetale gjenstående terminer av forskuddsskatt eller treffe bestemmelse om tilbakebetaling av forskuddsskatt, når vilkårene i § 5-3 annet ledd foreligger.

§ 6-4 første ledd bokstav a skal lyde:

a) når skattyter ikke tidligere har vært tatt opp til skattlegging ved *skattekontoret*, eller

§ 6-5 tredje ledd skal lyde:

(3) *Skattekontoret* kan forhøye eller sette ned den utskrevne forskuddsskatten når det er gjort feil ved utskrivningen.

§ 6-5 fjerde ledd første punktum skal lyde:

(4) *Skattekontoret* kan etter krav fra skattyteren frafalle forskuddsskatten, når det er overveiende sannsynlig at det ikke vil bli utlignet skatt for vedkommende inntektsår.

§ 6-6 annet ledd skal lyde:

(2) *Skattekontoret* kan beslutte at beregningsgrunnlaget for forskuddsskatten skal forhøyes eller reduseres med et prosentvis tillegg eller fradrag for bestemte grupper skattytere, når det som følge av konjunkturutviklingen eller av andre grunner må ventes en alminnelig stigning eller nedgang i inntekten for denne gruppen i forhold til inntekten ved siste ligning.

§ 9-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om betalingsordningen for skatte- og avgiftskrav, herunder om finansinstitusjoners plikt til å avvise betalingsoppdrag med manglende opplysninger, og om hvor kontant betaling kan skje.

§ 9-3 skal lyde:

§ 9-3 *Betaling av petroleumsskatt*

(1) Petroleumsskatt skal betales ved overføring av beløpet til konto for petroleumsskatt hos det skattekontor departementet bestemmer. Bestemmelsene i § 9-1 gjelder ikke.

(2) Betaling anses for å være skjedd når beløpet er godskrevet *skattekontorets* bank, jf. første ledd. Ved overføring innen samme bank anses betaling for å være skjedd når beløpet er godskrevet *skattekontorets* konto. En fast-

satt betalingsfrist anses for å være avbrutt når beløpet er godskrevet *skattekontorets* konto. Bestemmelsene i § 9-2 gjelder ikke.

§ 14-3 skal lyde:

§ 14-3 *Forretning for utleggspant*

(1) *Skattekontorene* kan holde forretning for utleggspant for skatte- og avgiftskrav som de har innkrevingsansvaret for. *Skatteoppkreverne* kan holde forretning for utleggspant i sitt distrikt for skatte- og avgiftskrav som de har innkrevingsansvaret for.

(2) En skatteoppkrever kan på anmodning holde forretning for utleggspant for skatte- og avgiftskrav som en annen skatteoppkrever eller et *skattekontor* har innkrevingsansvaret for. På tilsvarende måte kan et *skattekontor* holde utleggsforretninger for *skatteoppkrevere*.

§ 14-4 første ledd skal lyde:

(1) Skatteoppkreverne og *skattekontorene* kan nedlegge utleggstrekk i hele landet for skatte- og avgiftskrav som de har innkrevingsansvaret for.

§ 14-5 første ledd første punktum skal lyde:

Utleggstrekk nedlagt av skatteoppkreverne og *skattekontorene* gjelder også for det organet som utbetaler dagpenger under arbeidsløshet etter folketrygdloven kapittel 4 og sykepenger etter folketrygdloven kapittel 8.

§ 14-6 annet ledd annet punktum skal lyde:

Skattyteren kan kreve at *skattekontoret* beregner størrelsen på det beløpet som skal betales.

§ 15-1 tredje ledd skal lyde:

(3) I skattesaker treffes avgjørelser etter første ledd av skatteutvalget etter innstilling fra skatteoppkreveren. I saker som gjelder ettergivelse av skatt for mer enn 200 000 kroner, blir likevel avgjørelsen å treffe av departementet etter forslag fra skatteutvalget. *Departementet fastsetter hvilket utvalg den enkelte kommune hører under*, og kan i forskrift gi bestemmelser om den enkelte kommunes representasjon i *skatteutvalget*. For skattytere som utelukkende skal betale statsskatt, kan departementet bestemme at avgjørelse som nevnt i dette ledd kan legges til andre organer.

§ 17-2 første ledd skal lyde:

(1) Rettslig prøving av andre avgjørelser etter skattebetalingsloven rettes mot staten som saksøkt. Søksmål anlegges for retten i det distriktet hvor det angrepne vedtak er truffet i første instans når *skatteoppkrever eller tollregion er innkrevingsmyndighet. Søksmål i saker hvor skattekontorene er innkrevingsmyndighet, skal anlegges ved saksøkers alminnelige verneting etter reglene i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven)*. Statens partsstilling utøves av innkrevingsmyndigheten for kravet. Bestemmelsene i § 17-1 tredje og sjette ledd gjelder tilsvarende.

III

§ 4-7 skal lyde:

§ 4-7 Tilleggsforskudd

Forskudd på skatt kan innbetales med høyere beløp enn det som er utskrevet når det utskrevne forskudd må antas å bli utilstrekkelig til dekning av den skatt som vil bli fastsatt ved ligningen. Slik innbetaling kan foretas også etter utløpet av inntektsåret, men ikke senere enn 31. mai i ligningsåret. For skattytere som får utskrevet forhåndsutfyllt selvangivelse etter ligningsloven § 4-7 nr. 2, må tilleggsforskudd være innbetalt innen 30. april.

Nåværende § 4-7 blir ny § 4-8.

§ 7-1 første ledd skal lyde:

(1) Når ligningen er gjennomført, skal forskuddstrekk, utskrevet forskuddsskatt og tilleggsforskudd innbetalt innen fristene i § 4-7 i ligningsåret gå til fradrag i utlignet skatt. Avregningen foretas av skatteoppkreveren for den kommunen hvor ligningen skal skje, jf. ligningsloven § 8-6.

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

Endringene under III trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Vi er da kommet til Q.

Komiteen hadde innstilt:

Q .

L o v

om endring i lov 21. desember 2005 nr. 123
om Statens pensjonsfond

I lov 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond gjøres følgende endring:

I

§ 3 annet ledd nytt tredje strekpunkt skal lyde:

– *avgiftsinntekter ved utslipp av NOx i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.*

II

Endringen under I trer i kraft 1. januar 2007.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 44 mot 29 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.58.20)

Presidenten: Det voteres over lovenes overskrifter og lovene i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovenes overskrifter og lovene i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtakene vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram 2 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
- forslag nr. 2, fra Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven (arbeidstid mv.)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-2 tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av arbeidsgivers plikter etter denne paragraf.

§ 6-1 fjerde ledd skal lyde:

(4) *Hvem* som til enhver tid fungerer som verneombud ved virksomheten, skal kunngjøres ved oppslag på arbeidsplassen.

§ 7-1 fjerde ledd skal lyde:

(4) Arbeidsgiveren og arbeidstakerne skal ha like mange representanter i utvalget. Lederen for utvalget velges vekselvis av arbeidsgiverens og arbeidstakernes representanter. Representantene for *bedriftshelsetjenesten* har ikke stemmerett i utvalget. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.

§ 7-2 sjette ledd skal lyde:

(6) Arbeidsmiljøutvalget skal hvert år avgi rapport om sin virksomhet til virksomhetens styrende organer og arbeidstakernes *organisasjoner*. Direktoratet for arbeidstil-

synet kan gi nærmere regler om årsrapportens innhold og utforming.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

Kapittel 7 skal lyde:

Kapittel 7. *Arbeidsmiljøutvalg*

§ 10-4 andre ledd skal lyde:

(2) *For arbeid som helt eller i det vesentlige er av passiv karakter, kan arbeidstiden forlenges med inntil halvparten av de passive periodene, men ikke med mer enn to timer i løpet av 24 timer og ti timer i løpet av sju dager. Arbeidstilsynet kan når arbeidet er særlig passivt, gi samtykke til at arbeidstiden forlenges utover det som er fastsatt i første punktum, men slik at arbeidstiden ikke overstiger 13 timer i løpet av 24 timer. Den alminnelige arbeidstiden må ikke overstige 48 timer i løpet av sju dager.*

Nåværende tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde ledd blir tredje ledd og skal lyde:

(3) *For beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet skal som hovedregel minst 1/5 av vekten regnes med i den alminnelige arbeidstid. Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan ved skriftlig avtale fravike bestemmelsen i første punktum. Arbeidstilsynet kan etter krav fra arbeidsgiver eller arbeidstakernes tillitsvalgte fastsette en annen beregningsmåte dersom beregningen av arbeidstiden etter første punktum vil virke åpenbart urimelig.*

Nåværende femte og sjette ledd blir fjerde og femte ledd.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 56 mot 17 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.59.40)

Presidenten: Presidenten vil nå ta opp forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet: Forslaget lyder:

«§ 10-4 fjerde ledd skal lyde:

Om og i hvilken utstrekning beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet skal regnes med i den alminnelige arbeidstid, fastsettes ved skriftlig avtale mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.»

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 55 stemmer mot og 17 stemmer for forslaget fra Fremskrittspartiet.

(Voteringsutskrift kl. 14.00.03)

Jan-Henrik Fredriksen (FrP) (fra salen): President! Jeg stemte feil.

Presidenten: Da skal stemmetallet være 54 stemmer mot forslaget og 18 stemmer for forslaget. Forslaget er dermed ikke bifalt.

Videre var innstilt:

§ 10-5 skal lyde:

Gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstid

(1) Arbeidsgiver og arbeidstaker kan skriftlig avtale at den alminnelige arbeidstid kan ordnes slik at den i løpet av en periode på høyst 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn foreskrevet i § 10-4, men slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger ni timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager.

(2) Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan skriftlig avtale at den alminnelige arbeidstiden skal ordnes slik at den i løpet av en periode på høyst 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn foreskrevet i § 10-4, men slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger ti timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. *Grensen på 48 timer i løpet av sju dager kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker, likevel slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 54 timer i noen enkelt uke.*

(3) Arbeidstilsynet kan samtykke i at den alminnelige arbeidstiden i løpet av en periode på høyst 26 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn foreskrevet i § 10-4, men slik at den samlede arbeidstiden ikke overstiger 13 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Grensen på 48 timer kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker. Før Arbeidstilsynet treffer sin avgjørelse, skal ordningen av arbeidstiden drøftes med arbeidstakernes tillitsvalgte. Referat fra drøftingene samt utkast til arbeidsplan skal vedlegges søknaden. Arbeidstilsynet skal ved sin avgjørelse legge særlig vekt på hensynet til arbeidstakernes helse og velferd.

§ 10-6 femte ledd skal lyde:

(5) Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale kan skriftlig avtale overtidsarbeid inntil 15 timer i løpet av sju dager, men slik at samlet overtidsarbeid ikke overstiger 40 timer i fire sammenhengende uker. Overtidsarbeidet må ikke overstige 300 timer innenfor en periode på 52 uker.

§ 10-6 niende ledd skal lyde:

(9) Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan skriftlig avtale unntak fra grensen på 13 timer i *åttende ledd*, men slik at den samlede arbeidstid ikke overstiger 16 timer i løpet av 24 timer. *Arbeidstaker skal i så fall sikres tilsvarende kompensierende hvileperioder eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.*

§ 10-8 første ledd skal lyde:

(1) Arbeidstaker skal ha minst 11 timer sammenhengende arbeidsfri i løpet av 24 timer. *Den arbeidsfrie perioden skal plasseres mellom to hovedarbeidsperioder.*

§ 10-8 tredje ledd skal lyde:

(3) Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan skriftlig avtale unntak fra bestemmelsene i første og andre ledd. Slik avtale kan bare inngås dersom arbeidstaker sikres tilsvarende kompenserende hvileperioder eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern. *Det kan ikke avtales kortere arbeidsfri periode enn 8 timer i løpet av 24 timer eller 28 timer i løpet av sju dager. Grensen på 8 timer gjelder ikke når arbeid utover avtalt arbeidstid (jf. § 10-6 første ledd) eller arbeid ved utkalling under beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet er nødvendig for å unngå alvorlige driftsforstyrrelser. Ved virksomhet som ikke er bundet av tariffavtale, kan arbeidsgiver og arbeidstakernes representanter på samme vilkår skriftlig avtale arbeid i den arbeidsfrie perioden, når dette er nødvendig for å unngå alvorlige driftsforstyrrelser.*

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

§ 10-12 sjette ledd skal lyde:

(6) *Arbeidstilsynet kan gi samtykke til arbeidstidsordninger som fraviker § 10-8 og § 10-10 andre ledd når det er lang avstand mellom arbeidsstedet og arbeidstakers bosted. Slikt samtykke kan bare gis dersom det har sikkerhetsmessig betydning å legge til rette for en helhetlig regulering av arbeidstidsordningene på arbeidsplassen. Fravik fra § 10-8 første og andre ledd forutsetter at arbeidstakerne sikres kompenserende hvile eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.*

Presidenten: Her foreligger et alternativt forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, forslag nr. 1. Forslaget lyder:

«§ 10-12 nytt sjette ledd skal lyde:

Arbeidstilsynet kan, med unntak av § 10-2- første, annet og fjerde ledd og § 10-11 sjuende ledd, samtykke i arbeidstidsordning som fraviker bestemmelsene i dette kapittel når det er lang avstand mellom arbeidsstedet og arbeidstakers bolig. Unntak fra § 10-8 første og andre ledd og § 10-12 femte og sjette ledd forutsetter at arbeidstakerne sikres tilsvarende kompenserende hvileperioder, eller der dette ikke er mulig, annet passende vern. For bruk av overtid gjelder vilkårene § 10-6 første ledd. Arbeidstaker må i det enkelte tilfelle samtykke til overtidarbeidet. Kravet om individuelt samtykke gjelder tilsvarende der det gis samtykke til gjennomsnittlig arbeidstid på over 48 timer i løpet av sju dager i løpet av ett år.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre ble innstillingen bifalt med 43 mot 30 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.01.05)

Videre var innstilt:

§ 10-12 nytt sjuende og nytt åttende ledd skal lyde:

(7) *Arbeidstilsynet kan gi samtykke til arbeidstidsordninger som fraviker § 10-8 første og andre ledd og grensen på 13 timer i § 10-5 tredje ledd for helse- og omsorgsarbeid samt vakt- og overvåkningsarbeid der arbeidet helt eller delvis er av passiv karakter (jf. § 10-4 andre ledd). Slikt samtykke kan bare gis dersom arbeidstakerne sikres kompenserende hvile eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.*

(8) *Samtykke etter sjette og sjuende ledd forutsetter at partene ikke har kompetanse til å etablere den aktuelle arbeidstidsordning ved tariffavtale.*

Nåværende sjette ledd blir nytt niende ledd.

§ 14-17 andre ledd første punktum skal lyde:

(2) Når ikke bestemmelsene i første ledd får anvendelse, må arbeidsreglementet for å bli gyldig, godkjennes av *Arbeidstilsynet*.

§ 14-18 andre punktum skal lyde:

Reglementsutkast etter § 14-17 andre ledd skal sendes *Arbeidstilsynet* senest tre måneder etter at virksomheten er satt i gang.

§ 14-19 andre og tredje ledd skal lyde:

(2) Dersom utkast etter § 14-17 andre ledd inneholder bestemmelser som strider mot loven eller er ubillige overfor arbeidstakerne, eller dersom utkastet ikke er istandbrakt på lovlig måte, skal *Arbeidstilsynet* nekte å godkjenne det.

(3) Dersom et reglement fastsatt ved avtale etter § 14-17 første ledd inneholder bestemmelser som strider mot loven, skal *Arbeidstilsynet* gjøre partene i avtalen oppmerksom på dette, og påse at bestemmelsene blir rettet.

§ 15-4 andre ledd siste punktum oppheves.

§ 17-2 fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om oppnevning av nemndas medlemmer, om dens sammensetning, *om frister for å fremme sak for nemnda og om øvrige regler om saksbehandlingen.*

§ 17-4 femte ledd skal lyde:

(5) Retten til å fortsette i stillingen etter § 15-11 gjelder dersom søksmål reises innen utløpet av oppsigelsesfristen, og innen åtte uker fra forhandlingenes avslutning eller fra oppsigelsen fant sted. Det samme gjelder hvis arbeidstaker skriftlig underretter arbeidsgiver om at søks-

mål vil bli reist innen åtte-ukersfristen. Fristene gjelder ikke dersom arbeidsgivers *oppsigelse* ikke oppfyller formkravene i § 15-4 første og andre ledd, jf. tredje ledd i paragrafen her.

II

I lov 3. juni 2005 nr. 33 om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv. (diskrimineringsloven) skal § 3 nytt tredje ledd lyde:

Departementet gir forskrift om lovens anvendelse for utsendte arbeidstakere, jf. arbeidsmiljøloven § 1-7.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Møtet hevet kl. 14.03.

Presidenten: Det votes over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 3

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.